

ΤΟΜΟΣ ΕΚΤΟΣ
ΠΡΑΞΙΣ ΔΩΔΕΚΑΤΗ

Ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου καὶ δεσπότης Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν
5 βασιλείας τῶν θεοστέπτων καὶ γαληνοτάτων ἡμῶν δεσπότης Φλαβίων Κωνσταν-
τίνου μὲν τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ θεοψηφίστου μεγάλου βασιλέως αἰωνίου αὐγούστου καὶ
αὐτοκράτορος ἔτους εἰκοστοεβδόμου καὶ μετὰ ὑπατείας τῆς αὐτοῦ θεοσόφου πρα-
ότητος ἔτους τρισκαιδεκάτου Ἡρακλείου δὲ καὶ Τιβερίου τῶν θεοφυλάκτων αὐτοῦ
ἀδελφῶν ἔτους εἰκοστοδευτέρου τῇ εἰκάδι δευτέρᾳ τοῦ Μαρτίου μηνός
10 ἰνδικτιῶνος ἐνάτης.

Προτεθειμένου τοῦ σεβασμιωτάτου σένσου τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου μεγάλου
βασιλέως Κωνσταντίνου ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ θείου παλατίου τῷ οὕτῳ ἐπιλεγομένῳ
Τρούλλῳ καὶ κατὰ κέλευσιν τῆς αὐτοῦ θεοσόφου γαλήνης ἐκ προσώπου αὐτοῦ παρόντων
15 καὶ ἀκροωμένων
Κωνσταντίνου τοῦ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ὑπάτων πατρικίου καὶ κουράτωρος τοῦ βασιλικοῦ
οἴκου τῶν Ὀρμίσδου
Ἀναστασίου τοῦ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ὑπάτων πατρικίου καὶ τοποτηρητοῦ τοῦ κόμητος
τοῦ βασιλικοῦ ἐξκουβίτου
20 Πολυεύκτου τοῦ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ὑπάτων καὶ
Πέτρου τοῦ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ὑπάτων.

Συνελθούσης δὲ καὶ τῆς ἀγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου τῆς κατὰ βασιλικὸν θέσπισμα
συναθροισθείσης ἐν ταύτῃ τῇ θεοφυλάκτῳ καὶ βασιλίδι πόλει, τουτέστι
25 Θεοδώρου καὶ Γεωργίου τῶν εὐλαβεστάτων πρεσβυτέρων καὶ Ἰωάννου τοῦ εὐλαβεστάτου
διακόνου, ἐπεχόντων τὸν τόπον τοῦ ὁσιωτάτου καὶ ἀγιωτάτου πάπα τῆς πρεσβυτέρας
Ῥώμης Ἀγάθωνος, καὶ
Γεωργίου τοῦ ὁσιωτάτου καὶ ἀγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ταύτης τῆς μεγαλυνύμου Κων-
σταντινουπόλεως νέας Ῥώμης καὶ
30 Πέτρου τοῦ θεοφιλεστάτου πρεσβυτέρου μοναχοῦ καὶ τοποτηρητοῦ τοῦ θρόνου τῆς
Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως καὶ
Γεωργίου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου μοναχοῦ καὶ ἀποκρισιαρίου Θεοδώρου τοῦ
ὁσιωτάτου τοποτηρητοῦ τοῦ θρόνου Ἱεροσολύμων

ΜΤΟ

1 ἕκτος] 5' ΜΤΟ 2 δωδεκάτῃ] 1β' ΤΟ 6 μὲν *om.* Μ 7 εἰκοστοεβδόμου] κζ' Ο 8
τρискаιδεκάτου] ιγ' Ο 9 εἰκοστοδευτέρου] κβ' Ο 10 ἐνάτης] θ' ΤΟ 14 τρούλλῳ] τρούλῳ Ο
16 κωνσταντίνου] νικήτα Ο 16–17 κουράτωρος ... ὀρμίσδου] μαγίστρου τῶν βασιλικῶν ὀφφικίων Ο
30–31 τῆς θεοφυλάκτου τῶν ἀλεξανδρέων Ο

ACTIO DUODECIMA

In nomine domini et dominatoris Iesu Christi dei et saluatoris nostri imperantibus
a deo coronatis ac serenissimis nostris domnis Flauis Constantino quidem piissimo
et a deo decreto magno principe perpetuo augusto et imperatore anno uicesimo septimo
et post consulatum eius a deo instructae mansuetudinis anno tertio decimo
Heraclio <uero> atque Tiberio a deo conseruandis eius fratribus anno uicesimo secundo
die uicesima secunda mensis Martii indictionis nonae.

Praeposito uenerando sessu piissimi et Christo amabilis magni imperatoris Constantini in
secretario sacri palatii, <quod> cognominatur Trullus, et secundum iussionem eius deo
instructae serenitatis ex persona eius presentibus et audientibus
Constantino gloriosissimo exconsule patricio et curatore imperialis domus Hormisdae
Anastasio <gloriosissimo> exconsule patricio et loci seruatore comitis imperialis excubiti
Polieucto glorioso exconsule
Petro glorioso exconsule.

<Con>ueniente quoque [etiam] et sancto ac uniuersali concilio quod per imperialem
sanctionem congregatum est in hac a deo conseruanda regia urbe, id est
Theodoro et Georgio uenerabilibus presbiteris et Iohanne uenerabili diacono, locum
representantibus sanctissimi ac beatissimi papae antiquae Romae Agathonis, et
Georgio uenerabili et sanctissimo archiepiscopo huius magnisonae Constantinopoleos
nouae Romae et
Petro presbitero deo amabili monacho et loci posito sedis Alexandrinae magnae ciuitatis
et
Georgio deo amabili presbitero monacho et apochrisiario Theodori sanctissimi loci posito
sedis Hierusolymorum

VPG CBR₍₁₀₎ MNL₍₁₀₎

1 duodecima] XII BRG N 3 et dominatoris] nostri VPG καὶ = et² om. VPG CB ML impe-
rantibus] impbb P imperantibus beatissimis G 3–4 imperantibus a deo om. N 4 ac] et CBR
domnis] dominis P CB MNL constantino] constantinus G N quidem om. G 4–7 quidem ...
anno] data CBR 4 piissimo] piissimus G N 5 principe magno L uicesimo] uicessimo P
uigesimo N 6 et post consulatum om. VPG consulatum] consolatium N 7 heraclio] heraclyo
N δε = <uero> om. VPG CBR MNL tiberio] tyberio PG M uicesimo secundo] XXII VPG
CBR L 8 uicesima secunda] XXII VPG L om. CBR mensis] mens P¹ mensi P²
martii] mart B mar M martiis N marcii L indictionis nonae] indictione VIII CBR
10 praeposito ... 521,31 roma om. CBR MNL 11 sacri] magni G <quod>] qui VPG 13
constantino gloriosissimo] gloriosissimo constantino VPG exconsule] exconsulis VP hormisdae]
ormisdae V 14 <gloriosissimo> om. VPG exconsule] exconsulis P 15 polieucto] poliuecto VP
(cf. 517,23) 18 συνελθούσης = <con>ueniente] ueniente VPG δε = quoque [etiam] VPG 19
regia urbe] urbe regia VPG 20 theodoro] theodero V¹ uenerabili] uenerabile VP diacono]
diacone P 22 huius om. V 24 presbitero petro VP amabili] amabilis VP 26 amabili]
amabilis VP apochrisiario] apochrisiaria VP apocrisario G theodori] teodoro G 27
hierusolymorum] hyerusalymorum P hierosolimorum G

- Ἰωάννου ἐπισκόπου πόλεως Πόρτου, Ἀβουνδαντίου ἐπισκόπου πόλεως Πατέρνου, Ἰωάννου ἐπισκόπου πόλεως Ῥηγίου, ἐπεχόντων τὸν τόπον τῆς κατὰ τὴν πρεσβυτέραν Ῥώμην ὅσας τῶν ἑκατὸν εἴκοσι πέντε θεοφιλῶν ἐπισκόπων συνόδου τῶν καὶ δι' οἰκείων ὑπογραφῶν δηλουμένων ἐν τῇ γενομένῃ πρὸς τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα Κωνσταντῖνον
- 5 παρ' αὐτῶν ἀναφορᾶ, καὶ
 Θεοδώρου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ τοποτηρητοῦ τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Ῥαβέννης Θεοδώρου
 Ἰωάννου ἐπισκόπου Θεσσαλονίκης
 Βασιλείου ἐπισκόπου πόλεως Γορτύνης τῆς Κρητῶν νήσου
- 10 Φιλαλήθους ἐπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας
 Θεοδώρου ἐπισκόπου Ἐφέσου
 Σισινίου ἐπισκόπου Ἡρακλείας Θράκης
 Πλάτωνος ἐπισκόπου Ἀγκύρας Γαλατίας
 Γεωργίου ἐπισκόπου Κυζίκου
- 15 Μαρίνου ἐπισκόπου Σάρδεων
 Πέτρου ἐπισκόπου Νικομηδείας
 Φωτίου ἐπισκόπου Νικαίας
 Ἰωάννου ἐπισκόπου Χαλκηδόνος
 Ἰωάννου ἐπισκόπου Σίδης
- 20 Θεοδώρου ἐπισκόπου Μελιτηνῆς
 Ἰουστίνου ἐπισκόπου Τυάνων
 Ἀλυπίου ἐπισκόπου Γαγγρῶν
 Κυπριανοῦ ἐπισκόπου Κλαυδιουπόλεως
 Πολυεύκτου ἐπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας
- 25 Θεοδώρου ἐπισκόπου Σταυρουπόλεως Καρίας
 Τιβερίου ἐπισκόπου Λαοδικείας Φρυγίας
 Κοσμᾶ ἐπισκόπου Συνάδων
 Στεφάνου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας Πισιδίας
 Ἰωάννου ἐπισκόπου Πέργης
- 30 Θεοπέμπτου ἐπισκόπου Ἰουστινιανουπόλεως ἥτοι Μωκισσοῦ
 Ἰσιδώρου ἐπισκόπου Ῥόδου
 Σισινίου ἐπισκόπου Ἱεραπόλεως Φρυγίας

MTO

1 πόλεως ¹] πόλεως πόλεως M	ἐπισκόπου ² om. O (et ita usque ad 520,21)	πόλεως ² om. O	2
ἐπισκόπου πόλεως om. O	3 ἑκατὸν εἴκοσι πέντε] ρνε' O	9 ἐπισκόπου πόλεως om. O	12
σισινίου] σισινίου O	20 μελιτηνῆς] μελιτήνης T	μελιτηνῆς O	21 τυάνων] τυανῶν O
μωκισσοῦ] μωκισσοῦ T	μωκισσοῦ O	32 σισινίου] σισινίου O	30

Iohanne episcopo ciuitatis Portuensis, Abundantio episcopo ciuitatis Paternae, Iohanne
 episcopo ciuitatis Regitanae, locum representantibus sancti concilii centum uiginti
 quinque uenerabilium episcoporum antiquae Romae, qui etiam per subscriptiones suas
 declarantur in suggestione ab eis facta ad Constantinum piissimum principem, et
 Theodoro relegioso presbitero et locum seruatori Theodori deo amabilis archiepiscopi 5
 Rauennae
 Iohanne episcopo Thes<s>alonicensi
 Basilio episcopo ciuitatis Gortinae insule Crete
 Philaletis episcopo Caesareae Capadociae
 Theodoro episcopo Ephesorum 10
 Sisinnio episcopo Eracliae Thraciae
 Platone episcopo Ancyrae Galatiae
 Georgio episcopo Cyzicensi
 Marino episcopo Sardeorum
 Petro episcopo Nicomediae 15
 Photio episcopo Nice<ae>
 Iohanne episcopo Calchedona<e>
 Iohanne episcopo Sidensi
 Theodoro episcopo Meletensi
 Iustino episcopo Tyanorum 20
 Alipio episcopo Gangrensi
 Cypriano episcopo Claudiopoleos
 Polieucto episcopo Mirorum Liciae
 Theodoro episcopo Staurupoleos Cariae
 Tiberio episcopo Laodiciae Frigiae 25
 Cosm<a> episcopo Sinadum
 Stephano episcopo Antiochia Pisidia
 Iohanne episcopo Pergensi
 Theopempto episcopo Iustinianupoleos siue Muccissi
 Hisidoro episcopo Rodi 30
 Sisinio episcopo Gerapoleos Frigiae

 VPG

1 abundantio] habundantio PG ciuitatis²] ciuitate P 2 ciuitatis] ciuitate P 2 – 3 centum uiginti
 quinque] CXXV VG centum XXV P 3 subscriptiones] subscriptionis VP 5 relegioso] religioso
 G 7 episcopo] ēpī VP (*ita saepe, aut: ēpīs*) thes<s>alonicensi] thesalonicensi VP tesalonicensi
 G 9 philaletis] philalethis P caesareae] cessareae P cesariae G capadociae] capodociae
 V capadotie G 11 eracliae] heracliae G thraciae] traciae V¹G 13 cyzicensi] cycycensi
 G¹ cyzycensi G² 14 sardeorum] sartheorum G 15 nicomediae] nichomediae G 16
 nice<ae>] nice VP nicae G 17 calchedona<e>] calchedona VP calcedona G 19 melete-
 nensi] meletensi G 20 iustino] iustiano G¹ iustiniano G² 22 cypriano] cyprino V 23
 polieucto] poli;eucto V (*cf. 515,15*) 24 staurupoleos] stauropoleos P¹ cariae] caria V 25
 tiberio] tyberio V 26 cosm<a>] cosme VP cosmae G 27 antiochia] anthiochia V pi-
 sidiae] pissidae G¹ pissidae G² 28 iohanne] iohannis P 29 iustinianupoleos] iustinianupoleus
 V 30 hisidoro] hysedoro V¹ hysidoro V² rodi] rode G 31 sisinio] sisinnio G ge-
 rapoleos = hierapoleos] ierapoleos G

- Θεοδώρου ἐπισκόπου Ταρσοῦ
 Μακροβίου ἐπισκόπου Σελευκίας Ἰσαυρίας
 Γεωργίου ἐπισκόπου Βυζίης Θράκης
 Ζαχαρίου ἐπισκόπου Λεοντουπόλεως Ἰσαυρίας
 5 Γρηγορίου ἐπισκόπου Μιτυλήνης
 Γεωργίου ἐπισκόπου Μιλήτου
 Σεργίου ἐπισκόπου Σηλυβρίας
 Ἀνδρέου ἐπισκόπου Μεθύμνης
 Θεογνίου ἐπισκόπου Κίου
 10 Ἐπιφανίου ἐπισκόπου Εὐχαίτων
 Πέτρου ἐπισκόπου Μεσημβρίας
 Πέτρου ἐπισκόπου Σωζοπόλεως Θράκης
 Ἰωάννου ἐπισκόπου Νύσσης
 Θεοδώρου ἐπισκόπου τῶν Βασιλικῶν Θερμῶν
 15 Γεωργίου ἐπισκόπου Καμουλιανῶν
 Ζωΐτου ἐπισκόπου Χριστουπόλεως Ἀσίας
 Πατρικίου ἐπισκόπου Μαγνησίας
 Ἀντωνίου ἐπισκόπου Ὑπαίπων
 Θεοδώρου ἐπισκόπου Περγάμου
 20 Γενεσίου ἐπισκόπου Ἀναστασιουπόλεως
 Πλάτωνος ἐπισκόπου Κίνης
 Στεφάνου ἐπισκόπου Βηρινουπόλεως
 Ἀνδρέου ἐπισκόπου Μνίζου
 Ἰωάννου ἐπισκόπου Μιλητουπόλεως
 25 Ἰωάννου ἐπισκόπου Φιλαδελφείας
 Θεοδώρου ἐπισκόπου Πραϊνέτου
 Ἰωάννου ἐπισκόπου τοῦ Δασκυλίου
 Θεοδώρου ἐπισκόπου Ἰουστινιανουπόλεως Γόρδου
 Μηνᾶ ἐπισκόπου Καραλίας Παμφιλίας
 30 Καλλινίκου ἐπισκόπου Κολωνείας Ἀρμενίας
 Θεοδώρου ἐπισκόπου Βερίσσης
 Τιβερίου ἐπισκόπου Ἀμισσοῦ
 Σεργίου ἐπισκόπου Σινώπης

 MTO

3 βυζίης] βιζύης TO 7 σηλυβρίας] σιλυβρίας T σηλυμβρίας O 16 ζωΐτου] ζωιτοῦ M
 ζωήτου O χριστουπόλεως] πόλεως O 18 ὑπαίπων] ὑπέπων TO 19 περγάμου] περγαμῶν
 O 22 βηρινουπόλεως] βηρνουπόλεως O 23 μνίζου] μνιζοῦ O 24–25 O *transp.* 26
 πραϊνέτου] πρενέτου O 27 δασκυλίου] δασκυλέου M 30 καλλινίκου] καλινίκου M κολωνείας]
 κολωνίας T 32 ἀμισσοῦ] ἀμινσοῦ M ἀμισσοῦ O

Theodoro episcopo Tharsensi	
Macrobio episcopo Seleucia Hisauriae	
Georgio episcopo Bizyensi Traciae	
Zacharia[e] episcopo Leontopoleos Hisauriae	
Gregorio episcopo Mitilenensi	5
Georgio episcopo Mileti	
Sergio episcopo Sylimbriae	
Andrea episcopo Methimnensi	
Theognio episcopo Chiensi	
Epiphanio episcopo Euchaitorum	10
Petro episcopo Misembriae	
Petro episcopo Sozopoleos Thraciae	
Iohanne episcopo Nisaeno	
Theodoro episcopo Imperialium Thermanum	
Georgio episcopo Camulianorum	15
Zoeto episcopo Christupoleos Asiae	
Patricio episcopo Magnisiae	
Antonio episcopo Hype<p>orum	
Theodoro episcopo Pergameno	
Genesio episcopo Anastasiupoleos	20
Platone episcopo Cinne	
Stephano episcopo Uirinupoleos	
Andrea episcopo Mnizi	
Iohanne episcopo Militupoleos	
Iohanne episcopo Philadelphiae	25
Theodoro episcopo Praeneti	
Iohanne episcopo Dascilii	
Theodoro episcopo <Iustiniano>politano Gordi	
Mena episcopo Caraliae Pa<m>philiae	
Callinico episcopo Coloniae Armeniae	30
Theodoro episcopo Berissae	
Tiberio episcopo Amissi	
Sergio episcopo Sinopis	

VPG

1 tharsensi] tarsensi G	2 hisauriae] hissauriae G	3 episcopo om. VP	bizyensi] biziensi P
3 – 6 bizyensi ... episcopo om. G	4 zacharia[e]] zachariae VPG	7 sylimbriae] silimbriae G	8
andrea] andreae V	methimnensi] methimnensi G	9 chiensi] chyensi P	11 misembriae]
misimbriae P	12 sozopoleos] soacopoleos V	socopoleos P	thraciae] thraciae G
13	nisaeno] nyseno G	16 christupoleos] christopholeos P	cyhystapoleos G
18 hype<p>orum]	hypemorum VPG	20 anastasiupoleos] anastasiupoleus V	21 platone] platoni VP
cinne]	cynnae G	22 stephano] stephani VP	uirinupoleos] uirinipoleos VP
uerinupoleos G	23	andrea] andreae VP	mnizi] mynizi VG
24 – 25 militupoleos ... episcopo om. G	25 philadel-	phiae] philadelphiae P	26 praeneti] preneti VG
27 dascilii] dascillii VP	28 – 30 theodoro ...	armeniae P ² add.	28 <iustianiano>politano] hirapolitano VP
haerepolitano G	29 mena]	menna G	pa<m>philiae] panphiliae VP ² G
panpilie P ¹	30 callinico] callicino V ¹ P ¹	31	berissae] berisrae VP
32 amissi] ammissi G	33 sinopis] sinnopis P	synopsis G	

- Γεωργίου ἐπισκόπου Ἰουνοπόλεως
 Στεφάνου ἐπισκόπου Ἡρακλείας Πόντου
 Λογγίνου ἐπισκόπου Τίου
 Δομετίου ἐπισκόπου Πλουσιάδος
 5 Γεωργίου ἐπισκόπου Κρατίας
 Πλάτωνος ἐπισκόπου Ἀδριανουπόλεως
 Σολομῶνος ἐπισκόπου Κλανέου
 Γεωργίου ἐπισκόπου Κώου
 Ἰωάννου ἐπισκόπου Ἐρίζων
 10 Ἰωάννου ἐπισκόπου Μύνδου
 Πατρικίου ἐπισκόπου Ἰλούζων
 Πέτρου ἐπισκόπου Ἀππίας
 Ἀλεξάνδρου ἐπισκόπου Νακωλείας
 Δομετίου ἐπισκόπου Πρυμνησοῦ
 15 Κωνσταντίνου ἐπισκόπου Βαράτης
 Θεοδο(σί)ου ἐπισκόπου Ψιβίλων
 Παύλου ἐπισκόπου Σωζοπόλεως Πισιδίας
 Πλουσιανοῦ ἐπισκόπου τοῦ Συλλέου
 Θεοδώρου ἐπισκόπου Ναζιανζοῦ
 20 Δημητρίου ἐπισκόπου Τίνου
 Στεφάνου ἐπισκόπου Πάρου
 Γρηγορίου ἐπισκόπου Καντάνου
 Ἰωάννου ἐπισκόπου Λάππης
 Εὐλαλίου ἐπισκόπου Ζηνωνουπόλεως
 25 Κωνσταντίνου ἐπισκόπου Δαλισανδοῦ
 Θεοδώρου ἐπισκόπου Ὀλβης
 Θεοφάνους τοῦ θεοσεβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ ἡγουμένου τοῦ ἐν Σικελίᾳ εὐαγοῦς μον-
 αστηρίου ἐπιλεγουμένου Βαίων
 Γεωργίου πρεσβυτέρου καὶ μοναχοῦ μονῆς τῶν Ῥενάτης διακειμένης ἐν τῇ πρεσβυτέρᾳ
 30 Ῥώμῃ
 Κόνωνος καὶ Στεφάνου πρεσβυτέρων καὶ μοναχῶν μονῆς ἐπιλεγομένης Δόμου Ἀρσικίας
 διακειμένης ὡσαύτως κατὰ τὴν πρεσβυτέραν Ῥώμην.

MTO

1 ἰουνοπόλεως] ἰωνουπόλεως M 11 ἰλούζων] ἰουλίζων O 13 νακωλείας] νακολείας M νακολίας
 T 14 δομετίου] δομετρίου O πρυμνησοῦ] πρυμνήσου T 16 θεοδο(σί)ου] θεοδώρου MTO
 ψιβίλων] ψιβήλων TO 18 τοῦ om. M συλλέου] συλαίου M 19 ναζιανζοῦ] νανζιανζοῦ T
 20 δημητρίου] βμητρίου O 22 καντάνου] καντανοῦ M 24 ζηνωνουπόλεως] ζηνουπόλεως M
 ζινουπόλεως O 27 σικελίᾳ] σικελίᾳ O 29 τῇ πρεσβυτέρᾳ om. O 31 κόνωνος] κώνωνος T
 32 ὡσαύτως om. O πρεσβυτέραν om. O

Georgio episcopo Iunopoleos
 Stephano episcopo Haeracliae Ponti
 Longino episcopo Tiensi
 Dometi[c]o episcopo Plusiados
 Georgio episcopo Cratiensi 5
 Platone episcopo Hadrianopoleos
 Salomone episcopo Clanei
 Georgio episcopo Choensi
 Iohanne episcopo Erizorum
 Iohanne episcopo M<y>ndi 10
 Patricio episcopo Hiluzorum
 Petro episcopo Appiae
 Alexandro episcopo Nacoliae
 Dometio episcopo Pr<y>m<n>issi
 Constantino episcopo Baratis 15
 Theodosio episcopo Psiilorum
 Paulo episcopo Sozopoleos Pisidia
 Plusiano episcopo Sillei
 Theodoro episcopo Nazianzeno
 Demetrio episcopo Tini 20
 Stephano episcopo Pari
 <Gregorio> episcopo Cantani
 Iohanne episcopo Lappis
 Eulalio episcopo Zinonupoleos
 Constantino episcopo Dal<i>sandi 25
 Theodoro episcopo Olbis
 Theophane deo amabili presbitero et abbate <uenerabilis> monasterii <quod apellatur
 Baiarum> Siciliae
 Georgio presbitero monacho monasterii Renati positi in antiqua Roma
 Conone et Stephano presbiteris et monachis monasterii quod cognominatur domus Arsicia 30
 adaeque positi in antiqua Roma.

VPG

2 haeracliae] herecliae G 3 tiensi] ciensi G 4 dometi[c]o] dometico VPG 6 platone] platoni
 V hadrianopoleos] hydrianopoleos VP¹ hydrianopoleus P² 7 salomone] solomone P 9
 iohanne] iohannis P¹ 10 iohanne] iohannis P¹ m<y>ndi] mundi VPG 11 hiluzorum] helu-
 zorum G 14 pr<y>m<n>issi] promissi VPG 16 psiilorum] psidilorum V psidolorum P
 psidilorum G 17 sozopoleos pisidia] zolopoleos phisidae G 18 sillei] syllei G 19 nazianzeno]
 nazianteno G 20 tini] tyne G 22 <gregorio>] georgio VP gaeorgio G 24 zinonupoleos]
 zynonupoleos V 25 dal<i>sandi] dalasandi VPG 27 theophane] theophano V¹ τοῦ ... εὐαγοῦς
 = <uenerabilis> om. VPG 27–28 ἐπιλεγόμενου βραίων = <quod apellatur baiarum>] quampuadarum
 VP campalarum G 29 georgio] georgios P presbitero] presbiteri V 30 conone] canone
 G stephano] sthephano V arsitia domus G

Καθεσθέντων τε τῶν ἐνδοξοτάτων πατρικίων καὶ ὑπάτων ἐκ πλαγίου τοῦ σεβασμιωτάτου
σένσου τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως Κωνσταντίνου καὶ πάντων δὲ
τῶν ὁσιωτάτων καὶ θεοφιλῶν ἐπισκόπων ὡσαύτως καθεσθέντων κατὰ τάξιν ἐν τῷ αὐτῷ
τοῦ Τρούλλου σεκρέτῳ προκειμένων ἐν μέσῳ τῶν ἀγίων Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν εὐα-
5 γελίων, Κωνσταντῖνος ὁ θεοσεβέστατος ἀρχιδιάκονος τῆς ἐνταῦθα ἀγιωτάτης τοῦ
θεοῦ καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς μεγάλης ἐκκλησίας καὶ πριμικήριος τῶν θεοσεβεστάτων
νοταρίων τοῦ ἀγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως Γεωργίου εἶπε·

Πάντα ἀνελλιπῶς καὶ πρὸς ἀκριβῆ κατάληψιν τῆς ὀρθοδόξου καὶ ἀμωμήτου ἡμῶν τῶν
Χριστιανῶν πίστεως ἐπισκεπτομένη ἢ τε ὑμετέρα ἐνδοξότης καὶ ἡ ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ
10 ὑμῶν σύνοδος γινώσκει, ὡς κατὰ τὴν προλαβοῦσαν συνέλευσιν – ἀναγινωσκομένου τοῦ
ὡσανεὶ γενομένου προσφωνητικοῦ λόγου παρὰ Μακαρίου πρὸς τὸν εὐσεβεστάτον καὶ
θεόστεπτον ἡμῶν δεσπότην καὶ μέγαν βασιλέα – διαλαλῆσαι κατηξίωσεν ἡ αὐτοῦ
θεόσοφος γαλήνη χαρτίᾳ τινὰ ἐπιδεδόσθαι αὐτῷ παρὰ Μακαρίου, μὴ ἐντυχεῖν δὲ αὐτοῖς
15 ὀφειλούσῃ τὴν εἶδῃσιν αὐτῶν λαβεῖν. ἔστηκε τοίνυν πρὸ βήλου Ἰωάννης ὁ ἐνδο-
ξότατος πατρικίος καὶ κοιαίστωρ ἀποσταλὴς παρὰ τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ γαληνοτάτου
〈μεγάλου〉 ἡμῶν βασιλέως χάρτας τινὰς ἐπιφερόμενος, καὶ ὑποβάλλομεν πρὸς τὸ παριστά-
μενον.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ἀγία σύνοδος εἶπον·

20 Τέως ἡ τῶν ἤδη πραχθέντων ἀκολούθως γινέσθω ἀνάγνωσις.

Καὶ ἀνεγνώσθησαν.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ἀγία σύνοδος εἶπον·

Εἰσίτω Ἰωάννης ὁ ἐνδοξότατος πατρικίος καὶ κοιαίστωρ.

Καὶ εἰσῆλθεν.

MTO

1 σεβασμιωτάτου] εὐσεβεστάτου O 4 τρούλλου] τρούλου O 5 ἀρχιδιάκονος] διάκονος O 6
πριμικήριος] πριμικίριος T 7 κωνσταντινουπόλεως om. O 8–9 τῶν χριστιανῶν om. O 9
ὑμετέρα] ἡμετέρα M 10 ὑμῶν] ἡμῶν O 12 θεόστεπτον] θεοπρεπῆ M 14 προκομίζειν]
προσκομίζειν M 16 κοιαίστωρ] κῡαίστωρ T 17 〈μεγάλου〉 = magno om. MTO 21 καὶ
ἀνεγνώσθησαν om. O 23 Ἰωάννης ... κοιαίστωρ om. M

Residentibus quoque gloriosissimis patriciis et consulibus ex latere uenerandi sessi piissimi et Christi amatoris imperatoris nostri Constantini omnibusque sanctissimis et deo amabilibus episcopis similiter in eodem Trulli secretario ex ordine residentibus prepositis in medio sacrosanctis Christi dei nostri euangelis, Constantinus deo amabilis <archi>diaconus hic sitae sanctae dei catholicae atque apostolicae magnae ecclesiae et primicerius deo amabilium notariorum Georgii sanctissimi archiepiscopi Constantinopoleos dixit:

Omnia indeminute et [ob] <ad> exactissimam comprehensionem orthodoxae atque immaculatae nostrae Christianorum fidei considerans hoc quidem uestra gloria hoc autem sanctum et uniuersale uestrum concilium nouit, quod in preterito conuentu, dum relegeretur quasi acclamaturius <sermo> Macarii ad piissimum et a deo coronatum domnum nostrum et magnum imperatorem factus, interloqui dignata est eius deo instructa serenitas chartas quasdam ei fuisse porrectas a Macario, non autem eas usque actenus relegisse, sed et has subsequenter in sancto uestro proferre concilio, quatenus earum scientiam percipere debeat. prae uelo igitur astat Iohannes gloriosissimus patricius et questor missus a piissimo et serenissimo magno <nostro> imperatore chartas quasdam deferens, et suggerimus quid uidetur.

Gloriosissimi iudices et sanctum concilium dixerunt:

Interim eorum quae dudum gesta sunt consequenter proueniat lectio.

Et relecta sunt.

Gloriosissimi iudices et sanctum concilium dixerunt:

Ingrediatur Iohannes gloriosissimus patricius et questor.

Et ingressus est.

VPG CBR MNL

1 residentibus *inc.* CBR MNL (515,10) residentibus] resedentibus CB consulibus] consolibus B¹C²
2 imperatoris] imperatori N 3 similiter] simili C¹ residentibus] resedentibus CB 4 sacrosanctis] sacrumsanctis N sacrisanctis L christi dei nostri M *add.* 4–5 ἀρχιδιάκονος = <archi>diaconus? (*textus graecus a. 713!*) 5 diaconus] diaconos P diacono N sanctae C *add.*
sede R *om.* MNL catholicae] captoalice L atque ... ecclesiae P² *add.* atque] adque P²
magnae dei ecclesiae G 5–6 primicerius] primicerius M 6 notariorum] naturiorum N georgii] georrii L sanctissimi archiepiscopi] ἐπί sanctissimi archi VP constantinopoleos] constantinupoleos
V N constantinopoleus CBR 8 indeminute] indeminutae VP πρὸς = <ad>] [ob] VPG CBR
MNL comprehensionem] comprehensionem ML orthodoxae] orthodoxe VP¹ atque] adque P
9 immaculatae] immaculatae ML nostrae *om.* N nostrae et christianorum V hoc ... gloria
om. CBR gloria *om.* MNL 10 uniuersale] uenerabile L concilium nostrum L conuentu]
conuento VP N 11 acclamaturius] acclamaturis VP adclamaturius CBR acclatorius M¹
acclamatorius N acclamatorius G M²L λόγος = <sermo> *om.* VPG CBR MNL macarii]
macharii PG macari CBR macarii et ad MNL a deo] ad V deo L domnum]
dominum CB²G MNL domini B¹ 12 imperatorem] imperatore N dignata est] dignitatem L
13 chartas] carthas G cartas R L quasdam] quidam P¹G¹ macario] machario G eas]
eos NL actenus] hactenus R M relegisse] legisse P¹ 14 uestro *om.* CBR proferre]
proferre P B *om.* N scientiam] scientia N 15 debeat] debeat CBRG (*cf.* 525,7) astat]
stat C¹ iohannes] iohannis P patricius] patritius B questor] quaestor CB M 16 a
piissimo] apostlico V apiso P serenissimo] serenissimo P ἡμῶν = <nostro> *om.* VPG CBR
MNL imperatore] imperatori G chartas] carthas G cartas R L quasdam] quadam G
17 suggerimus] sugerimus G 18 concilium] concy P 19–525,1 interim ... dixerunt *om.* L 19
consequenter] consequantur C² 22 patricius] patritius B N questor] quaestor CB M 23
ingressus] ingresus G

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ἀγία σύνοδος εἶπον·

Διεξίτω Ἰωάννης ὁ ἐνδοξότατος πατρίκιος καὶ κοιαίστωρ τίνος χάριν εἰς ἡμᾶς παρα-
γέγονεν.

Ἰωάννης ὁ ἐνδοξότατος πατρίκιος καὶ κοιαίστωρ εἶπεν·

- 5 Ὁ πανάγαθος καὶ θεοστήρικτος ἡμῶν δεσπότης καὶ μέγας νικητὴς βασιλεὺς περὶ τῶν
κατὰ τὴν προτεραίαν ἐπιμνησθέντων ἐπιδοθῆναι αὐτῷ χάρτων παρὰ Μακαρίου πόθῳ
τοῦ στέψαντος αὐτὸν θεοῦ συνεχόμενος καὶ δι' ἐρεῦνης γενόμενος, ἅπερ ἐπιφέρομαι χαρτί-
τε καὶ κωδίκια ἐπιδέδωκέ μοι κελεύσας δι' ἐμοῦ ταῦτα τῇ ἀγίᾳ ὑμῶν ἐπιδοθῆναι συνόδῳ
10 ὀφειλούσῃ τὴν τούτων ποιήσασθαι ἀνάκρισιν· καὶ τοῦτο καταξιώσας δι' ἐμοῦ δημοσι-
10 ηθῆναι ὑμῖν, ὅτι οὐκ ἀνέγνω αὐτὰ ἡ θεοτείχιστος αὐτοῦ ἡμερότης μέχρι τοῦ παρόντος,
ἀλλ' οὐδὲ τὴν ἐπιγραφὴν αὐτῶν, εὐρηκέναι δὲ αὐτὰ ἔνδον τῶν παρόντων κωδικίων, ἅτινα
κωδίκια καὶ μετὰ τῶν τοιούτων χάρτων, ὡς ὁρᾶτε, ἀπέστειλε τὰ πάντα ἐσφραγισμένα.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ἀγία σύνοδος εἶπον·

- Οἱ προκομισθέντες χάρται καὶ κωδίκια παρὰ Ἰωάννου τοῦ ἐνδοξοτάτου πατρικίου καὶ
15 κοιαίστωρος ὑποδεχέσθωσαν.

Καὶ ἐπεδόθησαν δύο χαρτῖα ἐσφραγισμένα ἀπὸ κηρίου ἐκτυποῦντα μονόγραμμον Κων-
σταντίνου δεσπότης, ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ προδηλούμενα κωδίκια τὴν αὐτὴν σφραγίδα
ἔχοντα.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ἀγία σύνοδος εἶπον·

- 20 Ὁ μὲν παρὼν ἐνδοξότατος πατρίκιος καὶ κοιαίστωρ τὸ ἀποχρῶν τῇ βασιλικῇ ποιη-
σάμενος κελεύσει πρὸς τὰ οἰκεῖα χωρεῖτω, τὰ δὲ εἰρημένα χαρτῖα ἀναγνώσει ὑποβαλλέ-
σθωσαν.

Καὶ λαβὼν Ἀντίοχος ὁ εὐλαβέστατος ἀναγνώστης καὶ νοτάριος τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρ-
χου Κωνσταντινουπόλεως ἐν ἑκ τῶν κωδικίων ἀνέγνω ἔχον ἐν προγραφῇ οὕτως·

- 25 Λόγος προσφωνηθεὶς τῷ εὐσεβεστάτῳ καὶ εἰρηνοποιῷ μεγάλῳ βασιλεῖ Κωνσταντίνῳ
παρὰ Μακαρίου ἐπισκόπου Θεουπόλεως.

25 – 526,5 cf. Macarius Ant., sermo prosphonicus

ΜΤΟ

1 ἡ om. M 2 κοιαίστωρ] κύαίστωρ T εἰς] ὡς MO 2 – 3 παραγέγονεν] παραγένομεν O
4 πατρίκιος καὶ κοιαίστωρ om. O κοιαίστωρ] κύαίστωρ T 6 αὐτῷ om. M χάρτων] χάρτην
T 8 τῇ ἀγίᾳ ὑμῶν ταῦτα M 15 κοιαίστωρος] κύαίστωρος T 16 ἀπὸ] ὑπὸ M 20
κοιαίστωρ] κύαίστωρ T ἀποχρῶν] ἀποχρον T (!) 21 εἰρημένα] προειρημένα O 21 – 22
ὑποβαλλέσθωσαν] ὑποβαλέσθωσαν M 23 εὐλαβέστατος] εὐσεβεστάτος O 24 προγραφῇ] ἐπιγραφῇ
O

Gloriosissimi iudices et sanctum concilium dixerunt:

Prosequatur Iohannes gloriosissimus patricius et quaestor cuius rei gratia ad nos uenit. Iohannes gloriosissimus patricius et questor dixit:

Benignissimus et a deo confirmandus domnus noster et magnus uictor imperator de chartis in transacto memoratis, quae ei oblata sunt a Macario, coartatus amore dei 5 coronatoris sui et inquisitionem efficiens chartas, quas mecum defero, atque codicia contradidit mihi iubens per me haec sancto uestro offerre concilio, quatenus eorum debeat discussionem efficere; et hoc per me dignatus est insinuare uobis, quod nequaquam eas usque actenus legit a deo munita eius mansuetudo, sed nec superscriptionem earum, inuenisse autem eas intra haec codicia quae codicia, una cum huiusmodi chartis, sicut 10 conspicitis, misit omnia sigillata.

Gloriosissimi iudices et sanctum concilium dixerunt:

Chartae quae prolatae sunt atque codicia a Iohanne gloriosissimo patricio et questore suscipiantur.

Et porrectae sunt duo chartae habentes sigillum ex cera exprimentem monogrammon 15 Constantini domini, similiter autem et praememorata codicia eundem sigillum habentia.

Gloriosissimi iudices et sanctum concilium dixerunt:

Memoratus <gloriosissimus> patricius et questor debitum iussis imperialibus exhibens ad propria repetat, suprascriptae autem chartae lectioni summittantur.

Et accipiens Antiochus relegiosus lector et notarius sanctissimi patriarchae Constantino- 20 poleos unum ex codicibus relegit habentem praescriptionem ita:

Sermo acclamatus apud piissimum ac pacificum magnum imperatorem Constantinum a Macario episcopo Theupoleos.

VPG CBR MNL

2 patricius] patritius B quaestor] questor P NL 3 iohannes] iohannis B patricius] patritius B
B questor] quaestor CB M 4 a om. L confirmandus] conferendus CBR (cf. 63,24: conferet]
confirmat Bm) domnus] dominus P CB MN magnus] nus P¹ 5 chartis] carthis G cartis
R ML transacto] trasacto B¹ memoratis] memoratos B¹ ei om. MNL oblata] oblatae
B MNL macario] machario PG coartatus] coartus VP 6 inquisitionem] inquaesitionem B
chartas] carthas G cartas R M mecum om. N codicia] coditia N 7 mihi] michi G N
offerre] offerri PG MNL debeat] debeatis CBR (cf. 523,15) 8 discussionem] disscussionem G¹
discussio rem MN eas] ea M 9 actenus] hactenus PG R antenus B¹ munita] minuta N
superscriptionem] superscribitionem C 10 autem] aut C¹R codicia¹] codicea V coditia N
quae codicia² om. C¹BR M¹N quae haec codicia G codicia²] codicea VP chartis] carthis G
cartis R ML 11 conspicitis] conspicias L omnia] om C¹ 12 dixerunt om. N 13 chartae]
charte VP carthae G carte R L sunt om. VP CB NL codicia] codicea BP coditia
N iohanne om. V patricio] patritio B questore] quaestore CB M 14 suscipiantur]
suscipantur P 15 duo] duae CBG M chartae] carthae G cartae R ML ex] et R
cera] aera B exprimentem] exprementem C expraementem B monogrammon] monogramum
CBR monogrammum MN monogrammentum L 16 constantini] constanti G¹ constantino
M domini] domni C¹ praememorata] premorata G codicia] codicea VPG coditia N
17 gloriosissimi] glors V glori PG 18 memoratus] meneratus L ἐνδοξότατος = <gloriosissi-
mus> om. VPG CBR MNL patricius] patritius B questor] quaestor B M exhibens] exhibens
G L 19 repetat] repedat G suprascriptae] superscriptae CB MNL chartae] charte VP N
carthe G carte R L lectioni] lectioni V lectionis B summittantur] submittantur CBR M
20 accipiens autem antiochus NL relegiosus] religiosus G MNL notarius] notario N 20 – 21
constantinopoleos] constantinopoleus CBR constantinupoleos N 21 praescriptionem] perscriptio-
nem L 22 magnum om. N 23 macario] machario PG magario CR theupoleos] poteu-
poleos VP theopoleus CBR theopoleos G ML

Καὶ τῆς ἀναγνώσεως ἐπ' ὀλίγον γενομένης οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ἀγία σύνοδος εἶπον·

Ὁ λεγόμενος προσφωνητικὸς ὡσανεὶ λόγος καὶ κατὰ τὴν προτεραίαν παρόντος τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ θεοστηρίκου μεγάλου ἡμῶν βασιλέως ἐν ἑτέρᾳ βίβλῳ ἀνεγνώσθη, καὶ
5 περισσὸν ὑπάρχει καὶ αὐθις τοῦτον ἀναγνωσθῆναι· τὸ δὲ σὺν τῷ αὐτῷ κωδικίῳ εὗρεθὲν χαρτίον ἀναγινωσκέσθω.

Καὶ λαβὼν Ἀντίοχος ὁ εὐλαβέστατος ἀναγνώστης καὶ νοτάριος ἀνέγνω ἔχον οὕτως·

»Παρασημείωσις μηνὶ Σεπτε<μ>βρίῳ εἰκάδι δευτέρᾳ, ἰνδικτιῶνος ἐβδόμης.«

Ζαχαρίας ἐπίσκοπος Κλαυδιουπόλεως καὶ Γεώργιος ἐπίσκοπος Ἀδρασσοῦ τῆς Ἰσαυρίας
10 καὶ Τιβέριος διάκονος καὶ νοτάριος εἶπον·

Ἀπέστειλεν ἡμᾶς ὁ ἀγιώτατος πατριάρχης ἡμῶν πρὸς τὸν ἀγιώτατον πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως ἐπιφερομένους ὑπαναγνωστικὸν διὰ σημείων· καὶ ἐξέλαβεν ὁ εἰς ἡμῶν Τιβέριος διάκονος καὶ νοτάριος, καὶ ἀνελθόντων ἡμῶν εἰς τὸ πατριαρχεῖον ἐξῆλθεν ὁ χαρτοφύλαξ, καὶ εἶπομεν αὐτῷ ὅτι „μήνυσον ἡμᾶς“ καὶ λέγει· „τί ἐστὶ τὸ πρᾶγμα;“ καὶ
15 εἶπομεν αὐτῷ· „θέλομεν εἰσελθεῖν καὶ προσκυνῆσαι τὰ ἴχνη αὐτοῦ.“«

Καὶ τῆς ἀναγνώσεως γινομένης οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ἀγία σύνοδος εἶπον·

Ἐπεὶ καὶ ἡ δύναμις ἡ ἐν τῷ περιεχομένῳ χάρτι οὐδὲν πρὸς τὴν παροῦσαν συντείνει ὑπόθεσιν, συνορῶμεν μὴδὲ τὴν τούτου γενέσθαι ἀνάγνωσιν· τὰ δὲ λοιπὰ ἀναγινωσκέσθωσαν.

20 Ἐτι λαβὼν ὁ αὐτὸς εὐλαβέστατος Ἀντίοχος ἕτερον κωδίκιον ἀνέγνω ἔχον ἴσον ἐπιστολῆς Σεργίου τοῦ γενομένου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως πρὸς Κύρον ἐπίσκοπον τοῦ Φάσιδος ἔχον ἐπὶ λέξεως οὕτως·

8 a. 679

MTO

3 παρόντος καὶ τοῦ Μ	4 μεγάλου <i>om.</i> Ο	7 λαβὼν ὁ ῥηθεὶς ἀντίοχος Ο	ὁ ... νοτάριος <i>om.</i> Ο
8 σεπτε<μ>βρίῳ] σεπτεβρίῳ Μ	σεπτ ΤΟ	εἰκάδι δευτέρᾳ] κβ' ΜΤ	ἐβδόμης] ζ' ΜΤΟ 9
ἀδρασσοῦ] ἀδρασσοῦ Τ	ἀδράσου Ο	12 ἐξέλαβεν] ἐξέβαλεν Ο	13 πατριαρχεῖον] πατριαρχίον
Τ 15 καὶ <i>om.</i> Τ	20 ἔτι λαβὼν] καὶ λαβὼν ἔτι Μ	αὐτὸς <i>om.</i> Ο	21 κύρον] κύρον Τ
22 φάσιδος] φασίδος Ο			

Et dum ad modicum lectio fieret, gloriosissimi iudices et sanctum concilium dixerunt:

Qui quasi acclamatorius dicitur liber etiam in transactis praesente piissimo et a deo confirmato magno <nostro> imperatore et in altero codice lectus est, et superfluum existit hunc denuo legi; chartula uero, quae cum eodem codicio inuenta est, relegatur.

Et accipiens idem Antiochus relegiosissimus lector et notarius relegit continens ita:

»Adnotatio mense Septembrio die uicesima secunda feria quinta indictione septima.«
Zacharias episcopus Claudiopoleos et Georgius episcopus Adrasi Hisauriae et Tiberius diaconus et notarius dixerunt:

Misit nos sanctissimus patriarcha noster ad sanctissimum patriarcham Constantino-
poleos deferentes ad relegendum in notis; et excepit unus nostrum Tiberius diaconus et
notarius, et ascendentibus nobis in patriarchium egressus est chartophilax, et diximus ei
quia „nuntia nos“ et dicit „quae causa est?“ et diximus ei „uolumus ingredi salutare
uestigia eius“.

Et dum lectio fieret, gloriosissimi iudices et sanctum concilium dixerunt:

Quoniam et uirtus, quae in praesenti charta continetur, nihil ad praesentem pertinet
causam, praeuidimus nec huius fieri lectionem; reliqua uero relegantur.

Item accipiens idem relegiosus Antiochus alterum codicum relegit habens exemplar
epistolae Sergii quondam patriarchae Constantinopoleos ad Cyrum episcopum Phasidis
habens in uerbis ita:

VPG CBR MNL

1 gloriosissimi] glr V gloriosi G 2 acclamatorius] acclamaturius CBR liber = sermo 3
ἡμῶν = <nostro> om. VPG CBR MNL imperatore] imperatori N lectus] lectum G super-
fluum] super filium N existit] existit V¹PG R MNL 4 legi om. N chartula] cartola CB
chartola G cartula R L eodem] eo MNL codicio] codicello CBR 5 accipiens] accipientes
L antiochus] anthicus B¹ anthiocus B² anthiochus G L relegiosissimus] relegiosus CBR
religiosissimus G MNL notarius] notarios P notario N continens] contenens CB 6
adnotatio] anotatio VPG² atatio G¹ adnotacio B uicesima secunda] .XII. CB .XXII. L
feria quinta (cf. *Graeca*) quinta] .V. V R L indictione] indicione V indictione P editione
G inditione L septima] .VII. V 7 claudiopoleos] claudiupoleos V claudiupuleos P
claudiopoleus CBRG et¹ om. N adrasi] adras G hisauriae] hisauriae PG bysauriae R
tiberius] tyberius CBR N 8 diaconus] diacono N notarius] notario N 9 noster sanctissimus
patriarcha VPG noster] noter C¹ patriarcham] patriarcha C 9–10 constantinopoleos] con-
stantinopoleus CBR 10 relegendum] legendum M excepit] cepit B exeptis M nostrum]
nom V nom P NL nom G tiberius] tyberius CBR MN diaconus] dyaconus R dia-
cono N 11 notarius] notario N chartophilax] carthofilax CR chartofilax B cartopilax
G cartophilax M catophilax N carthophilax L 12 quia nuntia] quia nontia VP qui
admiintat G qui annuntia N quia ... ei om. R nuntia ... ei om. B nos] de nobis CG
ei uolumus om. N uolumus] uolomus C salutare] sulutare CR 15 et om. C¹BR charta]
carta V¹ CBR ML continetur] contenetur CB nihil] nichil RG N pertinet] pertinet CB
16 fieri] fieret M¹NL fierit M² lectionem] lectioni R lectione NL reliqua] reliqui G
17 item] iter VP accipiens] recipiens VPG idem om. CBR id est N relegiosus] religiosus
G MNL codicum] coditium N codicum L 18 epistolae] epistule P BR N aepistole C
epistolae G L quondam] qd VG quod P quoddam CBR NL patriarchae] patritii CBR
constantinopoleos] constantinupoleos P constantinupoleus CB²R constatinopoleus B¹ cyrum]
cirum V phasidis] fasidis CB falsidis R

Ἐφάνη μὲν ἡμῖν καὶ ἀπὸ πρώτης εὐθέως πείρας τὸ πυκνὸν καὶ ἐπιμελὲς τοῦ τρόπου τῆς θεοφιλίας ὑμῶν, πλεον δὲ νῦν διὰ τῶν παρ' αὐτῆς γραφέντων τὸ φιλόπονον αὐτῆς καὶ φιλομαθὲς κατεμάθομεν.

Ἐντυχεῖν γὰρ σημάνασα τῇ πρὸς Ἀρκάδιον τὸν τῆς Κυπρίων νήσου θεοφιλῆ πρόεδρον
 5 γενομένη πανευσεβεῖ κελεύσει παρὰ τοῦ κρατίστου καὶ θεοστηρίκτου ἡμῶν βασιλέως κατὰ Παύλου τοῦ κεφαλαιωτοῦ τῆς τῶν Ἀκεφάλων πονηρᾶς συμμορίας καὶ τὴν εἰρημένην εὐσεβῆ κέλευσιν εὐρεῖν δύο κωλύουσιν ἐπὶ Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν λέγειν ἐνεργείας, ἠρώτησεν ἡμᾶς διὰ τῆς οἰκείας μηνύσεως, πότερον χρή δύο πρεσβεύειν ἐνεργείας ἢ μίαν τοῦ κυρίου λέγειν ἐνέργειαν. ὅθεν ἡμεῖς ἀπλῶ καὶ συντόμῳ λόγῳ κεκρήμεθα καὶ τὰ τῆς
 10 ἡμετέρας ἐροῦμεν εἰδήσεως. ἐροῦμεν τοίνυν, ὥς ἐν μὲν ταῖς ἀγίαις μεγάλαις καὶ οἰκουμενικαῖς συνόδοις οὐδεμία περὶ τούτου κίνησις γέγονεν, οὐδὲ ἔστι περὶ τῆς τοιαύτης ζητήσεως ὅρον ἐξενεχθέντα τὸν οἰονοῦν παρὰ τινος τῶν ὀρθοδόξων συνόδων εὐρεῖν. τῶν δὲ γε ἐκκρίτων πατέρων ἐνίους ἐπιστάμεθα καὶ κατ' ἐξαίρετον τὸν ἀγιώτατον Κύριλλον τὸν τῆς Ἀλεξανδρέων ἀρχιεπίσκοπον ἔν τισι τῶν ἰδίων συγγραμμάτων μίαν *ζωοποιὸν*
 15 ἐνέργειαν Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν εἰρηκότα· ἀλλὰ μὴν καὶ Μηνᾶς ὁ ἐν ἀγίοις ἀρχιεπίσκοπος τῆς θεοφυλάκτου ταύτης καὶ βασιλίδος πόλεως λόγον συνέταξε προσφωνηθέντα πρὸς Βιγίλλιον τὸν ἀγιώτατον τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης γενόμενον πάπαν, ἐν ᾧ τὸν ὅμοιον καὶ αὐτὸς τρόπον ἐν τῷ *τοῦ <μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ> Χριστοῦ* θέλημα καὶ μίαν *ζωοποιὸν* ἐνέργειαν ἐδογματίσει. καὶ ὥστε μὲν τὴν συνετωτάτην ὑμῶν
 20 φιλοπονίαν ἐντυχχάνουσιν τὴν ἐμπεριεχομένην αὐτῷ δύναμιν γινῶναι, ἀναγκαίως τὸν εἰρημένον λόγον μεταγραφῆναι παρεσκευάσαμεν ὑποκειμένων αὐτῷ καὶ χρήσεων διαφόρων πρὸς σύστασιν τοῦ προκειμένου σκοποῦ, καὶ τοῦτον σὺν τοῖς ἡμετέροις αὐτῇ σταλῆναι γράμμασιν ἐπετρέψαμεν.

Ἐπειδὴ δὲ φησιν ἡ θεοφίλεια ὑμῶν τὸν ἀγιώτατον πάπαν τῆς Ῥωμαίων Λέοντα διὰ
 25 τοῦ λέγειν „ἐνεργεῖ <γάρ> ἑκάτερα μορφή μετὰ τῆς θατέρου κοινωνίας“ δύο ἐνεργείας ἐπὶ

14 + 19 cf. Joh. 5,21 18 Tit. 2,13

528,1 – 530,24 Sergius Const., epist. ad Cyrum ep. Phas.
 II 1,1 p. 14,27 – 28

25 cf. Leo papa, epist. 11,4 ad Flavianum, ACO

MTO

1 ἐφάνη] † ἐφάνη M 2 ὑμῶν] ἡμῶν T 4 τῇ] τὴν TO 5 πανευσεβεῖ] πανευσεβῆ O 12
 εὐρεῖν συνόδων O 13 γε ἐκκρίτων] ἐγκρίτων O ἀγιώτατον] ἅγιον MO 14 συγγραμμάτων]
 γραμμάτων M 17 βιγίλλιον] βιγίλιον T 18 magni dei et saluatoris nostri iesu = <μεγάλου θεοῦ
 καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ> om. MTO 22 ἡμετέροις] εἰρημένοις O 24 ἐπειδὴ] ἐπεὶ M θεοφίλεια]
 θεοφιλία T λέοντα om. O 25 enim = <γάρ> om. MTO

Apparuit quidem nobis statim et a primo experimento uehementia et sedulitas sensus deo amabilitatis uestrae, nunc autem multo amplius per haec quae scripsit solertiam eius atque diligentiam addidimus.

Insinuans quippe relegisse diuinam iussionem fortissimi et a deo conseruandi nostri imperatoris ad Arcadium reuerentissimum praesulem insulae Cypri contra Paulum priorem 5 maligni coetus Acephalorum et inuenisse praedictam piam iussionem prohibentem duas in Christo deo nostro dicere operationes, interrogauit nos per nuntionem suam, utrum oporteat duas praedicare operationes an unam dicere in domino operationem. unde nos simplici et compendioso sermone utimur et quae nostrae sunt scientiae perhibemus. asserimus igitur, quod in sanctis quidem magnis et uniuersalibus conciliis nulla de hoc 10 motio facta est, nec inuenire est de huiusmodi quaestione definitionem quamlibet esse prolatam a quodam orthodoxorum conciliorum. nonnullos uero probabilium patrum scimus et praecipue sanctissimum Cyrillum Alexandriae archiepiscopum in quibusdam scriptis suis unam *uiuificam* operationem Christi ueri dei nostri dicentes; sed et Menas sanctae memoriae quondam archiepiscopus a deo conseruandae huius regiae urbis ser- 15 monem composuit acclamatum ad Uigilium quondam sanctissimum papam antiquae Romae, in quo et ipse simili modo unam uoluntatem et unam *magni dei et saluatoris nostri Iesu Christi* *<uiuificam>* operationem astruxit. et ut prudentissima uestra diligentia relegens uigorem, [quae] <qui> in [ea] <eo> continetur, agnoscat, necessario praefatum sermonem transscribi fecimus subnectentes <ei et> testimonia diuersa ad stabiliendam 20 propositam intentionem, et hunc una cum nostris litteris ad eam destinare precipimus.

Quoniam igitur asseruit reuerentia uestra Leonem sanctissimum papam Romanum in eo, quod dicit „operatur enim utraque forma cum alterius communione“, duas operationes

VPG CBR MNL

1 apparuit] aparuit G a om. N primo] principio C¹BR experimento = πείρασ (peritia)
 experimento] experimenti B uehementia = τὸ πικνὸν (prudentia) (uehementia = σφοδρότης)
 uehementia] uehe M sensus = τοῦ τρόπου (modi – moris) 2 deo amabilitatis = τῆς θεοφιλίας
 (cf. 529,22; 531,19: reuerentia) amabilitatis] ammabilitatis G uestrae] nostrae G haec] his
 VP hoc G scripsit] scribssit C scribis B solertiam] solerciam V sollertiam M
 sollertia N 3 atque] adque V addidimus] addicimus VPG addididimus N 4 relegisse
 diuinam] relegis sed diuinam G diuinam = πνευσεβεί (piissimam, cf. 529,6: piam) 5 imperatoris]
 imperii MNL arcadium] archadium CRG M reuerentissimum] reuerendissimum L praesulem]
 praesolem CB cypri] ciprie V cyprie P cypriae G cybri C¹ contra] con P¹
 paulum] paululum V priorem = κεφαλαιωτοῦ (primatem) 6 coetus] cetus V NL caetus G
 acephalorum] acefalorum CB iussionem] iusionem G¹ prohibentem] proibentem B prohibente
 NL 7 dicere] dice P¹ nuntionem] notionem CBRG nuntiationem M² nunctionem L¹
 suam M² add. utrum] trum N 10 asserimus] adserimus CB asserimus ... sanctis om. L
 quidem] quinto est L et innumerabilibus in uniuersalibus L¹ 11 motio] mocio V definitionem]
 diffinitionem G ML 12 a] ad VP quodam] quondam B orthodoxorum] ortodoxorum V¹ C¹
 nonnullos] nonnullus V¹ probabilium] probalium BG 13 praecipue] praecipuae B N cyrillum]
 cocirillum L alexandriae] alexandrinae VP¹ archiepiscopum] archiepiscopus N quibusdam]
 quidem B N 14 menas] mennas L 15 quondam] quod VP quodam CBR quoddam NL
 16 composuit] conposuit CBR acclamatum] adclamatam CBR quondam] quod VP quidem
 G quodam CBR quoddam N 17 uoluntatem] uolontatem C 18 ζωοποιόν = <uiuificam>
 om. VPG CBR MNL 19 uigorem <qui>] uigorem [quae] VPG CBR MNL 20 sermonem ... <ei>]
 sermonem ... [ea] VPG CBR MNL transscribi] transcribi PG CB L αὐτῷ καὶ = <ei et> om. VPG
 CBR MNL 21 destinare] distinare V CB precipimus] praecepimus PG C ML 22 asseruit]
 adseruit CB N leonem] leone V leon& P 23 communione] conmunione B

Χριστοῦ τοῦ <ἀληθινοῦ> θεοῦ ἡμῶν παραδιδόναι τε καὶ κηρύττειν, χρεῶν αὐτὴν εἰδέναι, ὡς — πολλῶν τοῦ δυσσεβοῦς κατὰ Σεβήρον τὸν κατάρaton τμήματος τῶν ἀεὶ πρὸς τὰ τῆς εὐσεβείας δόγματα διαμαχομένων καὶ τῆς τοῦ εἰρημένου πανευφήμου πατρὸς καθυλακτικῶν ἐπιστολῆς, ἧτις κοινὴ τῷ ὄντι „τῆς ὀρθοδοξίας στήλη“ καθέστηκεν —, διαφοροὶ τῶν ἐκκρίτων τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας διδασκάλων πρὸς δικαίαν καὶ ἀληθῆ συνηγορίαν τῆς λελεγμένης διανέστησαν ἐπιστολῆς, καὶ οὐδένα ἴσμεν ἐκείνων εἰπόντα ἐπὶ τοῦ προκειμένου ῥητοῦ δύο ἐνεργείας τὸν ἐν ἀγίοις εἰρηκέναι Λέοντα. ἀλλ' ἵνα μὴ πάντας αὐτοὺς εἰς μέσον ἄγοντες τὸ γράμμα μηκύνωμεν, ἐνὸς τούτων πολὺν ἐπὶ τῇ τῶν ἀληθῶν δογμάτων διδασκαλίᾳ παρὰ πάντων ἀπενεγκαμένου τὸν ἔπαινον, φημί δὴ οὖν Εὐλογίου τοῦ τῆς ὁσίας μνήμης τῆς Ἀλεξανδρέων γενομένου ποιμένος, λόγον ὁλόκληρον ὑπὲρ τῆς εἰρημένης γεγραφότος ἐπιστολῆς χρῆσιν εἰς τὸ προκείμενον φερομένην ῥητὸν τῷ ἀνωτέρω μνημονευθέντι λόγῳ μετὰ τὰς πατρικὰς χρήσεις καθυποταγῆναι παρεσκευάσαμεν.

Οὕτε οὖν οὐσπερ ἐπιστάμεθα τῆς πολλᾶκις λεχθείσης εὐσεβῶς ὑπεραγωνισαμένους ἐπιστολῆς, οὕτε ἄλλον τινα τῶν θεοπνεύστων τῆς ἐκκλησίας μυσταγωγῶν ἄχρι καὶ σήμερον εὖρομεν δύο ἐνεργείας ἐπὶ Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν εἰρηκότας· εἰ δέ τις τῶν ἀκριβεστέρων δεῖξαι δυνηθεῖη τινὰς τῶν ἐκκρίτων καὶ θεοφόρων ἡμῶν πατέρων, ὧν τὰ δόγματα νόμος τῇ καθολικῇ καθέστηκεν ἐκκλησίᾳ, δύο ἐνεργείας ἐπὶ Χριστοῦ λέγειν παραδιδόντας, δεῖ πάντως ἀκολουθῆσαι· πᾶσα γὰρ ἀνάγκη μὴ μόνον κατ' ἔννοιαν τοῖς τῶν ἀγίων πατέρων ἔπεσθαι δόγμασιν, ἀλλὰ καὶ ταῖς αὐταῖς ἐκείνοις κεχρηῆσθαι φωναῖς καὶ μηδὲν τὸ παράπαν καινοτομεῖν. ἃ μὲν οὖν ἐπιστάμεθα τοῦ προκειμένου χάριν κεφαλαίου ταῦτά ἐστι· δεχομένη δὲ ἡ θεοφιλία ὑμῶν καὶ καθεξῆς τοῖς σταλεῖσιν αὐτῇ παρ' ἡμῶν ἐντυγχάνουσα τὰ μὲν τῆς ὠφελείας τῷ τῶν γνώσεων θεῷ καὶ τοῖς πατράσι τῶν τοιούτων ἐπιγραφέτω λόγων καὶ πονημάτων, δῶρον δὲ τῆς ἡμῶν ὑπερευχέσθω ταπεινώσεως καὶ τὰ περὶ τούτων ἀντίγραφα διὰ τὰς τάχους ἡμῖν στείλατω.

4 cf. Symb. Chalc., ACO II 4,2 p. 129,15

9–12 Eulogius Alex., apol. pro syn. Chalc. (CPG 6976)

MTO

1 uero = <ἀληθινοῦ> om. MTO	2 σεβήρον] σέβηρον T	3 διαμαχομένων] μαχομένων M	5
ἐκκρίτων] ἐγκρίτων O	6 λελεγμένης] λεγομένης O	ἐκείνων] ἐκείνων M	om. O 7–8
πάντας αὐτοὺς] πάντα σαφῶς O	8 γράμμα] πρᾶγμα O	πολὺν] πολλήν O	9 ἀπενεγκαμένου]
ἀνενεγκαμένου M	13 οὐσπερ] ὥσπερ M	ὑπεραγωνισαμένους] ὑπεραγωνισαμένου O	15
εὖρομεν] ἡύρομεν T	16 ἐκκρίτων] ἐγκρίτων O	ἡμῶν om. O	18 κατ' ἔννοιαν om. O 19
αὐταῖς om. O	21 θεοφιλία] θεοφιλεία M	θεοφιλία T	καὶ om. O 24 διὰ τὰς τάχους]
διευτυχοῦσα O			

in Christo uero deo nostro tradere atque praedicare, oportet eam scire, quod – multis ex impio scismate maledicti Seueri aduersum pietatis dogmata iugiter decertantibus et aduersum praedicti egregii patris epistolam latrantibus, quae communiter ut est „rectae fidei fundamentum“ exsistit –, diuersi probabiliū catholicæ ecclesiæ doctorum ad iustam et ueram aduocationem praedictae epistolae adsurrexerunt, et nullum horum scimus dixisse, quod in praesenti libro duas operationes Leo sanctissimus asseruisset.

sed ut non omnes hos ad medium deducentes litteras extendamus, unius eorum, qui plurimam ob doctrinam ueracium dogmatum ab omnibus laudem adeptus est, Eulogium dico uenerabilis memoriae quondam Alexandrinorum pastorem, librum, <qui> integrum pro praefata scripsit epistula testimonium ad praesentem pertinens, textum superius memorato sermoni subnecti post paterna testimonia fecimus.

Neque ergo eos, quos scimus pie pro <saepius> dicta epistula propugnasse, neque alium quemquam deo inspirabilium ecclesiæ institutorum usque hodie duas operationes in Christo deo nostro repperimus astruxisse; si quis uero de solertioribus ostendere ualuerit quemquam probabilem et deo inspirabilium patrum nostrorum, quorum dogmata lex catholice existunt ecclesiæ, duas operationes in Christo dicere tradidisse, oportunitas est per omnia sequi; omnino enim necesse est non solum secundum sensum sequi sanctorum patrum dogmata, sed et eisdem uocibus uti cum illis nihilque penitus innouare. quae igitur nouimus propositi capituli gratia haec sunt; suscipiens autem deo amabilitas uestra et sequenter ea, quae a nobis missa sunt, relegens quae sunt aedificationis quidem in huiusmodi sermonibus atque opusculis ipsi scientiarum deo et patribus ascribat. gratis autem pro nostra exoret humilitate et horum rescripta ad nos uelociter dirigat.

VPG CBR MNL

1 tradere] dradere P oportet] oportet C 2 ex] et R scismate] schismate CB maledicti] malediccio V maledictio P MNL maledicti seueri] maletiosisuiris C malitiosusuiris B¹ malitiosisuiris B² maliciosisuiris RG aduersum] aduersus M¹ pietatis] piaetatis V iugiter] igitur VPG 3 egregii] egregi N epistolam] aepistolam C epistolam BG NL 4 exsistit] existit RG MNL probabilium] probalium PG probabiles C¹BR doctorum] doctores CBRG dogmatorum MNL 5 epistolae] epistule P aepistolae CG aplice R epistole N adsurrexerunt] assurrexerunt M 6 scimus] simus B dixisse ... sanctissimus om. L ῥητοῦ = libro (cf. 531,10: textum) asseruisset] adseruisset CB asseruisse MNL 7 non ut B hos] homines G M² add. τὸ γράμμα = litteras] lecterius V licterius P litterius CB N litteris R ulterius M luteris L 8 plurimam] plurimum G ueracium] ueracium VP C¹ N eulogium] eologium CB 9 quondam] quodam CBR quoddam MN librum <qui>] librumque VPG CBR MNL integrum] integrum P¹ 10 praefata] profata L epistula] aepistola CG epistolam N pertinens] pertenes C 11 memorato] nominato B memorati G sermoni] sermonis VPG sermone CBR subnecti] subiecti VPG MNL 12 neque¹] nequae C quos scimus] quoscimus B N πολλάκις = <saepius>] superius VPG CBR MNL epistula] aepistola C propugnasse] propugnase M¹ 13 quemquam] quemque MNL inspirabilem] inspirabilem P inspirabilem R inseparabilem N institutorum] institutorem CR usque] neque R hodie] hodiae P² 14 repperimus] reperitur CBR astruxisse] abstruxisse G adstruxisse N solertioribus] sollertioribus N ualuerit] maluerit MNL 15 quemquam] quequam V quemquam N inspirabilem] inseparabilem V inseparabilem P N lex om. C¹BR 16 catholice] captoice L existunt] existunt RG MNL tradidisse] tradidisse V¹ 17 enim om. MNL secundum G² add. sequi] sed V 18 patrum sequi dogmata VP eisdem] isdem N uocibus] uobis M nihilque] nichilque RG N penitus] paenitus P poenitus C¹ innouare] innouari CBR 19 nouimus] nouissimus B 20 a om. N sunt missa V aedificationis] edificationis R M hedificationis L quidem om. MNL 21 huiusmodi] huius R eiusmodi G ipsi] ipsis CBR MNL ascribat] adscribat C² NL tribuat C¹BR 22 exoret] exhoret P N dirigat] dirigat B

Καὶ μετὰ τὸ συμπέρασμα τῆς ἀναγνώσεως τῆς τοιαύτης ἐπιστολῆς ὁ αὐτὸς εὐλαβέστατος Ἀντίοχος ἀνέγνω ἐκ τοῦ αὐτοῦ κωδικίου λόγον ὡσανεὶ Μηνᾶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως πρὸς Βιγίλλιον πάπαν Ῥώμης· καὶ τούτου ἀναγινωσκομένου οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ἁγία σύνοδος εἶπον·

- 5 Περιττὴ καὶ ἡ τοῦ παρόντος λόγου ἀνάγνωσις καθέστηκεν ἐπειδὴ πάντῃ πλαστός καὶ φάλος ἐστὶ, καθὼ οὔτε ἐν τοῖς ἀποκειμένοις ῥεγέστροις ἐν τῷ εὐαγεῖ τῶν ἐνταῦθα πατριαρχείῳ τῶν γενομένων ἐπιστολῶν ὑπὸ Μηνᾶ τοῦ ἐν ὁσίᾳ τῇ μνήμῃ προεδρεύσαντος τῆς βασιλίδος ταύτης πόλεως ὁ λεγόμενος Μηνᾶ πρὸς Βιγίλλιον εὑρηται λόγος, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν προανατεταγμένην τρίτην πράξιν τῆνικαὐτα ἀναγινωσκομένης τῆς πρώτης
- 10 βίβλου τῶν πεπραγμένων τῆς ἁγίας πέμπτῃς συνόδου εὑρέθησαν κατὰ προσθήκην φάλοισι τρεῖς τετράδες διαγορεύουσαι τὸν τοιοῦτον λόγον. τὰ δὲ ὑπόλοιπα τοῦ αὐτοῦ κωδικίου ἀναγινωσκέσθωσαν.

- Ἔτι ἀνέγνω ὁ αὐτὸς εὐλαβέστατος Ἀντίοχος ἴσα τῆς ἐβδόμης καὶ ὀγδῆς πράξεως τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς πέμπτῃς συνόδου μεταγραφέντα ἐκ τῶν αὐθεντικῶς πεπραγμένων
- 15 τῶν ἀποκειμένων ἐν τῷ εὐαγεῖ πατριαρχείῳ. τῆς τούτων τοίνυν ἀναγνώσεως γινομένης οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ἁγία σύνοδος εἶπον·

- Ἦδη καὶ αἱ πράξεις αἱ παροῦσαι ἐβδόμη καὶ ὀγδὴ κατὰ τὴν γενομένην ἀνάγνωσιν τῆς ἁγίας πέμπτῃς συνόδου ἐδηλοποιήθησαν ἡμῖν, ἀλλὰ καὶ διὰ μνήμης ἔχομεν, ὡς τῆνικαὐτα διεξῆλθον οἱ τοῦ μέρους τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης
- 20 φалσευθῆναι τὴν προλεχθεῖσαν ἐβδόμην πράξιν, καθὼ οὐκ εἰσὶν ἀληθεῖς οἱ ἐν αὐτῇ ἐμφερόμενοι δύο λίβελλοι, οἱ ὡσανεὶ προδοθέντες ἀπὸ Βιγιλίου Ἰουστινιανῶ καὶ Θεοδώρου τοῖς ἐν εὐσεβεῖ τῇ μνήμῃ, καὶ περιττὴ καθέστηκε καὶ ἡ τῶν εἰρημένων δύο πράξεων ἀνάγνωσις.

- 25 Αὐθις τοίνυν ἐπεδόθη τῷ προδηλουμένῳ εὐλαβεστάτῳ Ἀντιόχῳ ἕτερον κωδίκιον, ὅπερ ἀνέγνω φέρον οὕτως·

13 – 15 cf. ACO IV 1 (1971) 183 – 220

MTO

1 τὸ συμπέρασμα *om.* M ἀναγνώσεως *om.* O 3 βιγίλλιον | βιγίλιον T τοῦτου | τοῦτο M
 5 πάντῃ *om.* T 6 ῥεγέστροις | ῥεγεστρίοις O 6 – 7 πατριαρχείῳ | πατριαρχίῳ T 7 ὑπὸ μηνᾶ |
 ὑπόμνημα M 8 βιγίλλιον | βιγίλιον T εὑρηται | ἡύρηται T καὶ *om.* M 9 κατὰ τὴν |
 ταύτην T 10 εὑρέθησαν | ἡύρέθησαν T 13 ἴσα | ἴσα O ἐβδόμης | ζ' O ὀγδῆς | ἡ' O
 14 αὐθεντικῶς | αὐθεντικῶς <ν>? 15 πατριαρχείῳ | πατριαρχίῳ T 17 πράξεις αἱ² *om.* O παρ-
 οὔσαι | προσοὔσαι T ὀγδὴ πράξεις κατὰ O 19 τῆς πρεσβυτέρας ῥώμης *om.* O 21 οἱ *om.* M
 προδοθέντες | προσδοθέντες O βιγιλίου | βιγιλίου T 22 τοῖς | τῆς T 25 εὐλαβεστάτῳ *om.* O

Et post finem lectionis huius epistulae idem relegiosus Antiochus relegit ex eodem codice sermonem quasi Menae quondam patriarchae Constantinopoleos ad Uigilium papam Romanum, et dum hic relegeretur, gloriosissimi iudices et sanctum concilium dixerunt:

Superflua etiam praesentis lectio sermonis existit, quia paenitus finctus et falsus est, eo quod neque in repositis regestis hic siti uenerabilis patriarchii epistularum Menae sanctae memoriae huius regiae urbis antestitis sermo qui dicitur Menae ad Uigilium inuenitur, sed et in superius posita tertia actione, dum relegeretur primus liber gestorum sancti quinti concilii, inuenti sunt additi tres falsi quaterniones hunc sermonem astruentes. reliqua uero eiusdem codicii relegantur.

Item relegit idem relegiosissimus Antiochus exemplaria septimae et octauae actionis sancti et uniuersalis quinti concilii transscripta <ab> actis [principalibus] <authenticis> reiacentibus in uenerabile patriarchio. dumque haec [igitur] releguntur, gloriosissimi iudices et sanctum concilium dixerunt:

Iamdudum et praesentes septima atque octaua actiones, dum relegeretur sanctum quintum concilium, declaratae sunt nobis, sed et in memoria habemus, quod tunc persecuti sunt, qui ex parte apostolicae sedis antiquae Romae sunt, falsatam fuisse praedictam septimam actionem, eo quod non sint ueraces duo libelli, qui in ea continentur, quasi porrecti a Uigilio Iustiniano et Theodoraе piaе memoriae, et superflua existit etiam praefatarum duarum actionum lectio.

Item quoque porrectus est a suprascripto relegiosissimo Antiocho alterum codicum, quod et relegit continens ita:

VPG C(9)BR MNL

1 lectionis] lectionem VPG huius lectionem G epistulae] aepistolae CG epistolae NL
idem] id est V N relegiosus] religiosus RG MNL 2 menae] maene V B mene P R L
maenae G quondam] quodam CR quidam B patriarchae] patriarcha CBR NL constan-
tinopoleos] constantinopoleus CBR 3 romanum] romanam B¹ om. N et¹ om. VP hic
M² add. gloriosissimi] gloriosm V glor P glosi G 4 lectio] leccio V sermonis]
sermones C¹ existit] existit RG MNL paenitus] penitus G MNL finctus] fictus R M
5 ἀποκειμένοις = repositis (cf. 533,11 – 12: reiacentibus) patriarchii] patriarchi VPG MN patriarcha
L epistularum] aepistolarum C epistolarum G NL menae] mene VP maenae G N
6 memoriae] mene L antestitis] antistitis PG R MNL antestis B menae] mene V mane
PG maene B maenae MN 7 et om. M superius] supuerius M tertia] tertia G
relegeretur] relegetur CR 8 concilii et inuenti G quaterniones] quaternionis P astruentes]
adstruentes CB eiusdem 533,9 ... iniquente 539,18 om. C 9 eiusdem] eiudem P¹ eius N
codicii] codici VPG 10 item] idem VG idaem P relegiosissimus] religiosissimus RG ML
religiosus L exemplaria] exsemplaria B 11 transscripta <ab> actis] transactis N ἐκ τῶν =
<ab> om. VPG BR MNL αὐθεντικῶς = <authenticis>] [principalibus] VPG BR MNL (αὐθεντικῶν?)
12 uenerabile] uenerabili BRG L¹ τοίνυν = dumque + [igitur] gloriosissimi] glrs V glori P
glosi G 13 et] ex N 14 atque] adque P et L octaua] optaua L actiones] actionis
V L octiones P 15 concilium] conclium M¹ et om. G M persecuti] persecuti G 16
ex ... sunt om. R fuisse] se B praedictam] predicta N 17 sint] sunt L continentur]
contententur B 18 theodoraе] theodoro RG L existit] existit RG MNL 19 praefatarum]
praefatorum VPG 21 αὐθις = item (iterum?) (πάλιν – ὁμοίως = item) τοίνυν = quoque (igitur?)
porrectus] porrectum N a om. VPG MNL suprascripto] sacrelegio P suprascripto ac (a G)
relegiosissimo VPG relegiosissimo] religiosissimo RG NL antiocho G add.] antioco N codi-
cium] coditium N 22 continens] continentem VPG continens B

Ἰσον ἐπιστολῆς Σεργίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως πρὸς Ὀνώριον πάπαν Ῥώμης.

Οὕτω τοῖς ἀγιωτάτοις ὑμῖν ὀλικῶς τε καὶ συμφυῶς εἰς ἐνότητά συνεσφίγμεθα πνεύματος,
 5 ὡς σπεύδειν ἡμᾶς πάντων τῶν ἡμετέρων βουλευμάτων καὶ πράξεων συλλήπτορας τοὺς
 ἱερωτάτους ἔχειν ὑμᾶς, καὶ εἰ μὴ πολὺ τὸ διεῖργον ἢ τῶν τόπων παρεῖχε διάστασις, τοῦτο
 ἂν καθ' ἡμέραν ἐπράττομεν τῇ ὀχυρᾷ καὶ τετειχισμένῃ τῆς τιμίας καὶ ὁμοφύχου ὑμῶν
 ἀδελφότητος ἑαυτοὺς περιφράττοντες συμβουλίᾳ· ὅμως ἐπέειπερ ἡμῖν καὶ καμάτου χωρὶς
 ὁ λόγος τε καὶ τὸ γράμμα τὸ σπουδαζόμενον δίδωσιν, αὐτίκα τὰ περὶ ὧν τοῦτο χαράσ-
 10 σομεν ἐν ἀφηγήσει ποιούμεθα.

Πρὸ τινος φανεροῦ χρόνου, ἡνίκα τὴν κατὰ Περσῶν ἐκστρατείαν ὁ καλλίνικος καὶ
 θεοστήρικτος δεσπότης καὶ μέγας βασιλεὺς ἐποιεῖτο διὰ τοὺς ὑπὲρ τῆς παρὰ τοῦ θεοῦ
 καταπιστευθείσης αὐτῷ φιλοχρίστου πολιτείας ἀγῶνας καὶ ἐπὶ τὰ τῆς Ἀρμενίων χώρας
 γέγονε μέρη, <τις> τῶν πρωτευόντων τῆς δυσσεβοῦς Σεβήρου τοῦ καταράτου μερίδος
 15 Παῦλος τοῦνομα ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις ἀναφανεῖς προσέλευσιν τῇ αὐτοῦ ἐποιήσατο
 εὐσεβείᾳ τὸν ὑπὲρ τῆς κατ' αὐτὸν πεπλανημένης αἵρέσεως προβαλλόμενος λόγον καὶ τοῦτο
 δῆθεν συνηγορῶν, ἐφ' οἷς ἡ πανευσεβὴς αὐτοῦ καὶ βασιλικὴ μεγαλόνοια – μετὰ γὰρ τῶν
 ἄλλων τοῦ θεοῦ χαρισμάτων καὶ τὴν τῶν θείων δογμάτων καταπλουτεῖν ἔλαχε γνῶσιν
 – διελέγξασά τε καὶ θριαμβεύσασα τὴν μοχθηρὰν τούτου δυσσέβειαν ταῖς αὐτοῦ βεβήλοις
 20 κακοτεχνίαις τὰ τῆς ἀγιωτάτης ἡμῶν ἐκκλησίας ὡς ἀληθῆς ταύτης ὑπέρμαχος ὀρθὰ καὶ
 ἀμώμητα ἀντεξήγαγε δόγματα, ἐν οἷς καὶ μιᾶς ἐνεργείας Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν
 ἐποιήσατο μνήμην.

Μετά τινα δὲ καιρὸν ὁ αὐτὸς θεοστήρικτος βασιλεὺς κατὰ τὴν Λαζῶν γενόμενος χώραν
 τῆς, ὡς εἴρηται, γενομένης αὐτῷ πρὸς τὸν αἰρετικὸν ἐκείνον Παῦλον διαλέξεως ἀνεμνήσθη
 25 παρουσίᾳ Κύρου τοῦ ἀγιωτάτου, τηνικαῦτα μὲν τὸν τῆς αὐτῆς φιλοχρίστου Λαζῶν χώρας
 μητροπολιτικὸν ἐπέχοντος θρόνον, νυνὶ δὲ τὴν μεγάλην ποιμαίνοντος Ἀλεξάνδρειαν. ὁ δὲ

4 cf. Eph. 4,3

4 – 546,25 Sergius Const. ad Honorium papam

MTO

1 ἴσον] ἴσον TO 5 σπεύδειν] παιδεύειν M 6 ὑμᾶς] ἡμᾶς T 13 ἀρμενίων] ἀρμενίας O 14
 unus = <τις> om. MTO πρωτευόντων] προτευόντων O 16 τοῦτο = hoc] τούτῳ TO 17
 μεγαλόνοια] μεγαλῶνοια O 23 λαζῶν] λέξων T¹ 24 τῆς] τῇ T γενομένης αὐτῷ] γενομένη
 σαυτῷ T 26 ἀλεξάνδρειαν] ἀλεξανδρείαν T

Exemplar epistulae Sergii <archiepiscopi> Constantinopolitani ad Honorium papam Romanum.

In tantum uobis sanctissimis [consonanter in omnibus] <integre coherentes> in <unitate> *spiritus* constringimur, ut studeamus omnium consiliorum nostrorum et actionum uos 5
sacratissimos habere praesidiantes, et nisi plurimum <separantis> locorum distantia seiun-
geret, hoc utique cotidie gereremus uestrae honorandae unianimisque fraternitatis munito
muratoque nosmetipsos circumsaepientes consultu; attamen quoniam nobis etiam sermo
atque absque labore littera quod studeamus inperit, confestim ea pro quibus hoc scribimus
enarramus. 10

Ante aliquod certum tempus, cum aduersus Persas a deo confirmatus domnus noster
et magnus uictor imperator promouebat exercitum propter certamina a deo sibi creditae
Christo amabilis rei publicae et ad partes Armeniae prouinciae peruenisset, unus ex
primatibus impiae partis Seueri execrabilis nomine Paulus in illis locis apparens ad eius
piaetatem accessit sermonem pro sua errabunda herese proferens et hoc [profecto] dum- 15
taxat satisfaciendo, in quibus piissima eius ac regalis magnanimitas — cum ceteris enim
donis dei etiam diuinorum dogmatum locupletari scientiam meruit — dum redarguisset
ac depompasset prauam eius impiaetatem profanis eius astutiis sanctae nostrae ecclesiae,
ut uerus eius propugnator recta atque immaculata e diuerso protulit dogmata, inter quae
et unius operationis Christi ueri dei nostri mentionem effecit. 20

Post aliquod uero tempus idem a deo confirmatus imperator in prouintiam Lazorum
adueniens recordatus est disputationis quam, sicut diximus, fecerat ad Paulum illum
hereticum praesentia Cyri sanctissimi, tunc quidem eiusdem Christo amabilis Lazorum
prouinciae mitropolitanam sedem tenentis, nunc autem magnam Alexandriam regentis.

VPG BR MNL

1 epistulae] epistula V epistolae G epistola NL ἀρχιεπισκόπου = <archiepiscopi> om. VPG
BR MNL constantinopolitani] constantinopolitanæ BR 4 ὁλικῶς τε καὶ συμφυῶς = <integre
coherentes>] [consonanter in omnibus] VPG BR MNL εἰς ἐνότητα = in <unitate>] in unanimitate VPG
BR MNL 5 constringimur] constringamur V¹ constringitur P constringemur BR ut ...
omnium om. G studeamus] studiamus VP consiliorum] consilium N 6 τὸ διεργον =
<separantis> om. VPG BR MNL distantia] distantiae VPG 7 cotidie] cotidiaie B cottidie MN
gereremus] geremus VP N egeremus G unianimisque] unianimis B uniamisque G fra-
ternitatis] fraternitati BR 8 nosmetipsos] nobismetipsos BR circumsaepientes] circumsapientes
VPG circumsepiens B MNL attamen] adtamen B 9 absque om. L studeamus] studemus
BR ML studeorum N inperit] impertit R MNL 10 enarramus] ennarramus B enarra-
bimus G 11 aliquod] aliquot B aliquid NL domnus] dominus B MNL 12 magnus]
magnos V uictor] uictor B¹ sibi creditae] siue credita N 13 armeniae] armini ae B ar-
maeniae R N prouinciae] prouintiae B prouinciae peruenisset om. N 14 primatibus] princi-
pibus BR partis] partes V execrabilis] execrabilis VPG MNL exceptibilis R 15 piaetatem] pietatem PG B MNL herese] heresae P 15-16 δῆθεν = [profecto] + dumtaxat 16
piissima] piissima P¹ regalis] regales VP regal G cum] con VP 17 locupletari] locu-
pletare V locupletari NL scientiam] scientia ML scientiae N 18 ac] atque BR de-
pompasset] adpompasset P depompasset G depomposset ML depompasset et prauam MNL
impiaetatem] impietatem PG B MNL profanis] prophanis BR astutiis] adstutiis B astutius
R astuciis M 19 immaculata] immaculata ML protulit] optulit N inter quae] uterque
L 20 effecit] efficit G 21 aliquod] aliquot BG idem uero a G¹ prouintiam] prouinciam
G prouintia B MN prouincia R L 22 ad] a VP 23 lazorum] lazarum G 24
prouinciae] prouintiae P B N mitropolitanam] metropolitanam RG M mitropolitana N pa-
tropolitana L tenentis sedem G alexandriam magnam VP regentis] regentes B

- ῥηθεις ἀγιώτατος ἀνὴρ τούτων ἀκούσας πρὸς τὴν αὐτοῦ ἀπεκρίθη γαλήνην μὴ εἰδέναι ἀκριβῶς, εἴ τε μίαν εἴ τε δύο ἐνεργείας Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν χρεῶν ἐστι δογματίζειν. καὶ δὴ κατὰ κέλευσιν τῆς αὐτοῦ εὐσεβείας διὰ γραμμάτων οἰκείων ἐπηρώτησεν ἡμᾶς ὁ ῥηθεις ἀγιώτατος ἀνὴρ, πότερον χρή μίαν ἐνεργεῖαν ἢ δύο ἐπὶ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν
- 5 λέγεσθαι Χριστοῦ, καὶ εἶπερ τινὰς οἶδαμεν τῶν ἀγίων καὶ μακαρίων πατέρων μίαν εἰρηκότας ἐνεργεῖαν. ὅθεν ἡμεῖς τὰ τῆς οἰκείας εἰδήσεως αὐτῷ δι' ἡμετέρων ἐσημάναμεν ἀντιγράφων – στείλαντες καὶ λόγον Μηνᾶ τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου τῆς θεοφυλάκτου ταύτης καὶ βασιλίδος πόλεως γενομένου προσφωνηθέντα καὶ ἐπιδοθέντα παρ' αὐτοῦ
- 10 ἐνταῦθα παρόντι Βιγιλίῳ τῷ ἐν ἀγίοις τὴν ὑμετέραν προηγησαμένῳ ἀγιωσύνην, ἔχοντα καὶ χρήσεις πατρικᾶς διαφόρους περὶ μιᾶς ἐνεργείας καὶ ἐνὸς θελήματος τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ – οὐδὲν μέντοι παντάπασιν ἴδιον ἐν τοῖς τοιούτοις ἡμῶν ἀντιγράφοις ἀπεφηνάμεθα, ὥς ἔστι γινῶναι τοὺς πανιέρους <καὶ ὁμοψύχους> ὑμᾶς τοῖς ἀποσταλεῖσιν ἰσοτύποις αὐτῶν ἐντυγχάνοντας, καὶ σιγὴν μὲν ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου τὸ τοιοῦτον κεφάλαιον ἔλαβεν.
- 15 Ἐπειδὴ δὲ πρὸ ὀλίγου καιροῦ συνεργίᾳ καὶ χάριτι τοῦ πάντας ἀνθρώπους θέλοντος σωθῆναι θεοῦ <καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν> εὐσεβεῖ τε ζήλῳ τοῦ κρατίστου καὶ καλλινίκου μεγάλου βασιλέως παρορμηθεὶς Κύρος ὁ ἀγιώτατος τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως πατριάρχης καὶ κοινὸς ἡμῶν ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργὸς φιλοθέως τε καὶ ἐπιεικῶς προετρέψατο τοὺς κατὰ τὴν Ἀλεξανδρέων μεγαλόπολιν τὰ Εὐτυχοῦς καὶ Διοσκόρου,
- 20 Σεβήρου τε καὶ Ἰουλιανοῦ τῶν θεοστυγῶν νοσοῦντας τῇ καθολικῇ προσελθεῖν ἐκκλησίᾳ καὶ μετὰ πολλὰς διαλέξεις καὶ καμάτων, οὓς μετὰ πλείστης φρονήσεως καὶ λυσιτελεστάτης οἰκονομίας ἐν τῷ πράγματι κατεβάλετο, τὸ σπουδαζόμενον διὰ τῆς ἀνωθεν κατάρθωσε χάριτος· γεγόνασι μεταξὺ μέρους ἑκατέρου δογματικά τινα κεφάλαια, ἐφ' οἷς ἅπαντες οἱ πρῶην μὲν εἰς διαφόρους ἀπεσχοινισμένοι μερίδας προπάτορας δὲ Διόσκορον καὶ Σεβῆρον
- 25 τοὺς ἀλητηρίους ἐπιγραφόμενοι ἠνώθησαν τῇ ἀγιωτάτῃ καὶ μόνῃ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ μίᾳ τε ποιμνῇ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν ἅπας ὁ τῆς Ἀλεξανδρέων φιλόχριστος γέγονε

15 – 16 1. Tim. 2,4

25 – 26 cf. Joh. 10,16

MTO

2 χρεῶν] χρεὼν TO 3 καὶ δὴ] ἤδη O 9 βιγιλίῳ] βιγιλίῳ T ὑμετέραν] ἡμετέραν TO
 10 πατρικᾶς χρήσεις O μιᾶς] μίας T 10 – 11 ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ O 12 ἀπεφηνάμεθα]
 ἀπεφαινόμεθα O et unanimes = <καὶ ὁμοψύχους> om. MTO 15 ἐπειδὴ] ἐπεὶ M 16 et ad
 agnitionem ueritatis uenire = <καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν> om. MTO εὐσεβεῖ] εὐσεβείας O
 καὶ om. M 22 κατάρθωσε] κατορθώσεως T 26 τῆς] τῶν M

praedictus igitur sanctissimus uir his auditis eius serenitati respondit nescire subtiliter, utrum unam an duas operationes Christi ueri dei nostri [oportunum] astruere necesse sit. ergo per iussionem eius piaetatis per litteras proprias interrogauit nos praedictus sanctissimus uir, utrum unam operationem an duas in saluatore nostro Christo necesse sit dicere, et si quosdam noscamus sanctorum ac beatissimorum patrum unam dicentes operationem. 5 unde nos quae nostrae erant scientiae per nostra rescripta ei significauimus – dirigentes etiam sermonem acclamatorium Menae sanctissimi quondam patriarchae huius a deo conseruandae regiae urbis porrectum ab eo hic praesenti Uigilio sanctae memoriae praedecessori sanctitatis uestrae, habentem et diuersa paterna testimonia de una operatione et una uoluntate saluatoris nostri Christi ueri dei nostri – nihil tamen proprium paenitus 10 in huiusmodi nostris rescriptis promulgauimus, sicut suppetit nosse uos sacratissimos et unanimes relegentes eorum quae missa sunt exemplaria, et silentium quidem ex illo tempore huiusmodi suscepit capitulum.

Quia igitur ante paruum tempus cooperante gratia *dei, qui omnes homines uult saluos fieri et ad agnitionem ueritatis uenire*, pio zelo fortissimi ac inuictissimi magni imperatoris 15 excitatus Cyrus santissimus Alexandrinae magnae ciuitatis patriarcha et communis frater noster et consacerdos deo amabiliter et modeste adortatus est eos, qui in magna ciuitate Alexandrinae a parte Eutychetis et Dioscori, Seueri quoque et Iuliani sunt deo odibilium languentes, ad catholicam ecclesiam accedere, et post multas disputationes et labores, quos cum nimia prudentia et saluberrima dispensatione in hac causa inpendit, hoc quod 20 festinabat per supernam gratiam ordinauit factaque sunt inter utrasque partes dogmatica quaedam capitula, in quibus omnes, qui antea quidem in diuersas portiones diuisi fuerant, proauosque sibi Dioscorum atque Seuerum erraticos <con>scribentes coadunati sunt cum

VPB BR MNL

1 uir *om.* B auditis] audientis B serenitati] serenitate V serenitatis BR NL nescire]
aduertere B nesciri R subtiliter] subtiliter P 2 duas] dua.s P *ras.* χρεών = [oportunum]
+ necesse sit sit] est MNL *om.* G 3 piaetatis] pietatis PG BR MN 3–4 praedictus igitur
sanctissimus L 6 unde] uñ M erant *om.* G ei significauimus] eis signauimus G dirigentes]
diregentes B 7 etiam *om.* N acclamatorium] adclaturum BR menae] maene VP N
maenae G M mene L quondam] quod VP quodam B patriarchae] patriarcha NL
8 praesenti] praesente V uigilio] uigilii B 9 sanctitatis ... et *om.* N et de una MNL 10
nihil] nichil RG N paenitus] poenitus P penitus G MNL 11 nostris] nostri L promul-
gauimus] promulgamus G prouulgauimus L suppetit] subpetit B 12 unanimes] una animes
B exemplaria] emmplaria G 14 homines *bis* G *om.* N 15 ad *om.* RG ueritatis *om.*
G L pio] pro R ac inuictissimi *om.* N imperatoris] imperatori N 16 excitatus] exitatus
M alexandrinae] alexandriae RG L¹ frater] frā P fr G 17 consacerdos] consacerdos B¹
deo *om.* B modeste] honeste L adortatus] adhortatus BG MN adoratus L in magna]
immagna P magna R 18 alexandrinae] alexandrina BR MNL a parte] qua VP L quae
G N *om.* M (p-q) eutychetis] euticetis B N euthicetis M tichetis L 19 languentes]
languente VPG languentem ML ad *om.* MNL catholicam ecclesiam] catholica ecclesia MNL
multas] multos VP disputationes] disputationis B¹ 20 saluberrima dispensatione] saluberrimam
dispensationem V dispensatione] disputatione MNL inpendit] impendit P ML 21 festinabat
et per L factaque] facta V inter] in G utrasque] utrosque R dogmatica] dagmatica V
22 capitula] caprula VP² crapula P¹ diuersas] diuersos P diuersis N portiones] potiones
N fuerant] fuerunt R NL 23 seuerum] seuerus VP erraticos] erraticus P hereticos BRG
ἐπιγραφόμενοι = <con>scribentes] erraticos scribentes V erraticus scribentes P scribentes BRG
MNL coadunati] ...quoadhuniti P *ras.* quoadunati B

λαὸς καὶ πᾶσα σχεδὸν πρὸς τούτοις ἡ Αἴγυπτος καὶ Θηβαῖς καὶ Λιβύη καὶ αἱ λοιπαὶ τῆς Αἰγυπτιακῆς διοικήσεως ἐπαρχαί, οὓστινας ἦν ἰδεῖν πρὶν, ὥς εἰρήκαμεν, εἰς ἀναρίθμητον πλῆθος αἰρέσεων διεσκεδασμένους, εὐδοκίᾳ δὲ νῦν τοῦ θεοῦ καὶ σπουδῇ θεαρέστῳ τοῦ ῥηθέντος ἀγιωτάτου τῆς Ἀλεξανδρέων ἱεράρχου ἐν <χεῖλος> γεγόνασιν πάντες, μία φωνή, καὶ ἐνότητι πνεύματος τὰ ὀρθὰ τῆς ἐκκλησίας ὁμολογοῦντες δόγματα· τῶν εἰρημένων δὲ καὶ ἐστοιχημένων ἐν καθέστηκε κεφάλαιον τὸ περὶ μιᾶς ἐνεργείας Χριστοῦ τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν.

Τούτων οὕτως προεληλυθότων Σωφρόνιος ὁ ὁσιώτατος μοναχός, ὁ τανῦν — ὡς ἐξ ἀκοῆς καὶ μόνης μεμαθήκαμεν — τῆς Ἱεροσολυμιτῶν χειροτονηθεὶς πρόεδρος — οὕτως γὰρ αὐτοῦ τὰ ἐξ ἔθους συνοδικὰ μέχρι τοῦ νῦν ἐδεξάμεθα — κατὰ τὴν Ἀλεξανδρέων τηνικαῦτα γενόμενος καὶ τῷ ῥηθέντι ἀγιωτάτῳ πάπᾳ συνῶν, ἡνίκα τὴν, ὡς εἴρηται, πρὸς τοὺς πρώην αἰρετικούς εὐδοκίᾳ θεοῦ κατῶρθον παράδοξον ἔνωσιν καὶ σὺν αὐτῷ τὰ περὶ τῶν τοιούτων διασκοπούμενος κεφαλαίων, ἠναντιώθη καὶ ἀντεῖπε πρὸς τὸ τῆς μιᾶς ἐνεργείας κεφάλαιον δύο παντὶ τρόπῳ ἐνεργείας Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἀξιῶν δογματίζεσθαι.

τοῦ δὲ λεχθέντος ἀγιωτάτου πάπᾳ μάλιστα μὲν χρήσεις τινὰς αὐτῷ τῶν ἀγίων ἡμῶν πατέρων προαγαγόντος σποράδην ἐν τισὶ τῶν οἰκείων συγγραμμάτων μίαν ἐνέργειαν εἰρηκότων, ἔτι δὲ καὶ ἐκ περιουσίας φάσκοντος, ὡς πολλάκις οἱ ἅγιοι πατέρες ἡμῶν διὰ τὸ κερδᾶναι πλειόνων ψυχῶν σωτηρίαν τοιούτων ἀναφυνέντων κεφαλαίων θεαρέστοις οἰκονομίαις χρησάμενοι φαίνονται καὶ συμβάσει μὴδὲν τῆς ἀκριβείας τῶν ὀρθῶν τῆς ἐκκλησίας δογμάτων παρασαλεύσαντες, καὶ λέγοντος, ὡς ἄρα χρὴ καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος τοσούτων μυριάδων λαοῦ σωτηρίας ἐν χερσὶ προκειμένης μὴδὲν περὶ τοῦ τοιούτου

MTO

3 τοῦ θεοῦ *om.* T 4 labium = <χεῖλος> *om.* MTO 5 εἰρημένων] ἡρημένων M 6 κεφάλαιον] κεφαλαίων MO
8 τανῦν] τὰ νῦν T 9 μόνης] μονῆς T Ἱεροσολυμιτῶν] Ἱεροσολυμητῶν T
12 κατῶρθου] κατόρθου T 17 ἔτι] εἴτα TO ἅγιοι] ἀγιώτατοι M 18 ἀναφυνέντων] ἀναφ-
νέντων M 19 ὀρθῶν] νόθων M

sanctissima et sola catholica ecclesia, et *unus grex* Christi ueri dei nostri omnis Christo amabilis Alexandriae populus factus est et paene uniuersa cum eis Aegyptus et Thibais et Libia et caeterae Aegyptiacae dispositionis regiones, quos olim considerabantur, ut diximus, in innumerabilem copiam heresum [multitudinem] discissos, nunc autem beneplacito deo et studio <deo placito> predicti sanctissimi Alexandrinorum antestitis unum labium facti sunt omnes, una uox, et in unitate spiritus recta ecclesiae dogmata confitentur; ex his autem, quae dicta atque stabilita sunt, unum exsistit capitulum de una operatione Christi magni dei et saluatoris nostri.

His ita prouenientibus Sophronius uenerabilis monachus, qui nunc – ut ex auditu solo didicimus – Hierusolymitarum praesul est ordinatus – necdum enim actenus eius ex more synodica suscepimus – apud Alexandriam tunc temporis positus cum prefato sanctissimo papa, quando, sicut diximus, ammirabilem illam circa eos, qui dudum heretici fuerant, deo beneplacito unitatem componebat atque cum eo de eisdem capitulis pertractabat, aduersatus est et contradixit ad unius operationis capitulum duas omnimodo operationes Christi dei nostri dignum inquiens censi. praenominato autem sanctissimo papa praesertim testimonia ei quorundam sanctorum patrum nostrorum proferebat dispersim in quibusdam opusculis suis unam operationem asserentium, adhaec quoque et ex abundanti inquitente, quod multotiens sancti patres nostri, ut lucrarentur plurium animarum salutem dum talia emergerent capitula, deo placitis dispensationibus ac placiti usi fuisse uidentur nihil de subtilitate rectorum ecclesiae dogmatum exagitantibus, et dicente, quod oporteat utique etiam in praesenti, dum tantorum milium [dum] populi

VPG C(18)BR MNL

1 et ¹] et et M	catholica] captholica L	catholica ecclesia] catholicae ecclesiae VPG	ecclesia]
aeclesia N	1–2 omnes christo amabiles R	christo deo amabilis P	2 paene] poene V
penae P	pene RG MNL	aegyptus] egyptus P R MNL	egiptus G
ibais P ¹	thybais B MNL	thebais R	3 caeterae] ceterae P NL
aegyptiacae] aegyptiaecae VP	egyptiacae ML	dispositionis] disposicionis P	dispositiones G
quos olim] quo solum G	4 in om. R N	innumerabilem] ennumerabilem V ¹	πλήθος αἱρέσεων
= copiam heresum + [multitudinem]	heresum] haeresum P	discissos] discisas VP	discissa
G	discisos B	decisos R	4–5 beneplacito] beneplacitum L
om. VPG BR MNL	antestitis] antistitis PG R MNL	6 recta] recte VP NL	rectae BG M
dogmata] dogmatica N	7 sunt atque stabilita RG	stabilita] stabiltra N	exsistit] exstic B ¹
existit RG MNL	8 saluatoris] saluatores V ¹	9 prouenientibus] preuenientibus MNL	sophro-
nus] sopronius V ¹	sophonius G	sofronius BR	ut nunc ex solo auditu M
solo om. BR NL	10 hierusolymitarum] hierusolimitarum P M	iherosolimitarum G	hyeroso-
limitarum N	hierosolimitarum L	praesul] praesol B ¹	enim om. L
R	eius om. R MNL	11 synodica] sinodica P BG L	suscepimus] suscipimus VP
alexandriam] alexandria BR N	faalexandria G	prefato] praefato B	prefato N
12 ammi-	13 fuerant] fuerunt NL	heretici] heretica L	14 duas] daia V ¹
rabilem] admirabilem BR M	ammirabile N	heretici] heretica L	15 dei] domini G
benefacito] benefacitam M	benefacato L	conponebat] componebat NL	είζων = dignum inquiens
N	16 papa om. L	ei om. VPG	quorundam] corundam P
17 opusculis]	asserentium] adserentium B	asserpentium N	18 et] ut V
habundanti V ² PG MN	quod inc. C (533,9)	multotiens] multociens RG M	lucrarentur]
lucrentur C ¹	19 plurium] plurimam CBR M	plurimum G NL	placitis] placidis N
20	placiti] placitis VPG	placit M	placid NL
placiti] placitis VPG	placit M	placid NL	usi] osi CBR
N	subtilitate] subplitate P	sanctitate C ¹ BR	sciptiltate C ²
aecclisiae G MN	21 dicente] dicentes VG CBR	praesenti] presente G	[dum] VPG CBR MNL

κεφαλαίου ἐριστικῶς ζυγομαχεῖν διὰ τό, ὡς εἴρηται, καὶ ὑπὸ τινων θεσπεσίων πατέρων τὴν τοιαύτην εἰρῇσθαι φωνὴν καὶ μηδὲν περὶ τούτου τὸν τῆς ὀρθοδοξίας παραβλάπτεσθαι λόγον, ὁ ῥηθεὶς θεοφιλῆς Σωφρόνιος τὴν τοιαύτην οἰκονομίαν οὐδαμῶς κατεδέξατο. ἔπει οὖν τούτου ἔνεκα μετὰ γραμμάτων τοῦ αὐτοῦ ἁγιωτάτου ἡμῶν συλλειτουργοῦ πρὸς
 5 ἡμᾶς παραγέγονε, τὸν περὶ τούτου τε καὶ παρ' ἡμῖν ἀνεκίνησε λόγον ἐνιστάμενος τῶν τοιούτων ἐξαιρεθῆναι κεφαλαίων μετὰ τὴν γενομένην ἔνωσιν τὴν τῆς μιᾶς ἐνεργείας φωνὴν – σκληρὸν ἡμεῖς ἡγησάμεθα τοῦτο· πῶς γὰρ σκληρὸν οὐκ ἦν; – καὶ σφόδρα βαρύτατον ἅτε δὴ μέλλον ἀναλύειν τε καὶ ἀντρέπειν ὅλην ἐκείνην τὴν καλῶς γεγεννημένην ὁμόνοιαν τε καὶ ἔνωσιν κατὰ τε τὴν Ἀλεξανδρέων πόλιν καὶ κατὰ πάσας τὰς ὑπ' αὐτὴν ἐπαρχίας
 10 τὰς ἐν μηδενὶ καιρῷ μέχρι τοῦ νῦν καταδεξαμένης ὄνομα γοῦν ἀπλῶς τοῦ θεσπεσίου καὶ ἀοιδίμου πατρὸς ἡμῶν Λέοντος ἢ τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης καὶ οἰκουμένης ἐν Χαλκηδόνι συνόδου ἐπὶ μνήμης φέρειν, νυνὶ δὲ λαμπρᾷ καὶ μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἐν ταῖς θείαις μυσταγωγίαις ταύτην ἀνακηρύττοντας.

Πολλῶν τοίνυν περὶ τούτου κεκινημένων λόγων ἡμῖν πρὸς τὸν εἰρημένον ὁσιώτατον
 15 Σωφρόνιον τέλος προετρέψαμεν αὐτὸν χρήσεις ἡμῖν προκομίσαι ἁγίων καὶ ἐκκρίτων πατέρων, ἐκείνων μέντοι προδήλως, οὓς ἅπαντες κοινούς διδασκάλους ὁμολογοῦμεν καὶ τὰ τούτων δόγματα νόμον αἱ ἅγιοι τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαι γινώσκουσι, δύο ῥητῶς καὶ αὐταῖς λέξεσιν ἐνεργείας ἐπὶ Χριστοῦ λέγειν παραδιδούσας, ὁ δὲ τοῦτο ποιῆσαι παντοίως ἠπόρη-
 20 σεν. ἡμεῖς οὖν τὴν ἐντεῦθεν ἄρξαμένην ἐξάπτεσθαι τισι τῶν ἐνταῦθα ἀμφισβήτησιν κατα-
 νοήσαντες καὶ εἰδότες, ὡς ἐκ τῶν τοιούτων αἰ φιλονεικιῶν αἱ τῶν αἱρέσεων διχοστασίαι γεγόνασιν, ἀναγκαῖον ἐκρίναμεν πᾶσαν θέσθαι σπουδὴν πρὸς τὸ καταπαῦσαί τε καὶ ἐκκόψαι τὴν περιττὴν ταύτην λογομαχίαν καὶ πρὸς μὲν τὸν συχνῶς εἰρημένον ἁγιώτατον

14 – 19 cf. Stephanus Dor., ACO ser. II vol. I p. 40,19 – 21 (41,19 – 20)

MTO

1 καὶ <i>om.</i> O	2 τούτου] τοῦτον T	τὸν <i>om.</i> T	5 παραγέγονε] παραγέγονεν ἐν T	6
ἐξαιρεθῆναι] ἐξενεχθῆναι O	8 μέλλον] μᾶλλον O	τε <i>om.</i> O	9 τε <i>om.</i> O	ὑπ'] ἐπ' M
15 ἐκκρίτων] ἐγκρίτων O	17 τούτων] ἐκτων O	18 παντοίως τοῦτο ποιῆσαι O		

salus prae manibus praeponitur, nihil de hoc <capitulo> per contentionem altercare idcirco quod, sicut dictum est, etiam a quibusdam sacris patribus uox huiusmodi dicta est nihilque de hoc laedatur rectae fidei ratio, memoratus deo amabilis Sophronius talem dispensationem nullatenus accepto tulit. quia igitur pro hoc cum litteris eiusdem sanctissimi nostri comministri ad nos [coniunxit] <uenit>, de hoc quoque etiam apud nos sermonem mouendo insistens, ut de talibus adimeretur capitulis post factam unionem uox unius operationis – durum nos hoc arbitrati sumus; quomodo enim non esset durum? – et ualde onerosum, quando hoc resolvere euertereque erat futurum quidem omnem illam concordiam atque unitatem, quae bene fuerat effecta tam apud Alexandrinam magnam ciuitatem quamque per uniuersas sub eam prouintias, quae nullo tempore usque nunc acquieuerant nomen saltem simplex diuini atque laudabilis patris nostri Leonis aut sanctae et magnae atque uniuersalis Chalcedonensis concilii mentionem facere, nunc uero praeclara et magna uoce in diuinis missarum archanis hoc praedicantes.

Multis igitur a nobis de hoc motis sermonibus ad praenominatum uenerabilem Sophronium postremo adhortati eum sumus testimonia nobis proferre sanctorum et probabilium patrum, illorum uidelicet, quos omnes communiter doctores confitemur et horum dogmata legem sanctae dei cognoscunt ecclesiae, duas nominatim et ipsis uerbis operationes in Christo dicendas tradentia, ille autem hoc facere penitus non ΗΠΟΡΗCΕΝ ualuit. nos uero considerantes incipientem ex hoc inter quosdam hic contentionem exardescere et scientes, quod semper ex huiusmodi decertationibus illae heresum dissensiones effectae sunt, necessarium iudicauimus omnem studium ponere ad sedandum atque amputandum

VPG CBR MNL

1 praeponitur] ponitur CBR MNL nihil] nichil RG N κεφαλαίου = <capitulo> om. VPG CBR MNL 2 nihilque] nichilque RG N 3 laedatur] ledatur CBG NL leditur R fidei] iudei B ratio memoratus] rati memoratus V rationem oratus PG sophronius] sofronius CBR 4 κατεδέξατο = accepto tulit (cf. 567,17: accepto ferente) pro hoc om. G 5 nostri om. CBR comministri] conministri CB παραγέγονε = <uenit>] [coniunxit] VPG CBR MNL (cf. 499,11–12: παραγενόμενος = introiens-coniungens) apud] apud V B 6 adimeretur] admiretur G adimeretur N capitulis] capitulum MNL 7 operationis] perationis P¹ sumus] summus C esset] esse G et om. MNL 8 onerosum] honerosum V R MN unerosum P honerosum L hoc] haec N euertereque] euerdereque R cumtereque L 9 quae] qui N effecta] efecta N effecta tam] effectam L 10 eam] ea G ML prouintias] prouicias C²G ML nullo tunc tempore G nunc] nū V huc M¹ 11 acquieuerant] acquieuerat P¹ acquieuerant CBG atque euerant L saltem] saltim CBR simplex] subplecat C subplicat B supplicat R simplex sup. ras. N diuini] diuina G patris nostri] patribus nostris VP 12 et magnae] imaginae VP²G¹ imaginae P¹G¹ magnae memoriae atque G uniuersalis] uniuersa N chalcedonensis] calcedonensis V¹ CBR ML calchedonensis P chalcedonenses N 13 et] ex B μυσταγωγίαις = missarum archanis archanis] arcans P¹ arcanis P² carnis M 14 a nobis] abis B uenerabilem] uenerabil N 14–15 sophronium] sofronium CBR 15 postremo] postermo G postremo uero adhortati N adhortati] adortati L eum G add. sumus] summus CB suorum N proferre] proferre VPG probabilium] probalium N 16 confitemur] confitentur G 17 cognoscunt] cognoscunt V¹ nominatim] nominati VP ipsi] ipsi V in C² add. 18 dicendas] diligendas N tradentia] tradetia G¹ penitus] paenitus P CB² poenitus N non om. V ΗΠΟΡΗCΕΝ] ΗΤΟΡΗCΕΝ VPG CB ML ΗΤΟΡΗCΕΝ N 19 contentionem] contionem P¹ exardescere] exardiscere V¹ 20 illae] ille P¹G CBR MNL heresum] haeresum P dissensiones] desensiones G dissentiones R descensiones N discensiones L 20–21 effectae sunt] effecta erunt CBR MNL (s-r) 21 iudicauimus] iudicabimus N omnem] omne G ML sedandum] sedandam G¹ N amputandum] ambutandum C¹ amputandam G¹

τῆς Ἀλεξανδρέων πατριάρχην γεγραφήκαμεν, ὥστε αὐτὸν τὴν πρὸς τοὺς πάλαι χωριζομένους ἔνωσιν σὺν θεῷ κατορθώσαντα μηκέτι τοῦ λοιποῦ τινι συγχωρεῖν μίαν ἢ δύο προφέρειν ἐνεργείας ἐπὶ Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ἀλλὰ μᾶλλον, καθάπερ αἱ ἅγαι καὶ οἰκουμενικαὶ παραδεδώκασι σύνοδοι, ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν υἱὸν μονογενῆ τὸν κύριον ἡμῶν
 5 Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν θεὸν ἐνεργεῖν ὁμολογεῖν τὰ τε θεῖα καὶ τὰ ἀνθρώπινα, καὶ πᾶσαν θεοπρεπῆ καὶ ἀνθρωποπρεπῆ ἐνέργειαν ἐξ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ σεσαρκωμένου θεοῦ λόγου ἀδιαιρέτως προῖέναι καὶ εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ἀναφέρεσθαι διὰ τὸ τὴν μὲν τῆς μιᾶς ἐνεργείας φωνήν, εἰ καὶ τισι τῶν ἁγίων εἴρηται πατέρων, ὅμως ξενίζειν καὶ θορυβεῖν τὰς
 10 τινων ἀκοὰς ὑπολαμβάνόντων ἐπ' ἀναιρέσει ταύτην προφέρεισθαι τῶν ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ ἡμῶν ἀσυγχύτως καὶ καθ' ὑπόστασιν ἡνωμένων δύο φύσεων (ὅπερ οὐκ ἔστι ποτὲ μηδὲ γένοιτο)· ὡσάύτως δὲ καὶ τὴν τῶν δύο ἐνεργειῶν ῥῆσιν πολλοὺς σκανδαλίζειν οἷα μηδέ τινι τῶν θεσπεσίων τε καὶ ἐκκρίτων τῆς ἐκκλησίας εἰρημένην μυσταγωγῶν, ἀλλὰ γὰρ καὶ ἔπεσθαι ταύτη τὸ καὶ δύο πρεσβεύειν θελήματα ἐναντίως πρὸς ἄλληλα ἔχοντα, ὡς τοῦ
 15 μὲν θεοῦ λόγου τὸ σωτήριον θέλοντος ἐκπληρωθῆναι πάθος, τῆς δὲ κατ' αὐτὸν ἀνθρωπότητος ἀντιπιπτούσης τῷ αὐτοῦ θελήματι καὶ ἐναντιουμένης, καὶ ἔνθεν δύο τοὺς τὰναντία θέλοντας εἰσάγεσθαι, ὅπερ δυσσεβές. ἀδύνατον γὰρ ἐν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ δύο ἅμα καὶ κατὰ ταυτὸν <ἐναντία> ὑφεστάναι θελήματα ἢ δὲ σωτήριος τῶν θεοφόρων πατέρων διδασκαλία ἐναργῶς ἐκπαιδεύει τὸ μηδέποτε τὴν νοερῶς ἐψυχωμένην τοῦ κυρίου σάρκα κεχωρισμένως καὶ ἐξ οἰκείας ὁρμῆς ἐναντίως τῷ νεύματι τοῦ ἡνωμένου αὐτῇ καθ'
 20 ὑπόστασιν θεοῦ λόγου τὴν φυσικὴν αὐτῆς ποιήσασθαι κίνησιν, ἀλλ' ὁπότε καὶ οἷαν καὶ ὁσιν αὐτὸς ὁ θεὸς λόγος ἐβούλετο, καί, σαφῶς εἰπεῖν, ὃν τρόπον τὸ σῶμα τὸ ἡμέτερον

14 cf. Mt. 26,39

2 – 3 cf. Ecthesis, ACO ser. II vol. I p. 160,4 – 19 4 – 5 cf. Symb. Chalc., ACO II 1,2 p. 129,30; p. 130,1 – 2
 10 – 11 cf. Macarius Ant., confessio fidei, p. 225,2 – 3 (om. Ecthesis ACO ser. II vol. I p. 160,13) 14 – 16
 cf. Ecthesis ACO ser. II vol. I p. 160,15 – 19 16 – 17 cf. Apollinaris Laod., Doctrina patrum, 41 XVII
 p. 307,5 – 9

MTO

4 μονογενῆ] μονογενῆ M μονογῆ T 7 τῆς om. T 11 – 12 μηδέ τινι] μηδέτι O 12
 ἐκκρίτων] ἐγκρίτων O εἰρημένην] ἐρημένων M 14 λόγου τὸ om. O 16 τῷ αὐτῷ] ταυτῷ M
 17 contrarias = <ἐναντία> om. MTO 18 ἐψυχωμένην] ἐμψυχωμένην O

talem superfluum uerborum conflictum, et ad saepe dictum sanctissimum Alexandriae patriarcham scripsimus, ut, postquam unitatem cum his, qui pridem separabantur, deo auxiliante composuit, de cetero nullum permetteret unam aut duas operationes proferre in Christo deo nostro, magis autem, sicut sancta et uniuersalia tradiderunt concilia, unum eundemque filium unigenitum dominum nostrum Iesum Christum uerum deum operatum 5 confiteri tam diuina quamque humana, et omnem deo decibilem et homine[m] dignam operationem ex uno eodemque incarnato deo uerbo indiuise procedere et ad unum eundemque redigere, eo quod unius quidem operationis uox, quamquam a quibusdam sanctis dicta est patribus, uerumtamen peregrina uideri et perturbare aures quorundam suspicantium ad peremptionem hanc proferri inconfuse atque secundum subsistentiam 10 unitarum in Christo deo nostro duarum naturarum (quod non est umquam nec fiat); similiter autem et duarum operationum dictio multos scandalizet utpote a nullo sanctorum et probabilium ecclesiae institutorum edictam; insuper et consequens ei est duas praedicari uoluntates contrariae se circa inuicem habentes, tamquam deo quidem uerbo salutarem uolenti adimpleri passionem, humanitatem uero eius obsistente eius uoluntati et resistente, 15 et perinde duo contraria uolentes introduci, quod impium est. impossibile quippe est in uno eodemque subiacenti duas simul et erga hoc ipsum contrarias subsistere uoluntates; nam salutaris deum gerentium patrum doctrina [opere pretium] <manifeste> instruit, quod numquam intellectualiter animata domini caro separatim et ex appetitu proprio contrarie nutui uniti sibi secundum subsistentiam dei uerbi naturalem motum 20 suum effecisse, sed quando et qualem et quantam ipse deus uerbum uolebat, et, ut planius

VPG CBR MNL

1 ad] a L saepe] se.pe G *ras.* 2 patriarcham] p.riarcham P² *ras.* separabantur] reparabantur
V CBR M¹L (r-s) reparabuntur M² 3 composuit] composui P¹ composuit G NL de
cetero] deceterum CBR decaeterum G proferre operationes CBR proferre] profferere VP² C²
(!) 4 uniuersalia] uniuersalisi G unum P² *add.* 6 diuina] diuinam CBR quamque] quam
V B humana] humanam CBR L humam N decibilem] docibilem VG NL dicibilem P
decebilem CR homine[m]] hominem VP CBR MNL homini G dignam] digna MN 7
operationem] operatione M ex] et L eodemque] eodemqui N indiuise] indiuise N
unum] .unum M *ras.* unam N 8 eundemque] eudemque P¹ quidem *om.* G 9 sanctis M
add. scissi N¹ uerumtamen] ueruntamen N quorundam] quorumdam G N 10 peremp-
tionem] peremptionem G atque] adque P 11 in C² *add. marg.* umquam] unquam G 12
dictio] dicto N multos *om.* L scandalizet] scandalizat M utpote] utpute CBR 13
institutorum] institutorem C¹ edictam] et dictam R editam M praedicari] praedicare CBR
14 uoluntates] uolontates C contrariae se] contrariae sunt V contrarie se P¹ NL contrariae
se P² contrariae si CR contrariae G inuicem] unicum R deo] dei MNL salutarem]
salutare L 15 adimpleri] adimplere M¹ passionem] passione NL humanitatem] humanitate
ML obsistente] obsistentem G eius² *om.* G uoluntati] uolontati C et *om.* MNL
16 duo] dua N impossibile] impossibile R ML 16–17 est quippe MNL 17 eodemque]
eademque VP edequ G¹ subiacenti] subsacienti B et *om.* M erga] ergo M con-
trarias] contraria N 18 uoluntates] uolontates C salutaris] salutare C salutare R ge-
rentium] gentium V ἐνταῦθα = <manifeste>] [opere pretium] (= ἐνταῦθα) VPG CBR MNL [opere
pretium]] opere precium V opere praecium C¹ opere preci B¹ operantium R operare
pretium MN 19 numquam] nec R nunquam L domini] dei M et *om.* C¹B C²M²
add. appetitu] appeditum B apeditum G 20 contrarie] contrario CRG contrariae B M
subsistentiam] substsistentiam P subsistentia N naturalem] naturale G 21 effecisse] efficisse
VP fuisse G¹ sed] se M¹ quantam et qualem G

ἡγεμονεύεται καὶ κοσμεῖται καὶ τάττεται ὑπὸ τῆς νοεῖας καὶ λογικῆς ἡμῶν ψυχῆς, οὕτως καὶ ἐπὶ τοῦ δεσπότη τοῦ Χριστοῦ ὅλον τὸ ἀνθρώπινον αὐτοῦ σύγκριμα ὑπὸ τῆς αὐτοῦ τοῦ λόγου θεότητος αἰεὶ καὶ ἐν πᾶσιν ἀγόμενον θεοκίνητον ἦν κατὰ τὸν Νύσσης Γρηγόριον λέγοντα ἐν τοῖς κατ' Εὐνομίου οὕτως· „καθὸ θεὸς ὁ υἱός, ἀπαθὴς πάντως ἐστὶ καὶ ἀκήρατος·
 5 εἰ δέ τι πάθος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ περὶ αὐτοῦ λέγοιτο, διὰ τοῦ ἀνθρώπινου πάντως τοῦ δεχομένου τὸ πάθος τὸ τοιοῦτον ἐνήργησεν. ἐνεργεῖ γὰρ ὡς ἀληθῶς ἡ θεότης διὰ τοῦ περὶ αὐτὴν σώματος τὴν τοῦ παντὸς σωτηρίαν, ὡς εἶναι τῆς μὲν σαρκὸς τὸ πάθος, τοῦ δὲ θεοῦ τὴν ἐνέργειαν.“

Ταύτην τοίνυν, <ὡς εἴρηται,> τὴν ἄρξαμένην ἀνάπτεισθαι φιλονεικίαν ἐωρακότες ἀν-
 10 αγκαῖον ἐκρίναμεν ταῖς τετριμμέναις μᾶλλον τῶν ἁγίων πατέρων φωναῖς καὶ συνοδικῶς ὠρισμέναις διὰ πάντων ἀκολουθῆσαι καὶ μήτε τὰ σπανίως ὑπὸ τινων πατέρων εἰρημένα καὶ οὐ περὶ αὐτὰ τὸν σκοπὸν ἐσχηκότων, ὥστε σαφῆ καὶ ἀναμφίλεκτον τὴν περὶ αὐτῶν ἐκθέσθαι διδασκαλίαν εἰς κανόνα καὶ νόμον πάντως ἄγειν δογματικόν, ὁποῖόν ἐστι καὶ τὸ
 15 σιν, ὑπὸ τινων δὲ νῦν προφερόμενα, φημί, δὴ τὰς δύο ἐνεργείας ὡς δόγμα προφέρειν ἐκκλησιαστικόν.

καὶ πέρας ἔδοξε καὶ ἐστέρχθαι, ὥστε τὸν εἰρημένον ὁσιώτατον Σωφρόνιον μηδένα τὸ λοιπὸν περὶ μιᾶς ἢ δύο ἐνεργειῶν λόγον κινεῖν, ἀλλ' ἀρκεῖσθαι τῇ προλελεγμένη ἀσφαλεῖ τε καὶ τετριμμένῃ τῶν ἁγίων πατέρων ὀρθοτομίᾳ τε καὶ διδασκαλίᾳ.

τούτοις οὖν ἀρκεσθεῖς ὁ συχνῶς εἰρημένος ὁσιώτατος ἀνὴρ καὶ παραφυλάττειν αὐτὰ
 20 διαβεβαιωσάμενος ἤτησεν ἡμᾶς καὶ δι' ἐπιστολῆς τὴν περὶ τούτων αὐτῷ παρασχεῖν ἀπόκρισιν, ὥστε τὴν τοιαύτην αὐτόν, ὡς εἶπεῖν, ἐπιστολὴν ἐπιδεικνύναι τοῖς ὡς εἰκὸς ἐπερωτᾶν αὐτὸν περὶ τῆς εἰρημένης ζητήσεως βουλομένοις, ὃ δὴ καὶ ἀσμένως πεπράχαμεν. ὁ μὲν οὖν ἐπὶ τούτοις ἐντεῦθεν ἐξέπλευσεν.

4–8 Gregorius Nyss., adv. Eunomium 3 (4) 8, PG 45,713 A; ed W. Jaeger II (1960) 136,19–24; cf. Flor. dyothel., ACO ser. II vol. I p. 428 Nr. 28

MTO

3 τὸν τῆς νύσσης T 4 ἀκήρατος] ὁράτος O 6 ἐνεργεῖ] ἐνήργει O 9 ut dictum est = <ὡς εἴρηται> om. MTO 10 ἐκρίναμεν om. T καὶ συνοδικῶς φωναῖς O 11 ὠρισμέναις] ὀρισμέναις M 14 ἐκκρίτοις] ἐγκρίτοις O 17 ἀρκεῖσθαι] ἀρκεῖσθε T 18 πατέρων om. M 19 οὖν om. O 20 αὐτῷ] αὐτῶν T 22 περὶ ... ζητήσεως om. O

dicatur, quemadmodum corpus nostrum regitur et ornatur et disponitur ab intellectuali et rationali anima nostra, ita et in domino Christo tota humana eius conspersio ab ipsius uerbi deitate semper et in omnibus mota ΘΕΟΚΙΝΗΤΟΝ deimobilis erat secundum Nisenum Gregorium dicentem contra Eunomium ita: „secundum quod deus erat filius, impassibilis utique est et immortalis, si qua autem passio de eo in euangelio dicitur, per humanitatem profecto, quae suscipiebat passionem, huiusmodi operatus est. operatur quippe uere deitas per corpus quod circa ipsam est, omnium salutem, ut sit carnis quidem passiones, dei autem operationem.“

Hanc igitur, ut dictum est, contentionem incipientem accendi uidentes necessarium iudica<ui>mus adtritas potius sanctorum patrum uoces et sinodice definitas semper sequi et neque quae raro a quibusdam patribus dicta sunt et non circa haec intentionem habentibus, [quasi] <quatenus> planam et inambiguam de eis doctrinam exponerent ad regulam et legem per omnia dogmaticam [reducere] <per>ducere, quale est et quod de una operatione ab eis dictum est, neque iterum quae nullatenus dicta sunt a probabilibus patribus, nunc uero a quibusdam proferuntur, duas inquam operationes, tamquam dogma ecclesiasticum proferre. et ad ultimum stetit ac placuit, quatenus praedictus Sophronius uenerabilis nullum sermonem de cetero de una siue de duabus operationibus mouere debeat, sed ei sufficiat praefata cautaque adtrita sanctorum patrum recta traditio atque doctrina. his itaque contentus sepe nominatus uenerabilis uir et haec custodire certificans petiit nos etiam per epistulam de his ei praebere responsum, quatenus huiusmodi epistulam, ut ait, ostendat his, qui forsitan interrogare eum de praedicta questione uoluerint, quod et [alacriter] <iucunde> egimus. et ille quidem in his hinc enauigauit.

VPG CBR MNL

1 dicatur] dicant L	2 et rationali om. L	et ² om. B	in C add.	tota] tata G ¹	con-
sparsio] conspersio ML ²	compersio L ¹	3 deitate] deitates VP	et om. CBR	ΘΕΟΚΙΝΗΤΟΝ	
om. VPG	ΘΕΟΚΙΝΗΤΟΝ] ΘΕΟΚΑΙΥΤΟC CBR M	ΘΕΟΡΑΤΥΤΟC N	ΘΕΟΚΑΙΥΤΟΟ L		
4 nisenum] nysenum V N	niseum CBR	n.ysaenu M	misenum L	gregorium] egregorium	
N eunomium] eumomnium VPG	eonomium CBR	5 impassibilis] impassibilis M	est om.		
N immortalis] immortalis ML	dicitur] legitur G	6 suscipiebat] susci.piebat P ras.	pas-		
sionem] paspassionem N	operatur] operator P ¹	7 uere] uera MNL	ipsam] ipsum VPG ²		
sit] sicut P	sint M ²	8 passiones] passionis CBR	10 iudica<ui>mus] iudicamus VPG CBR		
MNL (cf. 547,19 = a-ui)	adtritas] adtritrus VP MNL	attritas R	potius] potius R G	si-	
nodice] synodicae CG	synodice R M	definitas] diffinitas G M	11 et ¹ om. MNL	patribus	
om. G	12 ὥστε = <quatenus>] [quasi] VPG CBR MNL	planam] plenam L	12–13 de ...		
legem N iter.	12 eis] eius N	13 dogmaticam] dogmatica CBR MNL	ἀγειν = <per>ducere]		
[reducere] VPG CBR MNL	et ² om. VPG	14 dictum] dic.tum B ¹ ras.	dicytum B ²	est	
dictum PG NL	est om. M	quae om. N	dicta sunt om. MNL	probabilibus] probalibus	
G	15 uero] uera VPG	a om. VP	tamquam] tanquam L	16 ecclesiasticum] aecllesiasticum	
N proferre] proferre P ²	proferere N (!)	quatenus] quatinus G	16–17 sophronius]		
sofronius CBR	17 cetero] ceterum CBR	de ³ om. L	18 ei] dei G	adtrita] atrita VPG	
attrita R MNL	traditio] tradicio VG	19 contentus] contentu B	sepe] saepe M	20	
certificans] cestificans B	testificans R (!)	petiit] tuam petimus C ¹ BR	petimus C ²	epistu-	
lam] epistolam CG L	ei] et MNL	praebere] praehibere CBR	responsum] possimus R		
quatenus] quatinus G	21 epistulam] epistolam CG R L	ut ait M ² add.	his] huius VP	ab	
hiis R	om. MNL	forsan] fors VP	forsitan CB ² R	forsitant B ¹	uoluerint] uoluerit
P ¹	22 quod] quo VP ² G	ἀσμένως = <iucunde>] [alacriter] (= προθύμως) VPG CBR MNL	his		
etiam hinc G					

Ἄρτίως δὲ ὁ πανευσεβὴς καὶ θεοστήρικτος ἡμῶν δεσπότης κατὰ τὴν Ἐδεσσηνῶν διατρίβων πόλιν πανευσεβῆ κεραίαν ἐποίησατο πρὸς ἡμᾶς παρακελευομένην, ἵνα τὰς πατρικὰς ἐκείνας παρεκβάλλωμεν χρήσεις τὰς ἐμφερομένας τῷ γενομένῳ, ὡς εἴρηται, παρὰ τοῦ ἐν ἁγίοις Μηνᾶ πρὸς τὸν ἁγιώτατον Βιγίλλιον δογματικῶς περὶ μιᾶς ἐνεργείας καὶ
 5 ἐνὸς θελήματος λόγῳ· καὶ ταύτας τῇ θεοσόφῳ αὐτοῦ ἀποστείλωμεν γαληνότητι, ὃ δὴ καὶ πρὸς ἔργον ἡγάγομεν, ἡμεῖς δὲ τὴν τῶν ἤδη κεκινημένων ἔχοντες μνήμην καὶ τὸν ἐκ τῆς τοιαύτης κινήσεως ἀρξάμενον θόρυβον ἐπιστάμενοι ἀνηγάγομεν τῇ αὐτοῦ πανευσεβεῖ γαληνότητι διὰ μετρίας ἡμῶν ἀναφορᾶς καὶ γραμμάτων πρὸς τὸν εὐκλέεστατον βασιλικὸν σακελλάριον τῶν περὶ τούτου παρ' ἡμῶν γενομένων ἅπασαν ἐξῆς τοῦ κεφαλαίου τὴν
 10 λεπτομέρειαν, καὶ ὡς οὐ χρὴ τὰ περὶ τῆς τοιαύτης ζητήσεως ἐρευνᾶν, ἀλλ' ἐμμένειν τῇ τετριμμένη καὶ συμφώνως παρὰ πάντων ὁμολογουμένη πατρικῇ διδασκαλίᾳ περὶ τοῦ τοιούτου ζητήματος, καὶ ὁμολογεῖν τὸν μονογενῆ υἱὸν τοῦ θεοῦ τὸν ὄντα κατὰ ἀλήθειαν θεὸν ἅμα καὶ ἄνθρωπον, τὸν αὐτὸν ἐνεργεῖν τὰ θεῖα καὶ τὰ ἀνθρώπινα καὶ ἐξ ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ σαρκακωμένου θεοῦ λόγου, καθὰ φθάσαντες ἔφημεν, πᾶσαν προΐεναι ἀμερίστως καὶ
 15 ἀδιαιρέτως θείαν τε καὶ ἀνθρωπίνην ἐνέργειαν. τοῦτο γὰρ ἡμᾶς ὁ θεοφόρος ἐκδιδάσκει Λέων διαρρήδην εἰπών· „ἐνεργεῖ γὰρ ἑκατέρα μορφή μετὰ τῆς θατέρου κοινωνίας ὅπερ ἴδιον ἔσχηκεν.“ ἔφ' οἷς ἀντίγραφον πανευσεβῆ κέλευσιν τοῦ πανημέρου αὐτοῦ ἐδεξάμεθα κράτους τὰ πρέποντα τῇ θεοδηγίᾳ αὐτοῦ περιέχουσιν γαληνότητι.

Τούτων οὖν ἀπάντων ἄνωθεν οὕτω παρηκολουθηκότων εὐλογον ἅμα καὶ ἀναγκαῖον
 20 ἐκρίναμεν τῶν κατὰ μέρος μεμνημονευμένων τὴν εἴδῃσιν τῇ ὑμετέρᾳ ἀδελφικῇ καὶ ὁμοψύχῳ μακαριότητι παρασχεῖν διὰ τῶν ἐσταλμένων παρ' ἡμῶν ἰσοτύπων, καὶ προτρέπομεν τοὺς πανιέρους ὑμᾶς τούτοις ἅπασιν ἐντυχεῖν καὶ τῇ προσούσῃ ὑμῖν θεαρέστῳ καὶ πληρεστάτῃ ἀγάπῃ καὶ νῦν ἐπομένους, εἴ τί περ ἴσως ἐλλείπον εὔρηται, τοῦτο τῇ δεδωρημένη ὑμῖν ἐκ θεοῦ χάριτι ἀναπληρῶσαι καὶ δι' ὁσίων ὑμῶν συλλαβῶν σὺν τῇ ὑμετέρᾳ εὐκταίᾳ ῥώσει
 25 τὰ περὶ τούτων ὑμῖν δοκοῦντα σημάναι.

23 – 24 cf. 1. Cor. 16,17; Phil. 2,30

1 – 2 cf. Heraclius imp. ad Sergium Const., Dölger, Reg. 204, a. 633 8 – 9 cf. Sergius Const. ad Heraclium imp., V. Grumel, Reg. 289, a. 633 12 – 13 cf. Symb. Chalc., ACO II 1,2 p. 129,25 16 – 17 cf. Leo papa, epist. 11,4 ad Flavianum, ACO II 1,1 p. 14,27 – 28

MTO

1 πανευσεβὴς] πανευσεβέστατος O ἐδεσσηνῶν] ἐδεσηνῶν M αἰδεσσηνῶν T 3 παρεκβάλλω-
 μεν] παρεκβάλλομεν M παραβάλλωμεν O 3 – 4 παρὰ ... βιγίλλιον om. O 4 βιγίλλιον] βιγίλιον
 T 5 ἀποστείλωμεν] ἀποστείλομεν T 10 λεπτομέρειαν] λεπτομερίαν TO 12 μονογενῆ] μονο-
 γενῆ M 15 θεοφόρος] θεόσοφος O 16 διαρρήδην] διαρήδην M 20 μεμνημονευμένων] ἐμνη-
 μονευμένων T 22 πληρεστάτῃ] πληρέστη O 23 ἐπομένους] ἐπόμενου O τί om. O εὔρη-
 ται] ἡύρηται T 23 – 24 τοῦτο ... ἀναπληρῶσαι om. O 23 ὑμῖν] ἡμῖν T ἐκ om. M 24
 ὑμῶν] ἡμῶν T 25 ὑμῖν] ἡμῖν T

Nuper autem piissimus et a deo coronatus dominus noster apud Edessenam demorans ciuitatem pios ad nos apices fecit praecipientes, ut paterna illa testimonia defloremus, quae continentur in libro dogmatico, sicut dictum est, facto a sanctae memoriae Mena ad sanctissimum Uigilium de una operatione et una uoluntate; et haec a deo instructae eius serenitati dirigere deberemus, quod et ad effectum perduximus. nos autem quae dudum mota sunt memoria retinentes et tumultum, qui ex huiusmodi motione coepit, scientes suggessimus eius piissimae serenitati per mediocrem nostram suggestionem et scripta ad excellentissimum sacellarium imperialem consequenter huius capituli omnem subtilitatem horum quae a nobis pro hoc actitata sunt, et quod non oporteat de huiusmodi inquisitione perscrutari, sed permanere in adtrita patrum doctrina, quam omnes consone confitentur de huiusmodi questione, et confiteri unigenitum filium dei, qui ueraciter deus simul et homo est, eundem operari diuina et humana et ex uno eodemque incarnato deo uerbo, sicut quod occurrentes iam sumus effati, inseparabiliter atque indiuisse omnem diuinam atque humanam operationem procedere. hoc namque nos Leo dei portitor instruit manifeste perhibens: „agit enim utraque forma cum alterius communione quod proprium habet“. in quibus rescriptum pie iussionis ab eius mansuetissima suscepimus fortitudine, quae a deo conseruandam eius serenitatem concedent continentem.

His igitur omnibus a principio ita prouenientibus rationabilem simul et necessarium iudicauimus de his, quae partim memorata sunt, cognitionem dare uestrae fraternae atque unianimi beatitudini per exemplaria, quae a nobis directa sunt, et adhortamur uos, sacratissimi, haec omnia relegere et deo placitam ac plenissimam caritatem, quae in uobis est, nunc quoque sequentes, si quid amplius minusue inueneritis, hoc per datam uobis a deo gratiam adimplere atque per sanctas sillabas uestras una cum uestra obtabili sospitate quaeque super his uobis fuerint placita significare.

VPG CBR MNL

1 a om. VP edessenam] edessinam B cccam R aedessenam G essenam MNL 2
paterna] fraterna VPG deflo<ra>remus? 3 continentur] contenenentur CB continetur N
facto] factum MNL mena] maena PG M mene C menae B om. R 4 et de una
MNL 5 eius om. G serenitati] serenitate B serenitatem R dirigere] diregere CB ad
effectum] affectum B 6 dudum] dodum P¹ dum CR mota sunt] motas NL memoria]
memoriae MN memorie L retinentes] retenentes CB tumultum] tumulum N huiusmodi]
huiuscemodi CR coepit] cepit CBR caepit G N ceperet L 7 nostram] eius L 8
scripta] scriptam CBR M excellentissimum] exellentissimum M sacellarium] saccellarium VP NL
(ω-ca) imperialem] inperialem V huius] huiusmodi G capituli omnem] capitulionem M
9 subtilitatem] suptilitatem P horum quae] horumque quae B actitata] actita VP CRG N 10
inquisitione] inquisitioni P inquaesitione C²B² inquesitione C²B¹ perscrutari] perscrutari L
permanere] manere P¹ adtrita] atrita VP N attrita R M actrita L consone] consonanter
CBR 11 huiusmodi] huius R huiuscemodi G 12 simul om. V semul C similis N
13 sumus effati] summus efati CBR inseparabiliter] separabiliter VP B MNL 14 nos C² add., om.
R L leo] deo L portitor] portotor C¹ pertito L 15 agit] ait P NL communione]
communione P 16 rescriptum est pie C¹R pie] piae BG M iussionis eius ab M¹ man-
suetissima] mansuetissimam NL fortitudine] fortitudinem NL 17 concedent] concedent N
continentem om. VPG contenenentem CB continenter L 18 his igitur] ...gitur P ras. hiis
igitur R a principio] apprincipi N aprincipi L rationabilem] rationabile M simul]
semul C 19 iudicauimus] iudicamus VPG (cf. 545,10) memorata sunt] memoratas N nobis
memoratas L fraternae] fraternitati G 20 unianimi] hunanimi V unanimi PG MNL et
C² add. adhortamur] adortamor P adadhortamur C adostamur B 21 sacratissimi et
haec C¹R 22 quid] quod N minusue] minus sue VP minusuae B minus M inue-
neritis] inueneritis B 23 sillabas] sillubas P syllabas CB ML sylabas G uestras om. G
obtabili] optabili CBG¹ MNL sospitate] sosplate VP 24 fuerint] fuerunt G

Ἔτι ἀνεγνώσθη ἐκ τοῦ αὐτοῦ κωδικίου ἀντίγραφος ἐπιστολή Ὀνωρίου πάπα Ῥώμης πρὸς τὸν αὐτὸν Σέργιον, ἔχουσα οὕτως

- Τὰ γραφέντα παρὰ τῆς ὑμετέρας ἀδελφότητος ἐδεξάμεθα, δι' ὧν φιλονεικίας τινὰς καὶ
 5 νέας φωνῶν ζητήσεις ἔγνωμεν εἰσενεχθείσας παρὰ Σωφρονίου τινὸς τηνικαῦτα μὲν μοναχοῦ,
 νυνὶ δέ, ὡς ἀκούομεν, ἐπισκόπου καθεστῶτος τῆς Ἱεροσολυμιτῶν πόλεως κατὰ Κύρου τοῦ
 ἡμετέρου ἀδελφοῦ τῆς Ἀλεξανδρέων πόλεως προέδρου μίαν ἐνέργειαν τοῦ κυρίου ἡμῶν
 Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῖς ἐπιστρέψασιν ἐκ τῶν αἱρέσεων κηρύξαντος. ὅστις Σωφρόνιος
 παραγενόμενος πρὸς τὴν ὑμέτεραν ἀδελφότητα καὶ τὴν τοιαύτην ἀποτιθέμενος μέμψιν
 10 πολυτρόπως παιδευθεὶς ἤτησε περὶ ὧν παρ' ὑμῶν κατηχήθη ἐγγράφως αὐτῷ σαφηνι-
 σθῆναι. ὧντινων γραμμάτων πρὸς τὸν αὐτὸν Σωφρόνιον πεμφθέντων παρ' ὑμῶν δεξάμενοι
 τὰ ἴσα καὶ ἐντυχόντες ἐπαινοῦμεν τὴν ὑμέτεραν ἀδελφότητα μετὰ πολλῆς προνοίας τε καὶ
 ἐπισκέψεως γράψασαν, περιαιροῦσαν τὸ καινὸν τῆς ὀνομασίας δυνάμενον τοῖς ἀπλουστέ-
 15 ροις σκάνδαλον εἰσάγειν.
 Ἡμᾶς γὰρ δεόν ἐστι βαδίζειν ὥσπερ ἐλάβομεν, καὶ γὰρ προηγουμένου τοῦ θεοῦ παρα-
 γενόμεθα πρὸς τὸ μέτρον τῆς πίστεως, ἥντινα οἱ ἀπόστολοι τῆς ἀληθείας [τῷ φωτὶ] <τῷ
 σχοινίῳ> τῶν θείων γραφῶν ἐξέτειναν, ὁμολογοῦντες τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν μεσίτην
 θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἐνεργοῦντα τὰ θεῖα μεσιτευσούσης τῆς ἀνθρωπότητος τῆς ἐνωθείσης
 αὐτῷ τῷ θεῷ λόγῳ καθ' ὑπόστασιν καὶ τὸν αὐτὸν ἐνεργοῦντα τὰ ἀνθρώπινα ἀφράστως
 20 καὶ [μονογενῶς] <μοναδικῶς> προσληφθείσης τῆς σαρκὸς ἀδιαιρέτως, ἀτρέπτως, ἀσυγ-
 χύτως τελεί<α>ς τῆς θεότητος, καὶ ὁ ἐκλάμπας ἐν σαρκὶ τοῖς θαύμασι τελεία θεότητι, αὐτός
 ἐστιν ὁ καὶ τῆς σαρκὸς τὰς διαθέσεις τοῖς ὀνειδισμοῖς τοῦ πάθους ἐνεργήσας, τέλειος θεὸς
 καὶ ἄνθρωπος, εἰς μεσίτης θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ἐν ἑκατέραις ταῖς φύσεσι, λόγος σὰρξ
 γενόμενος καὶ ἐνώκησεν ἐν ἡμῖν αὐτὸς υἱὸς ἀνθρώπου καταβάς ἐξ οὐρανοῦ, εἰς καὶ ὁ αὐτός,

15 1. Thess. 4,1 16 cf. Rom. 12,3 17–18 1. Tim. 2,5 23 1. Tim. 2,5 23–24 Joh. 1,14
 24 Joh. 6,41

4–558,8 Honorius papa, epist. I ad Sergium Const. 20–21 cf. Symb. Chalc., ACO II 1,2 p. 129,31
 21 cf. Leo papa, epist. 11,4 ad Flavianum, ACO II 1,1 p. 14,29–15,1

ΜΤΟ

4 φιλονεικίας = intentiones (σκοποὺς – contentiones) 5 εἰσενεχθείσας = introductas (εἰσαχθείσας –
 illatas, cf. 558,2) 6 Ἱεροσολυμιτῶν] Ἱεροσολυμητῶν T 7 ἀδελφοῦ καὶ τῆς O πόλεως] μεγα-
 λοπόλεως M 10 παιδευθεὶς = eruditus (cf. 550,5: παιδεύουσα – instruens) παρ' ὑμῶν om. O
 κατηχήθη = instructus (καταρτίζειν – institutus) ἐγγράφως = paginalibus sillabis (in scripto – in
 scriptis) 10–11 σαφηνισθῆναι = reserari (ἀποκαλύπτειν – explanare, declarare) 11 πεμφθέντων
 = directarum (ἀποστοτελλόντων – missarum) ὑμῶν] ὑμῖν M ἡμῶν O 13 ἐπισκέψεως =
 circumspēctēque (περισκέψεως – inspectēque) γράψασαν] γράψαντες T ὀνομασία = uocabulum
 (= προσηγορία 5 ×, ἔπωνυμία 3 ×, ὄνομα 1 ×, φωνή 1 ×) 14 εἰσάγειν = generare (cf. 556,8: τίκτειν –
 generare) 15 ὥσπερ ἐλάβομεν] ὡς παρελάβομεν M = sicut percepimus in quo peruenimus = <εἰς
 ὃ παραγενόμεθα> 16–17 [τῷ φωτὶ] <τῷ σχοινίῳ> = funiculo – (lumine) 20 [μονογενῶς] <μονα-
 δικῶς> = singulariter – (unigenite) ἀδιαιρέτως = <in>discrete (cf. 550,6) 21 τελεί<α>ς τῆς θεότητος
 = plena diuinitate] τελείως ΜΤΟ 24 ἐνώκησεν] ἐνοίκησεν O

Item relectum est ex eodem codicio rescriptum epistulae Honorii papae Romani ad eundem Sergium continens ita:

Scripta fraternitatis uestrae suscipimus, per quae intentiones quasdam et nouas uocum
quaestiones cognouimus introductas per Sophronium quendam tunc monachum, nunc
uero ex auditu episcopum Hierusolimitanae urbis constitutum, aduersus fratrem nostrum
Cyrum Alexandrinae ciuitatis antistitem unam operationem domini nostri Iesu Christi
conuersis ex heresi praedicantem. qui denique ad uestram fraternitatem Sophronius
ueniens quaerellamque huiusmodi deponens multiformiter eruditus petiit de his, quae a
uobis fuerat instructus, paginalibus sibi sillabis reserari. quarum litterarum ad eundem
Sophronium directarum suscipientes et exemplar intuentes satis prouide circumspecteque
fraternitatem uestram scripsisse laudamus nouitatem uocabuli auferentem, quod posset
scandalum simplicibus generare.

Nos enim in quo [peruenimus] <percepimus> oportet ambulare, enimuero duce deo
peruenimus usque ad mensuram rectae fidei, quam apostoli ueritatis scripturarum sanc-
tarum funiculo extenderunt, confitentes dominum Iesum Christum mediatorem dei et
hominum, operatum diuina media humanitate uerbo dei [naturaliter] <secundum subsi-
stentiam> unita – eundemque operatum humana ineffabiliter atque singulariter –
assumpta carne <in>discrete, inconfuse atque inconuertibiliter plena diuinitate –, et qui
coruscauit in carne plena diuinitate miraculis, ipse est et carnis affectus plene deus <et>
homo passionis opprobriis operator, unus mediator dei et hominum in utrisque naturis;
uerbum caro factum est et habitauit in nobis, ipse filius hominis de caelo descendens,

VPG CBR MNL

1 rescriptum honorii papae L marg. codicio] codicello C¹BR codicillo C² codice G coditio
N romani] romanae CBR romano G¹ eundem] eum NL 2 continens] contenens B
4 suscipimus] suscepimus B² MNL suscipimus G¹ intentiones] intentionis CB¹R 5 quaestiones]
questiones V quescientes P introductas] introducta NL sophronium] sofronium CBR
quendam] quemdam L monachum] monacum L 6 hierusolimitanae] hierusolymitanae CB ihe-
rosolimitanae G hyerusolimitanae M hierosolimitanae N hyerosolimitanae L fratrem]
frater N 7 antistitem] antestitem V CB antistites N antistem L 8 conuersis] conuersi
N ex heresi] ex heresim C N ad heresim L qui denique] quidemque VP R uestram]
nostram N sophronius] sofronius CBR 9 quaerellamque] querellamque P B¹ M querellamque
RG NL petiit] petit G 10 uobis] nobis L sillabis] syllabis CBG ML reserari] reseruari
G 11 sophronium] sofronium CBR et om. PG CBR MNL (et-ex) circumspecteque] circum-
spectateque L¹ 14 [peruenimus]] peruenemus C¹ ἐλάβομεν = <percepimus> om. VPG CBR MNL
duce] ducae P 15 peruenimus] peruenemus C¹ apostoli] apli P N apostholi CB apostolice
L 15–16 sanctarum scripturarum G sanctarum] sacrarum L 16 funiculo] finiculo P¹
funiculos G dominum nostrum iesum L 17 hominum] hominem V diuina] de una VP
deuina C diu.nam G ras. media] aelia G 17–18 καθ' ὑπόστασιν = <secundum subsisten-
tiam>] [naturaliter] VPG CBR MNL 18 humana] humanam CR NL atque] adque C 19
assumpta] adsumpta CB ὁδισιπέτως = <in>discrete] discrete VP¹ discrete P² CBRG MNL
atque] adque C inconuertibiliter] inconuentibiliter N diuinitate miraculis et C¹ 19–20 et ...
diuinitate om. R L 20 coruscauit] corruscauit G et carnis] et in carne B² affectus] affectus
CB effectus MNL plene] planae G plenae M (τέλειος) καὶ = <et> om. VPG CBR MNL
21 opprobriis] obprobriis CRG MNL obpropriis B operator] operatur C¹B¹RG del. C²B²
unus] unusque C¹BR et hominum] atque hominis L in om. NL utrisque] utriusque B L
22 factum] statum B¹ est om. P CB¹ MN descendens] discendens V C¹B

καθὼς γέγραπται, σταυρωθεὶς ὁ κύριος τῆς δόξης, ὁπότεν ὠμολόγηται τὴν θεότητα μηδαμῶς δύνασθαι τινὰ ὑπομεῖναι ἀνθρώπινα πάθη, καὶ οὐκ ἐξ οὐρανοῦ, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀγίας θεοτόκου προσελήφθη ἡ σὰρξ, δι' ἑαυτῆς γὰρ ἡ ἀλήθεια ἐν τοῖς εὐαγγελίοις οὕτως εἶπεν· οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου

5 ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ· δηλαδὴ παιδεύουσα ἡμᾶς, ὅτι τῇ θεότητι ἠνώθη ἡ παθητὴ σὰρξ ἀφράστως καὶ [μονογενῶς] <μοναδικῶς>, ὥς διακεκριμένως καὶ ἀσυγχύτως οὕτως καὶ ἀδιαιρέτως δόξῃ ἐνοῦσθαι, ὅπως ἀναμφιλέκτως θαυμαστῶ λόγῳ νοηθεῖν μενουσῶν τῶν διαφόρων ἐκατέρων φύσεων ἐνοῦσθαι. ὥτινι ὁ ἀπόστολος συνάδων πρὸς Κορινθίους εἶπε· σοφίαν λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων

10 τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων· ἀλλὰ λαλοῦμεν θεοῦ σοφίαν ἐν μυστηρίῳ ἀποκεκρυμμένην, ἣν προώρισεν ὁ θεὸς εἰς δόξαν ἡμῶν πρὸ τῶν αἰώνων, ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνω<κεν>· εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν. ὁπότεν δηλαδὴ ἡ θεότης οὐδὲ σταυροῦσθαι ἡδύνατο οὐδὲ παθῶν ἀνθρωπίνων πείραν λαμβάνειν, <ἀλλὰ διὰ τὴν ἄφραστον συνάφειαν τῆς ἀνθρωπίνης καὶ θείας

15 φύσεως>, διὰ τοῦτο κατ' ἀμφοτέρα καὶ θεὸς λέγεται παθεῖν καὶ ἡ ἀνθρωπότης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατεληλυθῆναι μετὰ τῆς θεότητος. ὅθεν καὶ ἐν θέλημα ὁμολογοῦμεν τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐπειδὴ προδήλως ἐκ τῆς θεότητος προσελήφθη ἡ ἡμετέρα φύσις, οὐχ ἁμαρτία ἐν ἐκείνῃ δηλαδὴ ἡ φύσις ἡ πρὸ τῆς ἁμαρτίας κτισθεῖσα, οὐχ ἥτις μετὰ τὴν παράβασιν ἐφθάρη. Χριστὸς γὰρ ὁ κύριος ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας παραγενόμενος

20 τὴν ἁμαρτίαν ἀφείλατο τοῦ κόσμου, καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ μορφήν δούλου λαβὼν ἐν σχήματι εὑρέθη ὡς ἄνθρωπος, ἐπειδὴ γὰρ χωρὶς ἁμαρτίας συνελήφθη ἐκ πνεύματος ἁγίου, διὰ τοῦτο καὶ χωρὶς ἁμαρτίας ἐστὶν ὁ τόκος ὁ ἐκ τῆς ἀγίας ἀχράντου παρθένου καὶ θεοτόκου <οὐδεμιᾶς> μετασχὼν πείρας τῆς ἀμαρτησάσης φύσεως. τὸ γὰρ τῆς σαρκὸς ὄνομα κατὰ δύο τρόπους διὰ τῶν θείων λογίων ἐπὶ

1 1. Cor. 2,8 4–5 Joh. 3,13 9–13 1. Cor. 2,6–8 15–16 Joh. 6,41 18 cf. Hebr. 1,15
19 Rom. 8,3 20 cf. Joh. 1,29 Joh. 1,16 21+22 Phil. 2,7 cf. Hebr. 4,15

MTO

1 τῆς δόξης = maiestatis (cf. 550,12) (gloriae) ὠμολόγηται] ὁμολογῆται T 2 μηδαμῶς (= nullas)
6 [μονογενῶς] <μοναδικῶς> = singulariter διακεκριμένως = discrete (cf. 548,20) 7 δόξῃ = uidetur
8 διαφόρων] διαφορῶν M ᾧτινι] ὧντινι M πρὸς τοὺς κορινθίους M 10 σοφίαν τὴν ἐν T
10–11 μυστηρίῳ τὴν ἀποκεκρυμμένην O 11 πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν = NT 12 ἔγνω<κεν>]
ἔγνω MTO (= Pap. 46) τῆς δόξης (cf. 550,1) 14 πείραν λαμβάνειν = experiri uel perpeti 14–15
sed ... naturae = <ἀλλὰ ... φύσεως> om. MTO 15 κατ' ἀμφοτέρα = [ut ubique] <in utrisque> (ὡς
πανταχοῦ) 18 ἁμαρτία ἐν] ἁμαρτίαν O 19 παραγενόμενος] γενόμενος = NT (ueniens – factus)
21 εὑρέθη] ἠυρέθη T 23 nullum = <οὐδεμιᾶς> om. MTO

unus atque idem, sicut scriptum est, *crucifixus dominus maiestatis*, dum constet diuinitatem nullas posse humanas perpeti passiones et non *de caelo*, sed de sancta est assumpta caro dei genetrice, nam per se ueritas in euangelio ita inquit: *nullus ascendit in caelum, nisi qui de caelo descendit filius hominis qui est in caelo*, profecto nos instruens, quod diuinitati unita est caro passibilis ineffabiliter atque singulariter, ut discrete atque inconfuse sic <et> indiuisse uideretur coniungi, ut nimirum [stupenda mente] mirabiliter manentibus utrarumque naturarum differentiis cognoscatur uniri. cui apostolus concinens ad Corinthios ait: *sapientiam loquimur inter perfectos, sapientiam uero non huius saeculi neque principum huius saeculi qui destruuntur, sed loquimur dei sapientiam et misterio absconditam, quam praedestinavit deus ante saecula in gloriam nostram, quam nemo principum huius saeculi cognouit. si enim cognouissent, numquam dominum maiestatis crucifixissent.* dum profecto diuinitas nec crucifigi potuit nec passiones humanas experiri uel perpeti, sed propter ineffabilem coniunctionem humanae diuinaeque naturae, idcirco ut ubique et deus dicitur pati et humanitas *e celo* cum diuinitate *descendisse*. unde et unam uoluntatem fatemur domini Iesu Christi, quia profecto a diuinitate assumpta est nostra natura, non culpa <in> illa profecto <natura>, quae ante peccatum creata est, non quae post praeuaricationem uitata. Christus enim dominus *in similitudinem carnis peccati* ueniens *peccatum mundi abstulit, et de plenitudine eius <nos>* omnes accepimus, et *formam serui accipiens habitu inuentus ut homo est*, quia *sine peccato* conceptus de spiritu sancto, etiam *absque peccato* est partus de sancta et immaculata uirgine <et> dei genetrice nullum experiens contagium uiciatae naturae. carnis enim uocabulum

VPG CBR MNL

1 unus] onus B¹ atque] adque C maiestatis] magistatis B¹ 2 humanas] humanes C assumpta] adsumpta CB 3 genetrice] genitrice RG ML euangelio] euangelio L ita inquit] ait G inquit] inquit VG ML nullus = nemo 4 nisi] nis B¹ descendit] discendit V C¹ instruens] instrues N 5 atque¹] adque C atque²] adque C 6 καὶ = <et> om. VPG CBR MNL coniungi] coniugi VP ut om. G θαυμαστῶ λόγῳ = [stupenda mente] + mirabiliter manentibus] manentibus G ras. 7 cognoscatur] cognoscatur V cognoscamus C¹B concinens] continens R L 7–8 corinthios] corintheus CB¹ chorinthios G 8 sapientiam¹] sapientia L loquimur] loquitur C¹ inter perfectos] interfectos P (p-f) sapientiam²] sapientia L huius saeculi] husseculi P saeculi] mundi G 8–9 neque ... saeculi om. VPG N 9 destruuntur] destruuntur CB¹ sed qui loquimur G et = in? misterio] ministerio VPG mysterio CB L 10 praedestinavit] praedestinavit MNL saecula] saeculam N in gloriam nostram ante saecula G (!) principum] principium N 11 dominum] domini V¹ maiestatis] aiestatis V¹ magestatis B¹ gloriae MNL 12 dum perfecte profecto C¹B¹ (pro – per) uel perpeti B² del. 13 coniunctionem] coniunctio P¹ humanae C² marg. diuinaeque] diuineque V diuineque PG B¹ NL ut] et C¹R ut C² add. B² del. et om. CR 14 e celo] eccelo VPG N de caelo M¹ e celo cum] et locum R descendisse] discendisse CB¹ 15 domini nostri iesu C¹G assumpta] assumpta P adsumpta CB ἡμετέρα = nostra] nostri VPG CR MNL nostre B¹ nostra B² 16 ἐν = <in> om. VPG CBR MNL ἡ φύσις = <natura> om. VPG CB MNL quae] qui N 17 praeuaricationem] praeuaricatione CB¹ uitata] uiata P¹ uiciata CBR dominus] deus M² similitudinem] similitudine VPG 18 ἡμεῖς = <nos> om. VPG CBR MNL accepimus] accipiens P accipimus N 19 formam] forma VP CB¹ accipiens] suscipiens CBR ML silscipiens N habitu] abitu V¹ habita G conceptus] conceptu L 20 sancto om. M absque] sine N immaculata] immaculata ML καὶ = <et> om. VPG CBR MNL 21 genetrice] genetrice VP² genetrice RG MNL genetrice et nullum N uiciatae] ui. .e P¹ uiate P² uicitae C² uiciate BR uicii G uitiata NL

- καλῶ καὶ ἐπὶ κακῶ ἔγνωμεν λαμβάνεσθαι, καθὼς γέγραπται· οὐ μὴ καταμείνη τὸ πνεῦμά μου ἐν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις εἰς τὸν αἰῶνα, διότι εἰσὶ σὰρξ. καὶ ὁ ἀπόστολος· σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσι, καὶ πάλιν· τῷ νῶ δουλεύω τῷ νόμῳ τοῦ θεοῦ, τῇ δὲ σαρκὶ τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας· θεωρῶ δὲ ἕτερον νόμον ἐν τοῖς μέλεσί μου ἀντιστρα-
- 5 τευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ νοός μου καὶ αἰχμαλοτίζοντά με <ἐν> τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας, ὅς ἐστιν ἐν τοῖς μέλεσί μου. καὶ πολλὰ τοιαῦτα ἐπὶ κακῶ ἀπολύθως εἴωθε νοεῖσθαι τε καὶ λέγεσθαι. ἐπ' ἀγαθῶ δὲ οὕτως Ἡσαίου τοῦ προφήτου λέγοντος· ἐλεύσεται ἅπανα σὰρξ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν μου. καὶ ἐν τῷ Ἰώβ· ἐν τῇ σαρκὶ μου ὄψομαι τὸν θεόν, καὶ ἀλλαχοῦ· ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ, καὶ ἄλλα
- 10 διάφορα, οὐ προσελήφθη οὖν, καθὼς εἰρήκαμεν, ἀπὸ τοῦ σωτῆρος ἡ ἁμαρτήσασα φύσις, ἡ ἀντιστρατευομένη τῷ νόμῳ τοῦ νοός, ἀλλ' ἦλθε ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός, τουτέστι τὴν ἁμαρτήσασαν τοῦ ἀνθρωπείου γένους φύσιν. ἕτερος γὰρ νόμος τοῖς μέλεσιν ἡ θέλημα διάφορον ἢ ἐναντίον οὐ γέγονεν ἐν τῷ σωτῆρι, ἐπειδὴ καὶ ὑπὲρ νόμον ἀνθρωπίνης [φύσεως] <αἰρέσεως> ἐτέχθη. κἂν γὰρ γέγραπται· οὐκ ἦλθον ποιῆσαι τὸ θέλημά μου,
- 15 ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με πατρός, καὶ· οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὅπερ σὺ θέλεις, πάτερ καὶ ἄλλα τοιουτότροπα, οὐκ εἰσὶ ταῦτα διαφόρου θελήματος, ἀλλὰ τῆς οἰκονομίας τῆς ἀνθρωπότητος τῆς προσληφθείσης. ταῦτα γὰρ δι' ἡμᾶς ἐλέχθη, οἷς δέδωκε παράδειγμα, ἵνα τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ ἐψώμεθα, ὁ τῆς εὐσεβείας διδάσκαλος τοὺς μαθητὰς διδάσκων, ἵνα μὴ τὸ ἴδιον ἕκαστος ἡμῶν, ἀλλὰ τὸ τοῦ κυρίου μᾶλλον ἐν πᾶσι προτιμήσῃ θέλημα.
- 20 Ὅδῳ τοίνυν βασιλικῇ πορευόμενοι δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τῶν θηρευτῶν τὰς περικειμένας παγίδας ἐκφεύγοντες πρὸς λίθον τὸν ἡμέτερον μὴ προσκρούσωμεν πόδα, τοῖς Ἰδουμαίοις, τουτέστι τοῖς γηϊνοῖς <καὶ> αἰρετικοῖς τὰ οἰκεῖα καταλιμπάνοντες, μήτε εἰς ἴχνος ποδὸς γῆς, τουτέστιν εἰς τὴν φαύλην αὐτῶν διδασκαλίαν, παντὶ τρόπῳ αἱ διάνοιαι ἡμῶν προσψαύσωσιν, ὅπως δυνηθῶμεν καταντῆσαι πρὸς τοὺς πατρώους ὅρους ταῖς τρίβοις

1–2 Gen. 6,3 2–3 1. Cor. 15,50 3–4 Rom. 7,25 4–6 Rom. 7,23 7–8 Is. 66,23
 8–9 Iob 19,26 9 Is. 40,5; Lc. 3,6 11 Rom. 7,23 Lc. 19,10 12 Rom. 7,23 14–15
 Joh. 6,38 15 Mt. 26,39 16 cf. Joh. 20,31 18 cf. 1. Petr. 2,21 21 cf. Ps. 91,92; Mt. 4,6
 22 cf. 3. Reg. 18,18

20 cf. Sophronius Hieros., p. 438,6

MTO

1 καθὼς γέγραπται *om.* O 2 εἰς τὸν αἰῶνα = <in aeternum>? 5 in = <ἐν> *om.* MTO 8ς] ὁ
 TO 7 ἅπανα] πᾶσα O 8–9 Iob 19,26 = Vulg.! 12 ἀνθρωπείου] ἀνθρωπίνου T 13 ἡ²
om. O 14 [φύσεως] <αἰρέσεως> = conditionis 16 τοιουτότροπα] τοιουτοτρόπα T 17 δέδωκε]
 δέδοται O παράδειγμα = exemplum (ὑπογραμμὸν = NT) 18 ἐψώμεθα = assequamur (ἀκολου-
 θήσωμεν = NT) ἐψώμεθα *M marg.* ἀκολουθήσωμεν = *M txt.* ὁ τῆς εὐσεβείας = pius 22
 atque = <καὶ> *om.* MTO 24 καταντῆσαι πρὸς] κατανοῆσαι M

duobus modis sacris elogiis boni malique cognouimus nuncupari, sicut scriptum est: *non permanebit spiritus meus in hominibus istis <in aeternum>, quia caro sunt.* et apostolus: *caro et sanguis regnum dei non possidebunt*, et rursum: *mente serui legi dei, carne autem legi peccati et: uideo <autem> aliam legem in membris meis oppugnantem legi mentis meae et captiuum me trahentem in legem peccati, quae est in membris meis.* et alia multa huiusmodi in malo absolute solent intellegi uel uocari. in bono autem ita Esaia propheta dicente: *ueniet omnis caro in Hierusalem et adorabit in conspectu meo.* et Iob: *in carne mea uidebo deum*, et alias: *uidebit omnis caro salutare dei*, et alia diuersa. non est <itaque> assumpta, sicut praefati sumus, a saluatore uitata natura, *quae repugnaret legi mentis eius*, sed *uenit querere et saluare quod perierat*, id est uitatam generis humani naturam. nam *lex alia in membris* aut uoluntas diuersa non fuit uel contraria saluatori, quia super legem natus est humanae conditionis. et si quidem scriptum est: *non ueni facere uoluntatem meam, sed eius qui misit me patris*, et: *non quod ego uolo, sed quod tu uis, pater*, et alia huiusmodi, non sunt haec diuersae uoluntatis, sed dispensationis humanitatis assumptae. ista enim propter nos dicta sunt, quibus *dedit exemplum, ut assequamur uestigia eius*, pius magister discipulos imbuens, ut non suam unusquisque nostrum, sed potius domini in omnibus praeferat uoluntas.

Uia igitur regia incedentes dextrorsum uel sinistrorsum uenatorum laqueos circumpositos euitantes *ad lapidem pedem* nostrum minime offendamus, Idumeis, id est terrenis atque hereticis propria relinquentes, nec uestigium quidem pedis sensus nostri terram, id est prauam eorum doctrinam omnimodo atterentes, ad id quo tendimus, hoc est fines

VPG CBR MNL

1 elogiis] eulogiis R	eloquiis L	boni malique] bonum aliquo MNL	nuncupari] noncupari P
M nonconpari G	2 spiritus ... istis] meis in istis omnibus G	hominibus] omnibus N	eiς
τὸν αἰῶνα = <in aeternum> om. VPG CBR MNL	sunt] est L	apostolus] apostulus P	apostho-
lus B	4 δὲ = <autem> om. VPG CBR MNL	membris] menbris BG NL	oppugnantem]
obpugnantem CB MNL	5 αἰχμαλωτίζοντά με = captiuum me trahentem	legem] lege CR	mem-
bris] menbris G	6 absolute] obsolete N	intellegi] intelligi RG ML	esaia] esaie V
P ¹ ysaia G	isaia M	aesaia N	esaya L
7 propheta om. VPG	dicente] dicentem		
NL caro] cari B ¹	hierusalem] ierlm N	hyerusalem L	adorabit] adorauit VPG CB ¹ R N
8 alias et uidebit NL	uidebit] uidebi M ¹	omnis] hominis G	9 οὗν = <itaque> om. VPG CBR
MNL assumpta] adsumpta P ¹ CB	praefati] praefecti B	uitata] uiciata P CBR M	natura]
naturae G	9–10 repugnaret] repugnare CB ¹ R	repugnaret . .legi P ras.	10 legi] legem C ¹ B ¹ R
legim C ² B ²	mentis] mentes VP B	querere] quaerere CB M	uitatam] uicitam B ¹
B ² R M	11 naturam] natura P N	in membris] in menbris G L	inembris N
12 conditionis]	13 uoluntatem] uolontatem C	sed om. N	14 tu uis] tuus N
uolontatis C	dispensationis] dispositionis G	15 humanitatis om. G	assumptae] adsumptae
CB	16 assequamur] assequimur V ¹	assequamur V ²	sequamur C ¹ R
adsequamur C ² B N	discipulos] discipulus P ¹	imbuens] impuens V ¹	inbuens CRG
17 potius] potius G	prae-		
ferat] preferatur M	uoluntas] uolontatem C	uoluntatem BRG	18 incedentes dextrorsum]
incedentes destrorsum L	uel M add.	sinistrorsum] sinestrorsum VP ²	sinistrum G
uenatorum] uenectorum L	19 euitantes] seuitantes B ¹	offendamus] offendant C ²	idumeis]
idomeis CB	id om. P	20 atque] adque C	hereticis] heticis M ¹
relinquentes ut nec B ²	uestigium] uestigio B ²	pedis id est sensus B ²	21 doctrinam eorum G
omnino B ²	atterentes] acterentes VP	adterentes CB	quomodo] omnimodo B ¹
finis V ²	fides MNL		

τῶν ἡγουμένων ἡμῶν βαδίζοντες. καὶ καὶν εἴ τινα ψελλίζοντες, ἵνα οὕτως εἴπωμεν, ἐπεχείρησαν προφέροντες ἐκθέσθαι τυποῦντες αὐτοὺς ἐν σχήματι [διδασκάλων] <τρεφόντων>, ὅπως δυνηθῶσι τὰς διανοίας [τυπῶσαι] <διδάσκειν> τῶν ἀκροατῶν. οὐ χρὴ ταῦτα πρὸς δόγματα ἐκκλησιαστικά μεταστρέφειν, ἅπερ οὐδὲ σύνοδοι κατεξέτασαν οὐδὲ
 5 αὐθενταὶ κανονικαὶ ἔδοξαν σαφηνίζειν, ἵνα μίαν ἢ δύο ἐνεργείας τις τολμήσῃ ἐπὶ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ κηρύξαι, ἃς οὐδὲ εὐαγγελικὰ οὐδὲ ἀποστολικά γράμματα οὐδὲ συνοδικαὶ κρίσεις <περὶ τούτων γενόμεναι> φαίνονται ὀρίσασθαι, εἰ μὴ <ἴσως>, ὥς προείπομεν, τινὲς ψελλίζοντές τινα ἐδίδαξαν συγκαταβαίνοντες πρὸς τὸ τυποῦν τὰς διανοίας καὶ ἐννοίας τῶν ἔτι νηπιαζόντων, ἅτινα πρὸς τὰ ἐκκλησιαστικά δόγματα φέρεσθαι οὐκ
 10 ὀφείλει, ἅπερ εἰς ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ λογισμῷ πλημμυρῶν ὡς οἰκείαν γνώμην προφέρει. ὅτι γὰρ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ υἱὸς καὶ λόγος τοῦ θεοῦ, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο, εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ἐστὶν ἐνεργῶν τὰ θεῖα καὶ τὰ ἀνθρώπινα, τελείως αἱ θεῖαι γραφαὶ καὶ φανερώς ἀποδεικνύουσι. πότερον δὲ διὰ τὰ ἔργα τῆς θεότητος καὶ τῆς ἀνθρωπότητος μία ἢ δύο ἐνεργεῖαι ὠφελον παραγόμεναι λέγεσθαι ἢ νοεῖσθαι, ταῦτα πρὸς ἡμᾶς ἀνήκειν οὐκ
 15 ὠφελον, ἀλλὰ καταλιμπάνομεν ταῦτα τοῖς γραμματικοῖς ἡγουν τεχνογράφοις, οἵτινες εἰώθασιν τοῖς παισὶν ἐν τῷ παραγωγῶς ποιεῖν τὰ ἐφευρισκόμενα παρ' αὐτοῖς ὀνόματα πιπράσκειν. ἡμεῖς γὰρ οὐ μίαν ἐνέργειαν ἢ δύο τὸν κύριον [ἡμῶν] Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τὸ αὐτοῦ ἅγιον πνεῦμα διὰ τῶν ἁγίων γραφῶν παρελάβομεν, ἀλλὰ πολυτρόπως ἔγνωμεν αὐτὸν ἐνεργοῦντα· γέγραπται γάρ· ὃς οὐκ ἔχει τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, οὗτος
 20 οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. καὶ πάλιν· οὐδεὶς δύναται λέγειν κύριον Ἰησοῦν εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ. διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσὶ, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα· καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσὶν, ὁ αὐτὸς δὲ κύριος· καὶ διαρέσεις ἐνεργειῶν εἰσὶν, ὁ αὐτὸς δὲ θεός, ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. ἔαν γὰρ αἱ διαιρέσεις τῶν ἐνεργειῶν πολλάι εἴσι, καὶ ταύτας πάσας ὁ θεὸς ἐν πᾶσι τοῖς μέλεσι τοῦ πεπληρωμένου σώματος ἐνεργεῖ, πόσῳ μᾶλλον ἐν τῇ κεφαλῇ ἡμῶν Χριστῷ τῷ
 25 κυρίῳ ταῦτα δύνανται πληρέστατα ἀρμοσθῆναι, ὅπως καὶ ἡ κεφαλὴ καὶ τὸ σῶμα ἐν εἴῃ τέλειον, ἵνα δηλαδὴ συνδράμη, ὡς γέγραπται, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ

11 Joh. 1,3 19–20 Rom. 8,9 20–23 1. Cor. 12,3–6 23–24 cf. Rom. 7,5 24–25 cf. Eph. 4,15 26–556,1 Eph. 4,13

MTO

2 προφέροντες] προσφέροντες M αὐτοὺς] ἑαυτοὺς O 2–3 [διδασκάλων] <τρεφόντων> = nutritorum
 3 [τυπῶσαι] <διδάσκειν> = inbuere (cf. 554,8: τυποῦν – informandas) 5 ἐνεργείας = energias! τις
 om. O 6 κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ O Ἰησοῦ = <iesu>? 7 super his habita = <περὶ τούτων γενόμεναι>
 om. MTO φαίνονται ὀρίσασθαι] φέρονται ὀρίσασθαι O fortassis = <ἴσως> om. MTO 10
 ὀφείλει] ὠφελεῖ M ὠφειλεν O προφέρει = explicare 13–14 μία ἢ = <una aut>? 14
 ὠφελον] ὠφειλον M παραγόμεναι = deriuatae (παρηγμένα – peruenire, cf. 554,16: παραγωγῶς)
 15 ὠφελον] ὠφειλον MT ἡγουν τεχνογράφοις = <aut rhetoricis>? 17 [ἡμῶν] om. lat. 19
 οὗτος] οὕτως T 20 κύριον Ἰησοῦν] κύριος Ἰησοῦς T (= NT + lat.) 21–22 δὲ αὐτὸς M 22
 ἐνεργειῶν = operationum! (ἐνεργημάτων = NT) 24 πεπληρωμένου = pleni πόσῳ δὲ μᾶλλον M
 26 συνδράμη] σύνδρομοι O ὡς γέγραπται O lac.

patrios, peruenire possumus ducum nostrorum semita gradientes. et si forte quaedam balbutientes, ut ita dicamus, nisi sunt proferentes exponere formantes se in specimen [nutritorum] <doctorum> ut possint mentes inbuere auditorum. non oportet ad dogmata haec ecclesiastica retorquere, quae neque sinodales apices super hoc examinantes neque auctoritates canonicae uisae sunt explanasse, ut unam uel duas energias aliquis praesumat <Iesu> Christi domini praedicare, quas neque euangelicae uel apostolicae litterae neque sinodalis examinatio super his habita uisae sunt terminasse, nisi fortassis, sicut praefati sumus, quidam aliqua balbutiendo docuerunt condescendentes ad informandas mentes atque intelligentias paruulorum, quae ad ecclesiastica dogmata trahi non debent, quae unusquisque in sensu suo habundans uidetur utcumque propriam sententiam explicare. nam quia dominus Iesus Christus filius ac uerbum dei, *per quem facta sunt omnia*, ipse sit unus operator diuinitatis atque humanitatis, plenae sunt sacrae litterae <et> luculentius demonstrantes. utrum autem propter opera diuinitatis et humanitatis <una aut> geminae operationes debent deriuatae dici uel intellegi, ad nos ista pertinere non debent, relinquentes ea grammaticis <uel rhetoricis>, qui solent paruulis exquisita deriuando nomina uendicare. nos enim non unam operationem uel duas dominum <nostrum> Iesum Christum eiusque sanctum spiritum sacris litteris percepimus, sed multiformiter cognouimus operatum; scriptum est enim: *si quis spiritum Christi non habet, hic eius non est*. et alibi: *nemo potest dicere dominus Iesus nisi in spiritu sancto. diuisiones uero gratiarum sunt, idem autem spiritus; et diuisiones ministrationum sunt, idem autem dominus; et diuisiones operationum sunt, idem uero deus, qui operatur omnia in omnibus*. si enim diuisiones operationum multae sunt, et has omnes deus in membris omnibus pleni corporis operatur, quanto magis capiti nostro Christo domino haec possunt plenissime coaptari, ut <et> caput et corpus unum sit perfectum, ut profecto occurrat, sicut scriptum est, in

VPG CBR MNL(3)

1 patrios] proprios R	possumus] possimus CBG	semita] semitam MNL	1–2 quaedam]
quedam VP (quidam?)	2 balbutientes] balbucientes BR	dicamus] dicam; C	dicam R
specimen] spicimen VP NL	3 διδασκάλων = [nutritorum] <doctorum> om.	VPG CBR MNL	ut ...
559,1 nos om. L (folium?)	possint] possent C	inbuere] imbuere V B M	oportet] oportit CB ¹
4 haec om. VPG	ecclesiastica] haecclesiastica P	aecclesiastica G	aecclaeistica N
synodales] synodales RG MN	5 auctoritates] auctoritatis V ¹	uisae] iusse N	energias (ἐνεργείας)
6 ἰησοῦ = <iesu>?	apostolicae] apostolicae C	7 sinodalis] synodalis G MN	his habita]
auita MN	uisae] uisse N	fortassis] fortasis G	8 quidam] quidem VP
balbuciendo BR M	condescendentes] condiscendentes CB ¹	9 atque] adque C	intelligentias]
intelligentias RG M	paruulorum] paruulorum V N	quae] quia B ²	10 sensu] senso P CB ¹
habundans] abundans CB	utcumque] utque P ¹	explicare] explecare C	11 christus V add.,
om. R	12 atque] adque C	plenae] plene VP B ¹ R NL	sacrae] sacri V ²
καὶ = <et> om. VPG CBR MN	13 μία ἡ = <una aut> om.	VPG CBR MN	14 operationes]
operationis CR	debent] debebent VP ¹	debeant M	deriuatae] deribatae VP
intellegi RG M	ista] istas V	pertinere] pertenerere C ¹ B ¹	15 grammaticis] gramaticis CBR
ἡγουν τεχνουργοίς = <uel rhetoricis> om.	VPG CBR MN	exquisita] exquesita CB	deriuando]
deribando V	diribando P	dirriuando C	deriuando BG
uendicare CB	non om. N	ἡμῶν = <nostrum>?	16 uendicare] uindicare VPG M
cogno. imus P ras.	18 est ¹ B ² add.	enim] en. P ras.	non est eius M
19 diuisiones] diuisionem VP	20 spiritus ... autem om. MN	spiritus] πῶς P (s-p)	21 diuisiones
uero operationum G	22 sunt multae sunt G	membris] menbris N	pleni] plenae CB ²
B ¹ R	plenis N	23 quanto] quantum C ¹ B ¹ R	capiti] capito G
24 ὅπως καὶ = ut <et> om. VPG CB MN	ue <et> R	caput] capud V	perfectum] fectum N

- πληρώματος τοῦ Χριστοῦ. εἰ γὰρ ἐν ἄλλοις, τουτέστιν ἐν τοῖς μέλεσι τοῖς ἰδίοις, τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ πολυτρόπως ἐνεργεῖ, ἐν ᾧ ζῶσι καὶ κινουῦνται καὶ εἰσὶ, πόσῳ μᾶλλον δι' ἑαυτοῦ τοῦ μεσίτου θεοῦ καὶ ἀνθρώπων πληρέστατα καὶ τελειότητα καὶ πολυτρόπως καὶ ἀφράστως ἡμᾶς δέον ἐστὶν ὁμολογεῖν τῇ κοινωνίᾳ ἑκατέρας φύσεως αὐτῶν ἐνεργεῖν.
- Καὶ ἡμᾶς μὲν χρὴ κατὰ τὰ θεσπίσματα τῶν θείων λογίων φρονεῖν καὶ [ἀναπνεῖν] <προσδοκεῖν> ἐκεῖνα δηλαδὴ ἀνατρέποντας, ἅτινα καινισμῷ φωνῆς γινώσκονται ταῖς ἀγίαις τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαις σκάνδαλα τίκτειν, μήπως οἱ νηπιάζοντες τῇ ἐπωνυμίᾳ τῶν δύο ἐνεργειῶν προσκόψαντες τὴν Νεστοριανὴν μανίαν ἡμᾶς φρονεῖν νομίσωσιν, ἢ ἐὰν [δηλαδὴ] <ὄντως> πάλιν μίαν ἐνέργειαν τοῦ κυρίου [ἡμῶν] Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁμολογητέαν εἶναι δοξάσωμεν, τὴν μωρὰν τῶν Εὐτυχανιστῶν ταῖς ἐμβροτήτοις ἀκοαῖς ἄνοιαν ὁμολογεῖν νομισθῶμεν, παραφυλαττόμενοι, ἵνα μὴ ὧν τὰ μάταια καὶ κενὰ ὄπλα συνεκαύθησαν, τούτων αἱ τέφραι ἀνακαινίσωσι τοὺς πύρρους ἀναζωπυρηθέντας τῶν φλογοφόρων ζητήσεων, ἀπλότητι καὶ ἀληθείᾳ ὁμολογοῦντες τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ἐνεργοῦντα ἐν τῇ θεῇ καὶ ἀνθρωπίνῃ φύσει βέλτιον ὑπολαμβάνοντες, ἵνα οἱ μάταιοι τῶν φύσεων σταθμιστῇ ἀργοὶ καὶ [παγανικώτατοι] <πραγματικώτατοι> φιλόσοφοι τύφον ἔχοντες καὶ οἰδαίνοντες καθ' ἡμῶν ἐπιποφῆσωσι ταῖς φωναῖς τῶν βατράχων, εἴπερ ἵνα οἱ ἀπλούστεροι καὶ ταπεινοὶ τῷ πνεύματι λαοὶ τῶν Χριστιανῶν δυνηθῶσι μένειν νήστεις. οὐδεὶς γὰρ ἀπατήσῃ διὰ φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης τοὺς μαθητὰς τῶν ἁλίων τοὺς ἐπομένους τῇ τούτων διδασκαλίᾳ· πᾶσα γὰρ ἡ ὑπόθεσις ἡ πετρώδης καὶ περιρρέουσα πανούργου συλλογισμοῦ ἐν τοῖς τούτων δικτύοις συνετρίβη.

1 cf. Rom. 7,5 2 Act. 17,28 3 1. Tim. 2,5 12 cf. Ez. 39,9 – 10 18 Mt. 5,3 19 Col. 2,8

17 – 18 cf. Gregorius Nyss., c. Eunomium, PG 45,540 B 19 – 20 cf. Leo papa, epist. 164 ad Leonem, ACO II 4 p. 111,5

MTO

3 τελειότητα] τελέστατα O 5 αὐτῶν] αὐτοῦ T αὐτὸν O 6 – 7 [ἀναπνεῖν] <προσδοκεῖν> = sperare (spirare) 8 τίκτειν = generare (cf. 548,14) νηπιάζοντες = lactantes (γαλακτοτρέφοντες – paruuli) 10 [δηλαδὴ] <ὄντως> = certe (profecto) [ἡμῶν] om. lat. 11 εὐτυχανιστῶν] εὐτυχιανιτῶν O ἐμβροτήτοις] ἐμβροτίτοις TO 13 πύρρους] πυρσοὺς O ἀναζωπυρηθέντας διὰ τῶν M 14 ζητήσεων] ζητίσεων O 15 βέλτιον = electius βέλτιον μᾶλλον ὑπολαμβάνοντες TO 16 [παγανικώτατοι] <πραγματικώτατοι> = negotiosi 17 τύφον ἔχοντες = typhantes 18 εἴπερ] ἥπερ O = <siquidem> 19 νήστεις] νήστις O 20 ἡ¹ om. O 21 περιρρέουσα] περιρριρέουσα M

uirum perfectum, in mensuram aetatis plenitudinis Christi. si enim in aliis, id est in membris suis, spiritus Christi multiformiter operatur, in quo uiuunt, mouentur et sunt, quanto magis per semetipsum *mediatorem dei et hominum* plene ac perfecte multisque modis et ineffabilibus confiteri nos communione utriusque naturae <eorum> condecet operatum.

Et nos quidem secundum sanctiones diuinorum eloquiorum oportet sapere uel sperare illa uidelicet refutantes, quae nouae uocis noscuntur sanctis dei ecclesiis scandala generare, ne aut duarum operationum uocabulo offensi lactantes Nestoriana nos uesania sapere arbitrentur, aut certe, si rursum unam operationem domini Iesu Christi fatendam esse censuerimus, stultam Eutichianistarum attonitis auribus dementiam fateri putemur, praecauentes, ne quorum <uana et> inania arma combusta sunt, eorum cineres rediuiuos ignes flammiumarum denuo renouent questionum, simpliciter atque ueraciter confitentes dominum Iesum Christum unum operatorem diuinae atque humanae naturae electius arbitantes, ut uani naturarum ponderatores otiosi atque negotiosi typhantes et turgidi aduersus nos insonent uocibus ranarum philosophi, [quam] <siquidem> ut simplices et humiles spiritu populi Christiani possint remanere ieiuni. nullus enim *decipiat per philosophiam et inanem fallaciam* discipulos piscatorum eorum [enim] doctrinam sequentes; omnia <enim> argumenta scopulosa disputationis callide atque fluctuaga intra eorum retia sunt collisa.

VPG CBR MN

1 mensuram] mensura CR 2 membris] menbris N 3 quanto] quantum CB³R ac] hac P
4 confiteri nos VPG bis communione] communionem M utriusque] utrisque B¹ αὐτῶν =
<eorum> om. VPG CBR MN 4–5 condecet et operatum VPG MNL 5 operatum] operatam G
6 sanctiones] sanctionis C¹R 7 quae] quae quidem CB²R qui N uocis] uoces CBR M
8 offensi] ofensi B lactantes] luctantes G nestoriana] nestorianam B² uesania] uesiana C¹R
uesaniam B² sapere] sapore G rapere M repere N 9 rursum] rorsum V rursus
CBR unam] hunam P¹ domini nostri iesu M fatendam] fatenda VPG CR N 10
censuerimus] censeremus C¹ censaremus B¹ censeamus C²B² stultam] stulta N euti-
chianistarum] euthichianistarum M eunuchianistarum N attonitis] adtonitis CB dementiam]
clementiam N fateri] pateri VPG (f-p) 10–11 praecauentes] praecabentes P 11 μάταια καὶ
= <uana et> om. VPG CBR MN inania] inana CB¹ combusta] combusta P cineres] cinerem
N rediuiuos] rediuiuos VP ignes] ignis P CBR N 12 flammiumarum] flammiumerum CB¹R
renouent] renobent VP 13 unum] onum P operatorem] operatorum VPG atque] adque C
humanae] umane P 14 uani] bani VP boni G atque ut uani N otiosi] otiose C
ocioso B ociose R ociosi G atque om. CBR negotiosi] negucio C negocio BR
typhantes] thyphantes V sythiphantes CBR 15 ranarum] uanarum R philosophi] philosophi CB
ἐντες = [quam] <siquidem> om. VPG CBR MN simplices] simplici VP 16 christiani] cristiani C
possint] possent CB¹R possunt G ieiuni] ieiunii N 16–17 philosophiam] phylosophiam V
philosophiam CB 17 inanem] inanam R inanem philosophiam et G fallaciam] falaciam P
fallatiam BG N discipulos] dicipulos G¹ [enim] om. MN 18 γὰρ = <enim> om. VPG CBR
MN scopulosa] scopolosae C¹ scopulosae C²B²G² scopulose B¹G¹ scopulo R dis-
putationis] disputationis M callide] callidae B² M callida B³G atque] adque C fluctuaga]
fluctigaua VP fluctia C¹ fluctigaba C² (!) fluctiue R fluctiga N (!) fluctuaga quam
intra B³ 19 retia] recia RG collisa] conlisa CB¹ N 19–559,1 conlisa euademus haec B³

Ταῦτα μεθ' ἡμῶν ἡ ἀδελφότης ἡ ὑμετέρα κηρύξει, καθὼς καὶ ἡμεῖς ταῦτα μεθ' ὑμῶν
 ὁμοψύχως κηρύσσομεν προτρέποντες ὑμᾶς, ἵνα τὴν εἰσαχθεῖσαν προσηγορίαν τῆς νέας
 φωνῆς τῆς μιᾶς ἢ τῶν δύο ἐνεργειῶν ἐκφεύγοντες ἕνα μεθ' ἡμῶν τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν
 τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος, θεὸν ἀληθινὸν ἐν δύο φύσεσιν ἐνεργοῦντα τὰ τῆς θεότητος
 5 καὶ τῆς ἀνθρωπότητος, ὀρθοδόξῳ πίστει καὶ ἐνότητι καθολικῇ κηρύξητε.

Ἡ ὑπογραφή

Ὁ θεὸς σε ἐρρωμένον φυλάξαι, ἀγαπητὲ καὶ ἀγιώτατε ἀδελφέ.

10 Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ἀγία σύνοδος εἶπον·

Δέον ἀχθῆναι πρὸς ἡμᾶς τὰ ῥέγεστρα καὶ δογματικὰ συγγράμματα τὰ ἐκτεθέντα ὑπὸ
 Σεργίου τοῦ γενομένου πατριάρχου τῆς βασιλίδος ταύτης πόλεως, εἴ τε πρὸς Ὀνώριον ἢ
 Κῦρον ἢ Σωφρόνιον ἢ καὶ πρὸς ἕτερα πρόσωπα ἢ καὶ ἀπὸ Ὀνωρίου πρὸς Σέργιον γενόμενα
 τῆς παρούσης ἕνεκεν δογματικῆς ζητήσεως καὶ ἀποκείμενα ἐν τῷ <θείῳ> χαρτοφυλακίῳ
 15 τοῦ εὐαγοῦς τῶν ἐνταῦθα πατριαρχείου, πρὸς ἀντιβολὴν τῶν παρὰ Μακαρίου ἐπιδο-
 θέντων κωδικίων τῷ εὐσεβεστάτῳ ἡμῶν <δεσπότη καὶ> βασιλεῖ τῶν καὶ νῦν ἀνα-
 γνωσθέντων. Γεώργιος τοῖνυν ὁ θεοσεβέστατος διάκονος καὶ χαρτοφύλαξ τῆς
 ἐνταῦθα ἀγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας μετὰ πάσης σπουδῆς ἀπερχόμενος ἐν τῷ χαρτο-
 φυλακίῳ τοῦ εὐαγοῦς πατριαρχείου τὰ λεχθέντα ἀγαγέτω ῥέγεστρά τε καὶ συγγράμματα.

20 Γεώργιος ὁ θεοσεβέστατος διάκονος καὶ χαρτοφύλαξ εἶπε·
 Καθὼς ἐκέλευσεν ἡ τε ὑμετέρα ἐνδοξότης καὶ ἡ ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ ὑμῶν σύνοδος,
 παραχρῆμα ἀπέρχομαι καὶ ὅσα εὑρεῖν δυνηθῶ φέρω μεθ' ἑαυτοῦ.
 Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ἀγία σύνοδος εἶπον·

3—4 1. Joh. 5,20

MTO

1 ὑμετέρα] ἡμετέρα T ὑμῶν] ἡμῶν T 2 κηρύσσομεν] κηρύσσομεν O ὑμᾶς] ἡμᾶς O εἰσ-
 αχθεῖσαν = inductum (cf. 548,2) 3 κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν O 8 φυλάξαι] φυλάξει T 11 ἡμᾶς]
 ὑμᾶς M 13 καὶ² om. M 14 δογματικῆς om. O ζητήσεως] ζητίσεως O καὶ om. O
 sacro = <θείῳ> om. MTO χαρτοφυλακίῳ] χαρτοφυλακείῳ O 15 πατριαρχείου] πατριαρχίου T
 16 domno = <δεσπότη καὶ> om. MTO 18—19 χαρτοφυλακίῳ] χαρτοφυλακείῳ O 19 πατριαρχείου]
 πατριαρχίου T ῥέγεστρά] ῥέγιστρά T τε om. M 20 εἶπε] εἶπεν T 21 ὑμετέρα] ἡμετέρα
 T

Haec nobiscum fraternitas uestra praedicet, sicut et nos ea uobiscum unanimiter praedicamus hortantes uos, ut unius uel geminae nouae uocis inductum operationis uocabulum aufugantes unum nobiscum dominum *Iesum Christum filium dei* uiui, *deum uerissimum* in duabus naturis operatum diuinitatis atque humanitatis, fide orthodoxa et unitate catholica praedicetis.

Et subscriptio

Deus te incolumen custodiat, dilectissime atque sanctissime frater.

Gloriosissimi iudices et sancta sinodus dixerunt:

Oportet ad nos afferi regesta ac dogmatica scripta, quae exposita sunt a Sergio quondam patriarcha huius regiae urbis, siue ad Honorium uel Cyrum uel Sophronium aut etiam ad alias personas seu <et> ab Honorio ad Sergium facta super praesenti dogmatica quaestione <et> reiacta in sacra chartophilatio huius uenerabilis patriarchii, ut conferantur cum codiciis, qui piissimo domno nostro principi a Macario oblata sunt et nunc relecti.

Georgius igitur deo amabilis diaconus et chartophilax huius sanctissimae magnae ecclesiae cum omni festinantia pergens in chartophilatium uenerabilis patriarchii eadem regesta et scripta quae dicta sunt deferat.

Georgius deo amabilis diaconus et chartophilax dixit:

Sicut iussit uestra <gloria et> sancta <ac uniuersalis uestra> synodus, confestim uado et quanta inuenire potuero mecum deferro.

Gloriosissimi iudices et sancta synodus dixerunt:

VPG CBR MNL(1)

1 ea *inc.* L 555,3 2 ut] et N uocis nouae G inductum] indutum VPG 3 uocabulum]
uocabulum V aufugantes] aufugientes G unum C *bis et del.* 4 atque] adque C orthodoxa]
orthodoxe B¹ orthodoxae B² horthodoxa M et] ut R 5 catholica] captolica L 6–8
et ... frater *om.* NL 6 et *om.* P subscriptio] superscriptio CB 8 incolumen] incolumnem P
incolomem C M incolomen B atque] adque C 10 gloriosissimi] gloriosissime B sancta
sinodus] santum concilium R sinodus] synodus PG MNL sinodos B 11 oportet] oportit CB¹
oportet ad] oporteat G afferi] apperi V aperi PG (f-p) dogmatica] domatica N quon-
dam] qda V qd P quodam CBR 12 regiae] rei C¹ honorium] horium VP L (n-r)
sophronium] soprhonium P sofronium CBR sephronium N 13 καὶ = <et> *om.* VPG CBR
MNL honorio] onorio P sergium] sergiam VP facta] factam CBR super] sub MN
14 καὶ = <et> *om.* VPG CBR MNL reiacta] retacta N chartophilatio] chartofilatio CBR
chartophylatio G cartophilatio M carthophilatio L patriarchii] patriarche N conferan-
tur] cumferantur VPG confiteantur R conferatur N 15 codiciis] codicibus G coditiis N
domno] domino G MNL principi] principe CBR macario] machario PG CR N oblata] ablata
N nunc *om.* L relecti] relictis CR 16 igitur *om.* G diaconus] diaci P dyaconus R
diacono N chartophilax] carthofilax CBR chartophilax G cartopylax M cartophilax
N carthophilax L ecclesiae] aecclesiae G N 17 chartophilatium] carthophilacium V
carthofilatium C carthofilacium BR carthophilatium G L cartopylatium M regesta] reiesta
CR 17–18 quae dicta sunt et scripta R 18 scripta] superscripta MNL deferat] deferant VP
referant C¹R deferet C² *marg.* deferens G 19 deo amabilis *bis* P diaconus] diati P
dyaconus R diacono N chartophilax] carthofilax CBRG cartopylax M¹ cartophylax M²
cartophilax N carthophilax L 20 ἐνδοξότης καὶ = <gloria et> *om.* VPG CBR MNL καὶ
οἰκουμένην ὅλων = <ac uniuersalis uestra> *om.* VPG CBR MNL synodus] sinodus CB uado]
..ado N *ras.* 21 potuero] potero P¹G 22 synodus] sinodus CB

- Τὸ μὲν παρ' αὐτοῦ Γεωργίου τοῦ θεοσεβεστάτου διακόνου καὶ χαρτοφύλακος ὑποσχεθὲν πρὸς τέλειον πέρας ἀγέσθω. οἱ δὲ ὑπεκλαμβάνοντες τὰ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς ταύτῃ ἀγίᾳ συνόδῳ πραττόμενα, γινέσθωσαν ἅμα Ἰωάννῃ τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ πόλεως Ῥηγίου, Γεωργίῳ τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Κυζίκου καὶ Δομετίῳ τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ πόλεως Πλουσιάδου πρὸς Μακάριον καὶ ὑποδεικνύτωσαν αὐτῷ τὰ τε δύο βιβλία καὶ τὸ σὺν αὐτοῖς χαρτῶν τετράδιον καὶ πυνθανέσθωσαν παρ' αὐτοῦ, εἰ ἀληθῶς ταῦτα πονήματα αὐτοῦ Μακαρίου τυγχάνουσιν· ὡσαύτως δὲ ὑποδεικνύτωσαν αὐτῷ καὶ τὰ τρία κωδίκια καὶ τὸν ἓνα χάρτην τὰ καὶ νῦν ἐπὶ ἡμῶν ἀναγνωσθέντα, εἰ ἄρα καὶ ταῦτα αὐτὸς ἐπιδέδωκε τῷ εὐσεβεστάτῳ ἡμῶν δεσπότῃ καὶ μεγάλῳ βασιλεῖ, καὶ τὴν ἐξ αὐτοῦ διδομένην ἀπόκρισιν παραυτὰ πρὸς ἡμᾶς ἀγαγέτωσαν.
- Καὶ πρὸς ὀλίγον ὑπεξεληθόντες οἱ εἰρημένοι θεοφιλεῖς ἐπίσκοποι ἅμα Παύλῳ καὶ Ἰωάννῃ τοῖς μεγαλοπρεπεστάτοις ἀσηκρήτοις καὶ σεκρεταρίοις βασιλικοῖς καὶ Ἀγαθῶνι τῷ εὐλαβεστάτῳ ἀναγνώστῃ καὶ νοταρίῳ τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως καὶ παραγενόμενοι πρὸς Μακάριον καὶ μετὰ βραχύ τε ἀνθυποστρέψαντες εἶπον·
- Ἀπελθόντες κατὰ τὴν κέλευσιν τῆς τε ὑμετέρας ἐνδοξότητος καὶ τῆς ἀγίας καὶ οἰκουμένης ὑμῶν συνόδου ἀνῆλθομεν ἐν τῷ εὐαγεῖ πατριαρχείῳ καὶ εἰσελθόντες ἐν ἐνὶ κελλίῳ, ἔνθα ἐστὶ Μακάριος· ὡς ἐκελεύσατε, ἐπηρωτήσαμεν αὐτόν, εἰ ἐπιγινώσκει τὰ δύο βιβλία τὰ εἰς ὄνομα αὐτοῦ ἐπιγράφοντα καὶ τὸ ἐν σὺν αὐτοῖς χαρτῶν τετράδιον, καὶ εἰ πονήματα αὐτοῦ τυγχάνουσιν. ὅστις Μακάριος κομισάμενος αὐτὰ καὶ ἀναπτύξας καὶ κανονίσας εἶπε·
- „ναί, δέσποτα, ἀκριβῶς ἐμὰ πονήματά εἰσι καὶ ἐπιγινώσκω αὐτά.“ ὁμοίως δὲ ὑπεδείχθησαν αὐτῷ καὶ τὰ τρία κωδίκια καὶ τὸ ἐν χαρτίον, ἅπερ καὶ κατὰ τὴν σήμερον

MTO

2 ἡμᾶς] ὑμᾶς T	ταύτη ἀγίᾳ] ἀγίᾳ ταύτη T	ἀγιωτάτη O	4 κυζίκου] κιζύκου T	7
πονήματα τοῦ αὐτοῦ M	δὲ καὶ ὑποδεικνύτωσαν M	10 παραυτὰ] παρ' αὐτὰ T	12 ἀσηκρήτοις]	
ἀσηκρήτες M	ἀσεκρέτοις T	καὶ ¹ om. MT	14 καὶ om. O	16 ὑμῶν om. O
πατριαρχείῳ] πατριαρχίῳ T	19 ὅστις] ὅς τις TO	κανονίσας = inspiciens (cf. 561,20: aspiciens)	20	
δὲ ὑπεδείχθησαν] ὑπεδείχθη M				

Quae promissa quidem sunt ab eodem Georgio deo amabili diacono et chartophilace ad effectum proueniant. hii autem qui [uero] excipiunt quae geruntur in hac [gesta] sancta nostra synodo, eant una cum Iohanne reuerentissimo episcopo ciuitatis Regitanae, Georgio deo amabili episcopo Cyzici et Dometio <deo amabili> episcopo Plusiados apud Macarium et ostendant ei tam illos duos libros et chartacium quaternionem, qui cum eis est, et sciscitentur ab eo, si uere haec opuscula eiusdem Macarii exsistunt; similiter autem ostendant ei et tria codicia et illam unam cartam, quae nunc quoque coram nobis relecta sunt, si haec utique quoque ipse obtulit piissimo nostro domino et magno imperatori, et responsum, quod eis dederit, ad nos statim perducant.

Et paululum recedentes praefati reuerentissimi episcopi una cum Paulo et Iohanne magnificis asecretis atque imperialibus secretariis et Agathone relegioso lectore et notario sanctissimi patriarchae Constantinopoleos et uenientes ad Macarium atque paulo post reuertentes dixerunt:

Secundum iussionem uestrae gloriae <et> sanctae uniuersalisque uestrae synodi pergentes ascendimus in uenerabilem patriarchium et intrantes unam cellulam, in qua est Macarius; sicut iussistis interrogauimus eum, si recognoscit illos duos libros, qui in nomine eius superscripti sunt, et unum, qui cum eis est chartacium quaternionem, et si opuscula eius exsistunt. qui Macarius accipiens ea et reuoluens ac inspiciens dixit: „etiam, domine, pro certo mea opuscula sunt et recognosco ea.“ similiter autem ostensa sunt ei et tria codicia et una charta, quae hodierna die relecta sunt, et aspiciens <et> ea dixit:

VPG CBR MNL

1 quidem *om.* G ab eodem] a G chartophilace] chartophilace P² B² carthofilace CB¹R L
cartophylace M cartophilace N 1–2 πρὸς τέλειον πέρας = ad effectum hii] hi G M δὲ
= autem + [uero] autem] uero G qui uero excipiunt VP MN qui uere excipiunt G qui
non excipiunt L excipiunt] exipiunt M 2–3 ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς ταύτῃ ἀγίᾳ σύνοδῳ πραττόμενα =
quae geruntur in hac [gesta] sancta nostra synodo 2 sancta] sancto P sancta [gesta] VPG
synodo] sinodo CB eant] ea N regitanae] regitane VP R NL 4 amabili] amabile CBR
cyzici] cizici P R cyzici C cyzio ML tizio N dometio] domecio C τῷ θεοφιλε-
στάτῳ = <deo amabili> *om.* VPG CBR MNL apud] apud P C¹R ML ad B macarium]
macharium PG N 5 ostendant] ostendent N illos] illo G duos] duo VP N libros] lib
N liberos L¹ chartacium] cartacium P R M carthacium CB carthacium G char-
tatum N carthacium L eis] eo N 6 sciscitentur] siscitentur N uere] uero CR nere
L macarii] macharii PG exsistunt] existunt RG exsistunt macarii CBR MNL 7 ei *om.*
N tria] trea CB codicia] coditia V N cartam] chartam PG N quoque] ἄρ' P quo-
quae N 7–8 coram ... quoque *om.* L 7 nobis *om.* N relecta] relecta CR 8 quoque]
sunt quae CBRG (!) obtulit] optulit RG domino] domno V 9 eis] ei NL dederit]
dederint G statim] tatim B stratim G¹ perducant] deducant G 10 paululum] paulolum
CB 11 atque] adque C agathone] agathonae B² agatone L relegioso] religioso RG MN
glorioso L 12 constantinopoleos] constantinopoleus CB macarium] macharium PG N ma-
charium uenientes atque P atque] adque C 13 reuertentes] reuerentes VP 14 gloriae] gloriose
L καὶ = <et> *om.* VPG CBR MNL sanctae *om.* G uniuersalisque] uniuersalesque B ue-
strae] nostre L synodi] sinodo C¹ sinodi C¹B 15 ascendimus] descendimus VP disce-
dimus G ascendimus L² uenerabilem] uenerabile M cellulam] cellam CBR 16 macarius]
macharius PG iussistis] iusistis G M eum] eos L recognoscit] recognoscet VP recogno-
scat G 17 superscripti] scripti G eis *bis* G est *om.* R M *add.* chartacium]
carthacium CB L carthacium G cartacium R M chartacium N si *om.* MNL opus-
cula] epistula MNL 18 exsistunt] existunt RG MNL macarius] macharius PG et] ac VP
ac] in hac N inspiciens] inspiciens N 19 mea] meo N opuscula ea sunt G recognosco]
recognosco V 20 tria] trea CB codicia] coditia N charta] carta V¹ CG M cartha BR
L aspiciens] aspiciens N καὶ = <et> *om.* VPG CBR MNL

ἡμέραν ἀνεγνώσθησαν, καὶ κανονίσας καὶ αὐτὰ εἶπε· „ναί, δέσποτα, γνωρίζω αὐτά· κατὰ γὰρ τὸν περυσινὸν χρόνον ἐπιδέδωκα αὐτὰ τῷ δεσπότη καὶ ἀληθῶς ἐπιγινώσκω αὐτά.“

Γεώργιος ὁ θεοσεβέστατος διάκονος καὶ χαρτοφύλαξ εἰσελθὼν ἐν μέσῳ τῆς ἁγίας συνόδου
5 εἶπε·

Κατὰ τὰ κελευσθέντα μοι παρὰ τε τῆς ὑμετέρας ἐνδοξότητος καὶ τῆς ἁγίας καὶ οἰκου-
μενικῆς συνόδου ἀπελθὼν ἐν τῷ χαρτοφυλακίῳ τοῦ εὐαγοῦς πατριαρχείου, ἅπερ εὐρεῖν
ἠδυνήτην κωδίκια ἦτοι ῥέγεστρα ἐπιφέρομαι πρὸς τὸ ὑμῖν παραστησόμενον.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ἁγία σύνοδος εἶπον·

10 Ἐπιδιδότω Γεώργιος ὁ θεοσεβέστατος διάκονος καὶ χαρτοφύλαξ πρὸς ἀνάγνωσιν ἦτοι
ἀντιβολὴν τῶν ἐπιδοθέντων παρὰ Μακαρίου κωδικίων τῷ εὐσεβεστάτῳ ἡμῶν βασιλεῖ,
ἅπερ ἐπιφέρεται κωδίκια ἦτοι ῥέγεστρα.

Καὶ λαβὼν Ἀντίοχος ὁ εὐλαβέστατος ἀναγνώστης καὶ νοτάριος Γεωργίου τοῦ ἁγιωτάτου
ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως κωδίκιον ἦτοι ῥέγεστρον διαφόρων ἐπιστολῶν Σεργίου
15 γίου γενομένου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἀνέγνω ἐπιστολὴν τοῦ αὐτοῦ Σεργίου
πρὸς Κῦρον ἐπίσκοπον γενόμενον Λαζικῆς, καὶ ἀντεβλήθη πρὸς τὸ προσενεχθῆν διὰ
Ἰωάννου τοῦ ἐνδοξοτάτου κοιαίστωρος κατὰ Μακάριον κωδίκιον, καὶ ἐστοίχησεν.

Ἔτι προσηνέχθη ἕτερον κωδίκιον ἦτοι ῥέγεστρον ἀναγνωσθῆν ὁμοίως διὰ τοῦ αὐτοῦ
εὐλαβεστάτου Ἀντιόχου ἔχον ἐπιστολὴν Σεργίου πατριάρχου γενομένου Κωνσταντινου-
20 πόλεως πρὸς Ὀνώριον γενόμενον πάπαν Ῥώμης, καὶ ἀντεβλήθη πρὸς τὸ ἐπιδοθῆν κωδίκιον
παρὰ Μακαρίου τῷ εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ, καὶ ἐστοίχησεν.

ΜΤΟ

1 καὶ² *om.* M 2 περυσινὸν] περισινὸν M¹ περυσινὸν T προπερίσιν O χρόνον] καιρὸν
O 4 θεοσεβέστατος] θεοφιλέστατος O ἐν τῷ μέσῳ M 6 τε *om.* M 7 χαρτοφυλακίῳ]
χαρτοφυλακείῳ O πατριαρχείου] πατριαρχίου T 8 ὑμῖν] ὑμῶν M 10 ἐπιδιδότω] ἐπιδιδώτω
M 12 ῥέγεστρα] ῥεγέστρα T 14 ῥέγεστρον] ῥεγέστρον T 16 λαζικῆς] λαζίκης T 17
κοιαίστωρος] κυαίστωρος T μακάριον] μακαρίου O 18 ῥέγεστρον] ρεγέστρον T ῥέγεστρον
καὶ ἀναγνωσθῆν M 19 ἔχον οὕτως ἐπιστολὴν O

„etiam, domine, cognosco ea; anno enim praeterito obtuli ea domino et uere recognosco ea.“

Georgius deo amabilis diaconus et chartophilax ingressus in medium sancti concilii dixit:

Iuxta quae mihi iussa sunt a uestra gloria et a sancto et uniuersali concilio pergens in chartophilacium uenerabilis patriarchii codicia siue regesta, quae inuenire potui, defero 5 ad quod uobis placuerit.

Gloriosissimi iudices et sancta synodus dixerunt:

Offerat Georgius deo amabilis diaconus et chartophilax ad relegendum atque conferendum cum codiciis a Macario porrectis piissimo nostro principi codicia siue regesta quae detulit. 10

Et accipiens Antiochus relegiosus lector et notarius Georgii sanctissimi archiepiscopi Constantinopoleos codicium siue regestum diuersarum epistularum Sergii quondam patriarchae Constantinopoleos relegit epistulam eiusdem Sergii ad Cyrum quondam episcopum Lazicae, et collata est cum codicio Macarii, quod prolatum est per Iohannem gloriosissimum quaestorem, et constitit. 15

Item prolatum est aliud codicium siue regestum relectum similiter per eundem relegiosum Antiochum habens epistulam Sergii quondam patriarchae Constantinopoleos ad Honorium quondam papam Romanum, et collata est cum codicio, quod a Macario datum est piissimo principi, et constitit.

VPG CBR MNL

1 cognosco] cognosco V recognosco R anno ... ea om. MNL obtuli] optuli PG R re-
cognosco] recognosco V cognosco CBRG 3 diaconus] dyaconus R diacono N charto-
philax] carthofilax CBRG cartophylax M cartophilax N 4 mihi] michi G N nihil L
gloria] gloriosa L a² om. L et² om. G N add. M 5 chartophilacium] cartophilacium V¹ M
carthofilacium CBR carthophilatium G chartophilatium NL patriarchii] patriarchi VPG B
patriarcii R codicia] coditia N regesta] reiesta CR inuenire] inueniri CBR 6 placuerit]
placuit R 7 synodus] sinodus CB dixerunt] dīx̄r V dixit P dīx̄ G 8 diaconus]
dyaconus R diacono N chartophilax] carthofilax CBRG L cartophilax MN atque]
adque C 9 codiciis] codicis VPG coditiis N macario] machario PG mario C¹ prin-
cipi] principe CBR codicia] coditia N regesta] reiesta CR 11 antiochus] anthiochus VG L
anthiocus BR relegiosus] religiosus CRG MNL notarius] notario N georgii] georgius G
om. N 12 constantinopoleos] constantinopoleus CBR codicium] coditium P N codicum C¹R
regestum] regesta V¹ regestu V² reiestarum C¹R diuersarum C² add. epistularum]
epistolarum G L quondam] qd VP quodam CBR quoddam N 12 – 13 patriarchae]
patriarchi P patriarche CB¹R patriarcha NL 13 constantinopoleos] constantinopoleus CBR
epistulam] epistolam G L ad] a P quondam] quoddam VP N quodam CBR 14 lazicae]
lazicae V CR lazice P¹ L lazicae G¹ lazige N collata] conlata CB est¹ M add.
codicio] coditio N macarii] macharii VPG² machario G¹ macari CB iohannem] iohanne
P 15 gloriosissimum] gloriosissimum N quaestorem] questorem VPG R NL 16 aliud] aliut P
aliud N aliud pro codicium L codicium] coditium P N regestum] reiestum CR relectum
est similiter ML relegiosum] religiosum RG MNL 17 antiochum] anthiocum R L epistulam]
epistolam RG L quondam] quod VP quodam CBR quoddam N 17 – 18 patriarchae ...
quondam om. B 17 patriarchae] patriarchi N constantinopoleos] constantinu-
poleos P² constantinopoleus CBR 17 – 18 honorium] onorium P 18 quondam] quod VP
quodam CBR quoddam N papam] papa VP N collata] conlata CB collatum R
codicio] coditio P quod] quodam C¹ M¹ quod a R N quoddam L macario] machario
PG 18 – 19 est² et piissimo L

Ὁμοίως προσηνέχθη παρὰ Γεωργίου τοῦ θεοσεβεστάτου διακόνου καὶ χαρτοφύλακος
 αὐθεντική ἐπιστολή Ῥωμαϊκῇ Ὀνωρίου γενομένου πάπα Ῥώμης πρὸς Σέργιον πατριάρχην
 Κωνσταντινουπόλεως μετὰ καὶ τῆς αὐτῆς ἐρμηνείας, καὶ ἀντεβλήθη ἡ αὐτὴ Ῥωμαϊκῇ
 ἐπιστολῇ διὰ Ἰωάννου τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου πόλεως Πόρτου, ἐνὸς τυγχάνοντος
 5 τῆς συνόδου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, καὶ ἐστοίχησεν.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον·

Τὴν εἶδῃσιν λαβοῦσα ἡ ἀγία καὶ οἰκουμενικὴ ὑμῶν σύνοδος καὶ τῶν νῦν ἀναγνωσθέντων
 καὶ ἀντιβληθέντων περὶ τε Σεργίου τοῦ γενομένου πατριάρχου τῆς βασιλίδος ταύτης
 πόλεως <καὶ περὶ> Ὀνωρίου τοῦ γενομένου πάπα Ῥώμης, ἔτι δὲ καὶ Σωφρονίου τοῦ
 10 γενομένου πατριάρχου Ἱεροσολύμων, τὰ δοκοῦντα αὐτῇ διεξίτω.

Ἡ ἀγία σύνοδος εἶπε·

Κατὰ τὰ διαλαληθέντα παρὰ τῶν ἐνδοξοτάτων ὑμῶν ἕνεκεν τῶν ἀναγνωσθέντων ἡμῖν
 ἕκ τε τῶν ρεγέστρων τῶν γραφεισῶν ἀπὸ Σεργίου ἐπιστολῶν καὶ τῆς αὐθεντικῆς Ῥωμαϊκῆς
 Ὀνωρίου ἐπιστολῆς, εἴτα δὲ καὶ περὶ τῶν συνοδικῶν Σωφρονίου τῶν ἤδη ἀναγνωσθέντων
 15 ἡμῖν, ἀκριβέστερον περὶ αὐτῶν διασκεπτόμενοι καθ' ἑτέραν πρὸς τοὺς ἐνδοξοτάτους ὑμᾶς
 τὰ δέοντα λέξομεν.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον·

Τοῦτο μὲν ἡ ἀγία ὑμῶν σύνοδος πραξάτω. ὁ εὐσεβέστατος δὲ καὶ θεοστήρικτος
 ἡμῶν δεσπότης καὶ μέγας βασιλεὺς τὸν στέψαντα αὐτὸν θεὸν φιланθρωπίᾳ ἐν πᾶσι
 20 μιμούμενος καὶ τὴν ἐπιστροφὴν ἐκδεχόμενος Μακαρίου δι' ἡμῶν τῶν ἀναξίων αὐτοῦ δούλων

MTO

1 προσηνέχθη] προήχθη M προσηνέχθη O 4 πόλεως *bis* M 9 *quam de* = <καὶ περὶ> *om.*
 MTO 12 διαλαληθέντα] λαληθέντα M 13 ρεγέστρων] ρεγεστέρων T 14 ἐπιστολῆς Ὀνωρίου
 M δὲ *om.* O 18 ὑμῶν] ἡμῶν T¹ δὲ *om.* O

Similiter prolatum est a Georgio deo amabili diacono et chartophilace epistula authentica Latina Honorii quondam papae Romani ad Sergium quondam patriarcham Constanti-
nopleos una cum eius interpretatione, et collata est eadem Latina epistula per Iohannem
reuerentissimum episcopum ciuitatis Portuensis, qui unus extitit de concilio antiquae
Romae, et constitit.

5

Gloriosissimi iudices dixerunt:

Cognitionem accipiens sanctum uestrum et uniuersale concilium et eorum, quae nunc
relecta atque collata sunt, tam de Sergio quondam patriarcha huius regiae urbis quam de
Honorio quondam papa Romano, adhaec et Sophronio quondam patriarcha Hierusoli-
morum, quae ei uisa fuerint prosequatur.

10

Sancta synodus dixit:

Secundum interlocutionem gloriae uestrae de his, quae nobis relecta sunt, tam de
regestis scriptarum a Sergio epistularum, quam et authentica epistula Honorii Latina,
adhaec etiam et de synodicis Sophronii, quae iam nobis relecta sunt, accuratius de eis
pertractantes futuro secretario uobis gloriosissimis quae oportuna sunt edicemus.

15

Gloriosissimi iudices dixerunt:

Hoc quidem sancta synodus peragat. piissimus uero atque a deo confirmandus
dominus noster et magnus imperator deum coronatorem suum clementia in omnibus
imitatus et penitentiam expectans Macarii per nos indignos eius famulos uestram scisci-

VPG CBR MNL

1 similiter *om.* G prolatum] prolata C²BR amabili] amabile P chartophilace] cartophilace P
MN carthofilace CB carthophilace RG L chartophylace M epistula] epistola G L
authentica] autentica CBR M auttentica G 2 honorii] honori CB quondam¹] quod VP
quodam CBR quoddam N papae] papa V NL pape P CR romani] romane CB⁴R
romanae B² quondam²] quod VP² quodam P¹ CBR quoddam N patriarcham] patriarcha
N 2–3 constantinopoleos] constantinopoleus CBR 3 eius] eiu N interpretatione] interpra-
tatione CB collata] conlata CB eadem] ad MN *om.* L latina] latinam M epistula]
epistola G L iohannem] iohanne P 4 extitit] exstitit PG existit N 5 romae] romane C¹
6 iudices] iudicis M¹ 7 cognitionem uero accipiens N uniuersale] uniuersalem G concilium]
concilii G et² *om.* CBR 8 atque] adque C collata] conlata CB quondam] quod VP
quid G quodam CBR quoddam N regiae] regio P NL quam de] quamque L 9
quondam¹] quod V quodam P CBR quoddam N papa ... quondam *om.* G papa] pape
VP¹ papae P² N romano] romanus NL sophronio] suffronio P sofronio CBR
quondam²] quod VPG quodam CBR quoddam N 9–10 hierusolimorum] hierusolymorum
P C hierosolimorum G N hyerosolimorum L 10 prosequatur] persequatur L 11 synodus]
sinodus CB 12 interlocutionem] interluquutionem C interloquutionem B interlocnitionem M
de his P² *add.* 13 regestis] reiestis CR scriptarum] scripturarum VP C¹ NL epistularum]
epistolarum G L quam *om.* VP MNL authentica] authentica P autentica CBRG L epi-
stula] epistola G honorii] honori CB latina] latanam C¹ 14 synodicis] sinodicis CB
sophronii] suffronii P sofronii CBR nobis iam CR sunt] est N accuratius] accuratus
P accusatus G accuraticis MNL 15 gloriosissimis *om.* G edicemus] aedicaemus P
aedicemus G edicimus CBR 17 synodus] sinodus CB piissimus et uero G¹ atque] adque
C 18 dominus] domnus V coronatorem suum] coronatore sui N clementia] clementiam VPG
N *om.* L 19 imitatus] imitatum MNL penitentiam] paenitentiam P poenitentiam M
expectans] exspectans P macarii] macharii PG indignos] indegnos V¹ famulos] famulus B
N¹ 19–567,1 sciscitatur] suscitatur P¹ sciscitantur L

τὴν ὑμετέραν πυνθάνεται <αἰ> ἀγίαν καὶ οἰκουμενικὴν σύνοδον, εἴπερ τούτου ἐπιστρέφοντος μετὰ τὴν ἐκ τῆς ἀγίας ὑμῶν συνόδου γενομένην ἐπ' αὐτῷ καθαίρεσιν ἐν τῷ ἰδίῳ ἀποκαθίστασθαι θρόνῳ.

Ἡ ἀγία σύνοδος εἶπε·

- 5 Τὸν παλαιωθέντα Μακάριον ἐν τοῖς τῆς ἀσεβείας δόγμασι, καὶ οὐ μόνον τὸν ἐν ταύτῃ τῇ θεοφυλάκτῳ καὶ βασιλίδι πόλει οἰκοῦντα πάντα φιλόχριστον λαὸν ἀνατροπὴν θολερὰν ποτίσαντα καὶ φαρσεύσαντα τὰς χρήσεις τῶν ἁγίων καὶ ἐκκρίτων πατέρων, καὶ τὰς μὲν περικόψαντα, ταῖς δὲ προσθέντα καὶ κατὰ τὸ δόξαν αὐτῷ παρ' ὁδὸν βαλόντα τὸν εὐσεβέστατον καὶ θεόστεπτον ἡμῶν βασιλέα διὰ τῶν ἐπιδοθέντων παρ' αὐτοῦ κωδικίων,
- 10 ἁλλὰ μὴν καὶ ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν διὰ τε γραμμάτων αὐτοῦ καὶ ἀνθρώπων ἀποστολάντων πάντας συνταράξαντα καὶ ἀπὸ τῆς ἀληθοῦς πίστεως ἀποστήσαντα καὶ δικαίως καὶ κανονικῶς ἀπὸ τοῦ ἀρχιερατικοῦ σχήματος γυμνωθέντα οὐδαμῶς ὁ θεὸς κανὼν παραδέχεται τοῦ λοιποῦ εἰς διδασκαλικὸν καθίσαι θρόνον, ὅπως μὴ ἐντεῦθεν τὸ τῆς οἰκείας αὐτοῦ αἰρέσεως πλειόνως ἀναζωπυρηθεῖ φρόνημα καὶ γένηται κατὰ τὸ
- 15 γεγραμμένον τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χεῖρονα τῶν πρώτων. καὶ μάλιστα διαφόρως κατὰ παρουσίαν τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν δεσπότη καὶ μεγάλου βασιλέως καὶ πάσης τῆς καθ' ἡμᾶς συνόδου ἐρωτηθέντος, εἰ ἔπεται καὶ συνομολογεῖ μετὰ πάντων ἐπὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὡς περ δύο φύσεις οὕτω καὶ δύο θελήματα φυσικὰ καὶ δύο ἐνεργείας φυσικὰς, καὶ μὴ καταδεξαμένου αὐτοῦ τὸ σύνολον, ἀλλ' ἐπιβεβαιώσαντος
- 20 τὰ ἤδη ἀσεβῶς παρ' αὐτοῦ ὀρισθέντα καὶ λέξεσιν αὐταῖς εἰρηκότος ὅτι „ἐὰν τέμνωμαι κατὰ μέλη καὶ μέλη καὶ ῥίπτωμαι εἰς τὴν θάλασσαν, ἐγὼ οὔτε δύο θελήματα οὔτε δύο ἐνεργείας λέγω ἐπὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἐνὸς τῆς ἀγίας τριάδος“, ἐντεῦθεν τε, ὡς εἴρηται, συνοδικῶς καθαιρεθέντα καὶ ἀναθεματισθέντα οὐδαμῶς τοῦτον Μακάριον τοῦ λοιποῦ, ὡς ἀνωτέρω λέλεκται, ἡ ἀγία αὕτη καθ' ἡμᾶς σύνοδος εἰς ἱερατικὸν δέχεται
- 25 θρόνον, ἀλλὰ καὶ δεόμεθα ἔξω τῶν ὄρων αὐτὸν γενέσθαι τῆς θεοφυλάκτου ταύτης καὶ βασιλίδος πόλεως μετὰ καὶ τῶν τὰ ὅμοια αὐτῷ φρονούντων.

6–7 Hab. 2,15 10 Ps. 49,1 14–15 cf. Mt. 12,45; Lc. 11,26

20–22 cf. Macarius Ant., p. 232,11–13

MTO

1 semper = <αἰ> om. MTO 2 ὑμῶν] ἡμῶν T¹ 5 τὸν²] τοῦ T 6 πόλει om. O 7 ἐκκρίτων] ἐγκρίτων O 8 ταῖς] τὰς M in deuia = παρ' ὁδὸν] πάροδον MT βαλόντα πρὸς τὸν M 12 γυμνωθέντα] γυμνωθέντος M 14 αὐτοῦ κακοδόξου αἰρέσεως M 15 τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου] αὐτοῦ O 16 διαφόρως καὶ κατὰ M 18 Ἰησοῦ χριστοῦ om. O 20 ὀρισθέντα] ὠρισθέντα T 21 κατὰ μέλη καὶ μέλη] κατὰ μελιδόνα T μεληδὸν O 23 τε ὡς] τέως MTO τούτον τὸν μακάριον M 24 αὕτη] ταύτη O

tatur semper sanctam et uniuersalem synodum, si forsan eo penitente post depositionem a sancta uestra synodo in eum perpetrata in propria sede restituendus est.

Sancta synodus dixit:

Inueteratum Macarium impietatis dogmatibus, et non solum uniuersam Christo amabilem plebem, quae hanc a deo conseruandam regiam urbem inhabitat, *euerione turbulenta potantem* testimoniaque sanctorum et probabilium patrum falsantem et quaedam quidem abscentem quaedam uero addentem, et secundum quod ei uidebatur in deua mittentem piissimum et a deo coronatum nostrum principem per oblata ab eo codicia, sed et a solis ortu usque ad occasum per litteras suas et per homines, quos mittebat, uniuersos perturbantem et a fide uera segregantem et iuste atque regulariter a pontificali habitu denudatum nullatenus diuina regula de cetero suscipit in doctoris sede residere, ne ex hoc propriae suae hereseos multo amplius recrudescere faciat intellegentia et fiat, iuxta quod scriptum est, *nouissima illius hominis deteriora prioribus*. et maxime cum diuersis uicibus in praesentia piissimi nostri domini et magni imperatoris et cuncti nostri concilii interrogatus sit, si sequitur et una cum omnibus confitetur in domino nostro Iesu Christo sicut duas naturas ita et duas uoluntates naturales et duas operationes naturales, et eo nullatenus accepto ferente, sed et confirmante quae dudum ab eo impie definita sunt et ipsis sermonibus astruente quia „si membratim incidar et iacter in mare, ego neque duas uoluntates neque duas operationes dico in domino nostro Iesu Christo uno sanctae trinitatis“, et ex hoc, ut dictum est, synodice depositum et anathematum nullo modo hunc Macarem de cetero, sicut superius dictum est, hoc sanctum <nostrum> concilium in sacerdotali suscipit sede, sed et obsecramur extra terminos a deo conseruandae huius regiae urbis hunc fieri una cum similia ei sentientibus.

VPG CBR MNL

1 sanctam et uniuersalem] sancta et uniuersale N synodum] sinodum P CB forsan] forsitan CBR
L penitente] paenitente P poenitente M penitentem N 2 synodo in eum] sinodo in eo
CBR sede restituendus] sedere statuendus G 3 synodus] sinodus CB 4 macarium] macari in
V macharii in G N macarin in M impietatis] inpietatibus R inpietatis N solum]
solam CBR uniuersam] uniuersalem ML uniuersale N 5 regiam in urbem C¹ 6 potantem]
putantem CBR potentem G quaedam] quae V M¹ML quae. P ras. 7 abscentem]
absidentem M¹ quaedam] quendam L deuia] deuia L¹ 8 mittentem] mitentem P co-
dicia] coditia N 9 et¹ om. N ortu] ostu B per² P add. homines] omnes G mittebat]
mitebat P 10 perturbantem] perturbantes M¹ perturbante NL fide nostra uera L segre-
gantem] segrentem N segregante L et² om. G atque] adque C 11 habitu] abitu M
cetero] ceterum CBR suscipit] suscepit B N sede residere] sedere sedere G residere] resedere
CBG ne] nec M¹NL 12 suae] suos G hereseos] haereseus C hereseus B hereses
eius R recrudescere faciat] recrudes resaciat VG recrudesce faciat P retrudescere faciat G L
recrudiscere faciat CB intellegentia] intelligentia G intelligentiam ML 13 nouissima] nouissimo
P¹ 14 διαφόρως = diuersis uicibus uicibus] uiciis C¹ domini] domni V C¹ cuncti] cunti
P¹ 15 si N add. una] unam N 16 ita om. MNL duas naturales uoluntates L uo-
luntates et naturales VPG naturales om. L et² ... naturales P² add. 17 accepto ferente (cf.
541,4: accepto tulit) ferente] ferentes R L impie] impiae P definita impie CBR definita]
diffinita G M 18 astruente] astruentes R membratim] menbratim L iacter] lacter P
19 – 20 uno ... trinitatis] una sancta trinitas G 19 sanctae] sancta VP 20 synodice] sinodice CB
depositum] dispositum VPG anathematum] anathimatum CB anathematizatum G hunc]
hucn G C add. 21 macarem] macharem P macharium G macaren C MNL cetero]
ceterum CBR est om. G καθ' ἑμᾶς = <nostrum> om. VPG CBR MNL 22 sacerdotali] sacerdali
G suscipit] suscepit CBR obsecramur] obsecramus P MN

Οἱ θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι καὶ οἱ εὐλαβέστατοι κληρικοὶ οἱ ὑπὸ τὸν θρόνον τυγχάνοντες τῆς Ἀντιοχείων πόλεως προσελθόντες τοῖς ἐνδοξοτάτοις ἄρχουσιν εἶπον·

Αἰτοῦμεν τὴν ὑμετέραν ἐνδοξότητα τοῦ ἀναγάγει τῷ εὐσεβεστάτῳ καὶ θεοστέπτῳ ἡμῶν δεσπότη καὶ μεγάλῳ βασιλεῖ ἕτερον ἀντὶ Μακαρίου τοῦ γενομένου ἡμῶν ἀρχιεπισκόπου εἰς τὸν ἀρχιερατικὸν θρόνον Ἀντιοχείας προελθεῖν διὰ τὸ μὴ χηρεύειν τὸν τοιοῦτον θρόνον.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες εἶπον·

Κατὰ τὰ συνεωραθέντα παρὰ τῆς ἀγίας καὶ οἰκουμενικῆς ὑμῶν συνόδου καὶ κατὰ τὰ αἰτηθέντα παρὰ τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων καὶ εὐλαβεστάτων κληρικῶν τῶν ὑπὸ τὸν θρόνον τελούντων τῆς Ἀντιοχείων πόλεως (ἐκκλησίας), διαπραξόμεθα, τῆς ὑμετέρας ἀγίας συνόδου καθ' ἑτέραν τὰ ὑποσχεθέντα ἕνεκεν Σεργίου, Ὀνωρίου καὶ Σωφρονίου ἔργῳ πληρούσης.

15

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΣΚΑΙΔΕΚΑΤΗ

Ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου καὶ δεσπότη Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν βασιλείας τῶν θεοστέπτων καὶ γαληνοτάτων ἡμῶν δεσπότην Φλαβίων Κωνσταντίνου μὲν τοῦ εὐσεβεστάτου (καὶ θεοσηφίστου) μεγάλου βασιλέως αἰωνίου αὐγούστου καὶ αὐτοκράτορος ἔτους εἰκοστοεβδόμου καὶ μετὰ ὑπατεῖαν τῆς αὐτοῦ θεοσόφου πραότητος ἔτους τρισκαιδεκάτου Ἡρακλείου δὲ καὶ Τιβερίου τῶν θεοφυλάκτων αὐτοῦ ἀδελφῶν ἔτους εἰκοστοδευτέρου τῇ εἰκάδι ὀγδόῃ τοῦ Μαρτίου μηνός ἰνδικτιῶνος ἐνάτης.

Προτεθειμένου τοῦ σεβασμιωτάτου σένσου τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως Κωνσταντίνου ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ θείου παλατίου τῷ οὕτῳ ἐπιλεγομένῳ Τρούλλῳ καὶ κατὰ κέλευσιν τῆς αὐτοῦ θεοσόφου γαλήνης ἐκ προσώπου αὐτοῦ παρόντων καὶ ἀκροωμένων

MTO

2 ἀντιοχείων] ἀντιοχείων T 10 ecclesiae = <ἐκκλησίας> om. MTO διαπραξόμεθα] διαπραξώμεθα
O 15 τρισκαιδεκάτη] ιγ' TO 19 et a deo decreto = <καὶ θεοσηφίστου> om. MTO 20
εἰκοστοεβδόμου] κβ' O 21 τρισκαιδεκάτου] ιγ' O 22 εἰκοστοδευτέρου] κβ' O 23 ἐνάτης] θ'
TO 27 τρούλλῳ] τρούλλῳ O ἐκ προσώπου αὐτοῦ om. O